

รายงานวิจัย

ความพึงพอใจของบุคลากรและนักศึกษา ด้านสุนทรียภาพ
ในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

Satisfaction of the staffs and students
of Buriram Rajabhat University in the aesthetic dimension
of art and culture

โดย

กิตติสา วงศ์คำ

โครงการวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนจากสถาบันวิจัยและพัฒนา
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

พ.ศ. ๒๕๕๕

รายงานวิจัย

ความพึงพอใจของบุคลากรและนักศึกษา ด้านสุนทรียภาพ
ในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

Satisfaction of the staffs and students
of Buriram Rajabhat University in the aesthetic dimension
of art and culture

โดย

กิตติสา วงศ์คำ

สำนักศิลปะและวัฒนธรรม

โครงการวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนจากสถาบันวิจัยและพัฒนา
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

พ.ศ. ๒๕๕๕

ชื่อเรื่อง ความพึงพอใจของบุคลากรและนักศึกษา ด้านสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ผู้วิจัย กิตติสา วงศ์คำ

ระยะเวลาที่ทำการโครงการ ตุลาคม ๒๕๕๕ – กันยายน ๒๕๕๖

บทคัดย่อ

การศึกษาความพึงพอใจของบุคลากรและนักศึกษาด้านสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ (Satisfaction of the staffs and students of Buriram Rajabhat University in the aesthetic dimension of art and culture) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลความพึงพอใจของบุคลากรและนักศึกษาด้านสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัย ราชภัฏบุรีรัมย์ นำผลประเมินไปตอบตัวบ่งชี้ที่ ๖.๑.๒ การพัฒนาสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรม (สมศ.๑๑) และนำผลที่ได้ไปปรับปรุงการดำเนินงานต่อไป

การศึกษาใช้แบบสอบถามความพึงพอใจของอาจารย์ เจ้าหน้าที่ บุคลากร และนักศึกษานานาชาติกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๑,๕๐๐ คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และการทดสอบสมมติฐานการวิจัย ด้วยความแตกต่างระหว่างกลุ่ม ค่าที่ t-test (Independent test) ค่าความแปรปรวนทางเดียว(One-way ANOVA)

การศึกษาความพึงพอใจของบุคลากรและนักศึกษาด้านสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับ **มาก** (ค่า $\bar{x} = ๔.๑๑$) หากพิจารณาเป็นรายข้อ โดยพิจารณาจากข้อที่มีค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดเป็นดังนี้

อันดับ ๑ ได้แก่ อาคารสถานที่ที่บ่งบอกถึงเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของท้องถิ่น โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ **มากที่สุด** (ค่า $\bar{x} = ๔.๓๒$)

อันดับ ๒ ได้แก่ การจัดกิจกรรมของมหาวิทยาลัย ส่งเสริมการมีส่วนร่วมที่ก่อให้เกิดวัฒนธรรมที่ดีในมหาวิทยาลัย โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ **มากที่สุด** (ค่า $\bar{x} = ๔.๒๕$)

อันดับ ๓ ได้แก่ พื้นที่ทางวัฒนธรรมที่เอื้อและส่งเสริมการจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรม โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ **มาก** (ค่า $\bar{x} = ๔.๑๙$)

อันดับ ๔ ได้แก่ มีการส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมการพัฒนาสุนทรียภาพการรับรู้และชื่นชมด้านศิลปะและวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัย โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ **มาก** (ค่า $\bar{x} = ๔.๑๔$)

อันดับ ๕ ได้แก่ การจัดกิจกรรมทางศิลปะและวัฒนธรรมที่มีความหลากหลายและสม่ำเสมอ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ **มาก** (ค่า $\bar{x} = ๔.๑๓$)

อันดับ ๖ ได้แก่ อาคารสถานที่ในมหาวิทยาลัย มีความสะอาดและสวยงาม โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ **มาก** (ค่า $\bar{x} = ๔.๐๒$)

อันดับ ๗ ได้แก่ การปรับแต่งและรักษาภูมิทัศน์เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ **มาก** (ค่า $\bar{x} = ๓.๙๔$)

อันดับ ๘ ได้แก่ แหล่งเรียนรู้ หน่วยงานที่ส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินกิจกรรมทางศิลปะและวัฒนธรรมอย่างชัดเจน โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ **มาก** (ค่า $\bar{X} = 3.90$)

จากการศึกษา พบว่าความพึงพอใจด้านสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรมของบุคลากรและนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ระหว่างเพศชายและเพศหญิง อายุ และ สถานภาพ (บุคลากรสายวิชาการ บุคลากรสายสนับสนุน และนักศึกษา) มีความพึงพอใจแตกต่างกันดังนี้

เพศมีผลต่อความพึงพอใจด้านสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรม ๓ ด้าน คือ

๑. ด้านอาคารสถานที่บ่งบอกถึงเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของท้องถิ่น
๒. ด้านการส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมการพัฒนาสุนทรียภาพ การรับรู้และชื่นชมด้านศิลปะและวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัย
๓. ด้านการจัดกิจกรรมทางศิลปะและวัฒนธรรมที่มีความหลากหลายและสม่ำเสมอในมหาวิทยาลัย

อายุมีผลต่อความพึงพอใจด้านสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรม ๒ ด้าน คือ

๑. ด้านอาคารสถานที่บ่งบอกถึงเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของท้องถิ่น
๒. ด้านแหล่งเรียนรู้ หน่วยงานของมหาวิทยาลัยที่ชัดเจน ที่ส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินกิจกรรมทางศิลปะและวัฒนธรรม

สถานภาพ (อาจารย์ เจ้าหน้าที่ นักศึกษา) มีผลต่อความพึงพอใจด้านสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรม ด้านความสะอาดและความสวยงามของอาคารสถานที่แตกต่างกัน

สรุปผลจากการศึกษาความพึงพอใจของบุคลากรและนักศึกษาด้านสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ **มาก** และพบว่าปัจจัยทางด้านเพศ อายุ สถานภาพ (บุคลากรสายวิชาการ บุคลากรสายสนับสนุน นักศึกษา) มีผลต่อความพึงพอใจด้านสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรม ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์แตกต่างกัน โดยบุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ มีความพึงพอใจด้านอาคารสถานที่ของมหาวิทยาลัยที่บ่งบอกถึงเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของท้องถิ่นมากเป็นลำดับหนึ่ง และมีความพึงพอใจด้านแหล่งเรียนรู้หรือหน่วยงานของมหาวิทยาลัย ที่ส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินกิจกรรมทางศิลปะและวัฒนธรรม เป็นลำดับสุดท้าย

คำสำคัญ

๑. ความพึงพอใจ (Satisfaction) หมายถึง ความคิดเห็นที่ดี ความรู้สึกที่มีความสุขที่ได้รับการตอบสนองความต้องการหรือความคาดหวัง

๒. การพัฒนาสุนทรียภาพ (Aesthetic development) หมายถึง การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอย่างมีแผนที่เป็นระบบเกี่ยวกับความงามทางศิลปะและวัฒนธรรม ที่มีผลกระทบต่อบุคคล สถาบัน สภาพแวดล้อม และสังคมในแนวทางที่ดีขึ้น โดยมีเป้าหมายที่ชัดเจนและเป็นที่ยอมรับร่วมกันได้

๓. สุนทรียภาพในมิติทางศิลปวัฒนธรรม (Cultural aesthetic) หมายถึง คุณค่าทางความงามของศิลปะและวัฒนธรรมที่ส่งผลต่อการรับรู้และความรู้สึก สามารถจรรโลงจิตใจให้มีความสุข มีรสนิยม ก่อให้เกิดวิถีชีวิตมนุษย์ที่งดงาม สามารถอยู่ร่วมกันได้ในสังคมที่เข้าใจและผูกพันตลอดจนการรับรู้ถึงคุณค่าที่เป็นรูปธรรมและนามธรรมของศิลปะและวัฒนธรรมเชิงประวัติศาสตร์ เพื่อการดำรงรักษาสืบต่อไป

Title: Satisfaction of the staffs and students of Buriram Rajabhat University in the aesthetic dimension of art and culture

Researcher: Kitisa Wongkum

Duration of the project: October 2555 - September 2556.

Abstract

A study of staffs and students of Buriram Rajabhat University satisfaction in Aesthetic dimension of arts and culture aims to (1) study the satisfaction of staffs and students of Buriram Rajabhat University in aesthetic dimension of art and culture; (2) to respond to Key performance indicator 6.1.2 : which indicated the development of aesthetic dimension of art and culture (Sms.11) and (3) to improve the performance of Department in future. The tool of research is Questionnaire to enquire about the satisfaction of staffs and students. The population and sample of research consists of 1,500 people. Data were analyzed by basic statistics such as percentage, mean (Mean), standard deviation (Standard deviation) and hypotheses of research had been tested by difference between groups by the t-test (Independent test), one-way variance (One-way ANOVA).

The finding of research was shown as follows:

By overall view, the satisfaction of staffs and students were at a high level (value = 4.11), while considering in the each item the level of satisfaction from the highest value to lowest value was shown as follows:

First, in the item of Building indicating of local cultural identity the satisfaction was at highest level with average of (value = 4.32).

Second, in the item of organization of the activities of the University, which promotes public participation in University culture the satisfaction was at highest level with average of (value = 4.25).

Third, in the item of the cultural space that facilitates and promotes cultural activities, the satisfaction was at high level with average of (value = 4.19).

Forth, in the item of the promotion, support, development and creation of awareness of aesthetics and appreciation of the art and culture of the university, the satisfaction was at high level with average of (value = 4.14).

Fifth, in the item of organization of activities on art and culture with the diversity and consistency, the satisfaction was at high level with average of (value = 4.13).

Sixth, in the item of cleaning and beautifying buildings in the campus, the satisfaction was high level with average of (value = 4.02).

Seventh, in the item of renovation and maintenance of the friendly environmental landscapes, the satisfaction was at high level with average of (value = 3.94).

Eighth, in the item of Center of Learning, Department to promote and support activities of art and culture, the satisfaction was at high level with average of (value = 3.90).

From the study it was found that the satisfaction in the aesthetic dimension of art and culture of the Buriram Rajabhat University's staffs and students based on gender, age, marital status (teaching staffs, Non teaching staffs and students) was statistical different, which could be shown as follows:

Gender had effect on their satisfaction of the aesthetic dimension of art and culture in three ways:

1. Buildings indicating local cultural identity
2. Promotion, Support, development of aesthetics, awareness and appreciation of the arts and culture of the university
3. Organization of the arts and cultural activities in diversity and consistency in University

Age had effect on their satisfactions on the aesthetic dimension of art and culture in the second ways:

1. Buildings indicating local cultural identity
2. Center of learning, Departments of the University to promote the art and cultural activities

Status (teaching staffs, Non teaching staffs and students) had effect on their satisfactions of aesthetic dimension of art and culture in the aspect of cleanliness and beautification of the different buildings.

The study of the satisfaction of Buriram Rajabhat University's staffs and students in the aesthetic dimension of art and culture could be summed up as follows: the overall view of their satisfactions were high level and the factors such as gender, age, marital status of Buriram Rajabhat University's Personnel (Academic staffs, Supporting staffs and students) have an effect on their satisfactions differently on the aesthetic dimension of art and culture in which the first is their satisfactions on the Buildings of the University indicating the local cultural identity and the last is their satisfactions on the University's Learning Center or Department that promote and support the art and cultural activities.

Keywords

1. Satisfaction refer to the good comments, happy feeling when the needs or expectations have been met and compiled with.

2. Aesthetic development means systematic improvising and transformation about the beauty of art and culture that has an effect on the individuals, institution, environment, and society in the better way with clear and acceptable goal.

3. Aesthetic dimensions of Art and culture means the aesthetic value of art and culture that has an affect on the perception, feeling and ability to sustain to happiness in the mind with the taste, which generated the beautiful lifestyle of human being and enable them to live in a society in which people understand each other, as well as realize the value of the concrete and abstract of art and culture in the dimension of history for the sake of preservation.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาความพึงพอใจของบุคลากรและนักศึกษา ด้านสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ (Satisfaction of the staffs and students of Buriram Rajabhat University in the aesthetic dimension of art and culture) สำเร็จลุล่วงได้ด้วย ความช่วยเหลือการสนับสนุนและความกรุณาจากหลายฝ่าย โดยเฉพาะสถาบันวิจัยและพัฒนาที่ได้ เล็งเห็นความสำคัญของงานวิจัยสถาบัน และได้จัดสรรงบประมาณสนับสนุน ส่งเสริม และผลักดัน งานวิจัยดังกล่าว

ขอขอบคุณ ผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ บุคลากร และนักศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม โดยให้ความร่วมมือและสนับสนุนการทำงานวิจัย เป็นอย่างดี จนสำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยดี

ประโยชน์ที่ได้รับจากงานวิจัยนี้ ขอมอบให้ผู้ทรงคุณวุฒิ และภูมิปัญญาทุกท่านที่ได้กรุณาช่วยเหลือ ถ่ายทอด ชี้แนะ และสุดท้ายขอมอบให้ นางโควิน-นายธวัช วงศ์ไพศาลสิริกุล บุพการี ของผู้ศึกษา หากเอกสารฉบับนี้บกพร่องประการใด ผู้ศึกษายินดีน้อมรับทุกประการ

กิตติสา วงศ์คำ
นักวิจัย
สิงหาคม ๒๕๕๖

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญรูปภาพ	ญ
บทที่ ๑ บทนำ	๑
หลักการและเหตุผล	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๒
ขอบเขตการวิจัย	๒
นิยามศัพท์	๒
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๓
กรอบแนวคิด	๔
บทที่ ๒ เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๖
๑. แนวคิดเกี่ยวกับสุนทรียภาพ	๖
๑.๑ ความหมายของสุนทรียภาพ	๖
๑.๒ การรับรู้สุนทรียภาพเมือง	๗
๒. แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ	๙
๒.๑ ปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดความพึงพอใจ	๑๒
๓. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๑๓
บทที่ ๓ วิธีการศึกษา	๑๖
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	๑๖
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๑๖
การเก็บรวบรวมข้อมูล	๑๘
การวิเคราะห์ข้อมูล	๑๘

	หน้า
บทที่ ๔ การวิเคราะห์ข้อมูล	๑๙
ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	๑๙
ส่วนที่ ๒ วิเคราะห์ผลความพึงพอใจของบุคลากรและนักศึกษา ด้านสุนทรียภาพในมิติ ทางศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	๒๒
การเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของบุคลากรและนักศึกษา	๒๔
ส่วนที่ ๓ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาสุนทรียภาพในมิติทาง ศิลปะและวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัย	๒๖
บทที่ ๕ สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	๓๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๓๑
วิธีการวิจัย	๓๑
สรุปผลการวิจัย	๓๒
๑. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	๓๒
๒. การวิเคราะห์ความพึงพอใจของบุคลากรและนักศึกษา ด้านสุนทรียภาพในมิติ ทางศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	๓๒
๓. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาสุนทรียภาพในมิติทาง ศิลปะและวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัย	๓๓
อภิปรายผล	๓๖
ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้	๔๐
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	๔๐
บรรณานุกรม	๔๘
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	๔๓
ภาคผนวก ข ผลลัพธ์จากโปรแกรม SPSS	๔๕
ภาคผนวก ค ภาพกิจกรรมการพัฒนาสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	๕๓
ประวัติผู้วิจัย	๖๖

สารบัญรูปภาพ

ภาพที่	หน้า
๑ แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ	๑๙
๒ แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ	๒๐
๓ แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ	๒๑
ภาคผนวก ค ภาพการพัฒนาสุนทรีย์ภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	๕๓

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
๑	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ ๑๙
๒	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ ๒๐
๓	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ ๒๑
๔	แสดงระดับความพึงพอใจและค่าความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถาม ๒๒
๕	แสดงการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของบุคลากรและนักศึกษา ด้านสุนทรียภาพ ในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ระหว่างเพศชายและ เพศหญิง ระหว่างอายุ และ ระหว่างสถานภาพ (บุคลากรสายวิชาการ บุคลากรสายสนับสนุน และนักศึกษา)..... ๒๔

บทที่ ๑

บทนำ

หลักการและเหตุผล

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ที่ ๔๘ “ ให้นำหน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้อง ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง”

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ได้พิจารณาและพัฒนาตัวบ่งชี้เพื่อการประกันคุณภาพภายใน จำนวน ๕๒ ตัวบ่งชี้ เป็น ตัวบ่งชี้ของ สกอ. จำนวน ๒๓ ตัว และตัวบ่งชี้ของ สมศ. ๑๘ ตัว และ ตัวชี้วัดของ ก.พ.ร. ๑๘ ตัว ตัวบ่งชี้ตามนโยบายสถานศึกษา ๓ ดี ๒ ตัว การกำหนดตัวชี้วัดได้ พิจารณา ๔ ด้าน คือ ด้านนักศึกษาและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ด้านกระบวนการภายใน ด้านการเงิน และด้านบุคลากร การเรียนรู้และนวัตกรรม

องค์ประกอบที่ ๖.๑.๒ เรื่องการพัฒนาสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรม (สมศ.๑๑) มีประเด็นในการพิจารณา ๕ ข้อ ดังนี้

๑. การมีส่วนร่วมของบุคลากรในมหาวิทยาลัยที่ก่อให้เกิดวัฒนธรรมที่ดี
๒. อาคารสถานที่ สะอาด และตกแต่งอย่างมีความสุนทรีย์
๓. ปรับแต่งและรักษาภูมิทัศน์ให้สวยงาม สอดคล้องกับธรรมชาติ และเป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม
๔. มีพื้นที่ทางวัฒนธรรมที่เอื้อและส่งเสริมต่อการจัดกิจกรรม และมีการจัดกิจกรรมอย่าง สม่าเสมอ
๕. ระดับความพึงพอใจของบุคลากรและนักศึกษา ไม่ต่ำกว่า ๓.๕๑ จากคะแนนเต็ม ๕

เพื่อสนองนโยบายและสนับสนุน งานประกันคุณภาพภายในของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ในด้านมิติทางศิลปะและวัฒนธรรม ที่เกี่ยวข้องกับความสุขและรสนิยม ของกลุ่มคนในองค์กร ก่อให้เกิดรูปแบบวิถีชีวิตของคนในสังคม โดยมีลักษณะเป็นพลวัต มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา จำเป็นต้องรู้ทันอย่างมีปัญญา โดยมีแผนในการพัฒนาให้ความรู้และประสบการณ์ด้านสุนทรียภาพ ในบริบทของศิลปะและวัฒนธรรม สามารถเลือกรักษาและสร้างให้ตนเองและสังคมอยู่ร่วมกัน อย่างรู้คุณค่าความงามอย่างสุนทรีย์ที่มีรสนิยม

องค์กรหรือหน่วยงานจึงควรที่จะมีการพัฒนาสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรมโดย การมีส่วนร่วมของคนในองค์กร ในการร่วมคิด ร่วมสร้าง และร่วมแสดงความคิดเห็น ในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านอาคารสถานที่ ด้านภูมิทัศน์ การมีพื้นที่ที่คนในองค์กรสามารถใช้ในการจัดกิจกรรมหรือ การแสดงออกทางวัฒนธรรม รวมทั้งการสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องและสม่าเสมอ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เป็นสถาบันอุดมศึกษา ที่มีบุคลากรและนักศึกษา เป็นจำนวนมาก การพัฒนา อนุรักษ์ หรือสร้างสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรมจึงเป็นเรื่องที่สำคัญ อย่างยิ่ง นอกจากจะช่วยให้คนในสถาบันอยู่ร่วมกันอย่างสุนทรีย์และมีสุขภาวะที่ดีทั้งทางกายและใจ แล้วยังเพื่อส่งเสริม สนับสนุนข้อมูลการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัย ตัวบ่งชี้

๖.๑.๒ การพัฒนาสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรม (สมศ.ที่ ๑๑) และเพื่อให้ปฏิบัติได้ ในเกณฑ์ ๕ ข้อ จึงดำเนินการศึกษาสำรวจระดับความพึงพอใจของบุคลากรและนักศึกษา เพื่อนำมา ปรับปรุงและพัฒนาให้มหาวิทยาลัยบรรลุเป้าหมายผลสำเร็จของการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ของตัวบ่งชี้ดังกล่าว และในการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของบุคลากรและนักศึกษา ด้านสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและ วัฒนธรรม ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

๒. เพื่อนำผลประเมินไปตอบตัวบ่งชี้ที่ ๖.๑.๒ การพัฒนาสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและ วัฒนธรรม (สมศ.๑๑) และนำผลที่ได้ไปปรับปรุงการดำเนินงานต่อไป

ขอบเขตในการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ แบ่งขอบเขตการวิจัยออกเป็นดังนี้

๑. ขอบเขตด้านเนื้อหา เป็นการศึกษาจากเอกสาร ตำรา งานวิจัย โดยศึกษาค้นคว้าและ รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒. ขอบเขตด้านประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษา เป็นกลุ่มคณาจารย์ เจ้าหน้าที่ นักศึกษา และบุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ประกอบด้วย ข้าราชการสายผู้สอน ๑๔๙ คน ข้าราชการพลเรือน จำนวน ๑๓ คน พนักงานราชการ จำนวน ๓๖ คน พนักงานมหาวิทยาลัย จำนวน ๒๘๒ คน อาจารย์อัตราจ้าง จำนวน ๙๒ คน ลูกจ้างประจำ จำนวน ๑๗ คน ลูกจ้าง ชั่วคราว จำนวน ๑๒๙ คน รวมบุคลากรทั้งสิ้นจำนวน ๗๑๘ คน นักศึกษาภาคปกติ จำนวน ๑๔,๓๔๗ คน นักศึกษาภาค กศ.บป. จำนวน ๑,๕๕๓ คน นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จำนวน ๕๓๐ คน (ข้อมูล ปี พ.ศ. ๒๕๕๕)

๓. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บข้อมูล เลือกจากกลุ่ม คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ นักศึกษา และ บุคลากร ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ทำการสุ่มโดยวิธี Stratified Random Sampling (การสุ่ม อย่างง่าย) โดยแยกตามกลุ่มประชากร ๓ กลุ่ม คือ นักศึกษา บุคลากรสายวิชาการ และบุคลากรสาย สนับสนุน แบบไม่จำกัดอายุ เพศ ได้ประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๑,๕๐๐ คน

นิยามศัพท์

๑. ความพึงพอใจ (Satisfaction) หมายถึง ความคิดเห็นที่ดี ความรู้สึกที่มีความสุขที่ได้รับ การตอบสนองความต้องการหรือความคาดหวัง

๒. การพัฒนาสุนทรียภาพ (Aesthetic development) หมายถึง การปรับปรุง เปลี่ยนแปลงอย่างมีแผนที่เป็นระบบเกี่ยวกับความงามทางศิลปะและวัฒนธรรม ที่มีผลกระทบต่อ บุคคล สถาบัน สภาพแวดล้อม และสังคมในแนวทางที่ดีขึ้น โดยมีเป้าหมายที่ชัดเจน และเป็น ที่ยอมรับร่วมกันได้ผลการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหรือสร้างสิ่งใหม่ต้องไม่เป็นการทำลายคุณค่าทาง สุนทรียของศิลปะและวัฒนธรรมเดิม การพัฒนาเชิงวัฒนธรรมสามารถสร้างวัฒนธรรมใหม่ที่ สอดคล้องและเหมาะสมกับสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงและมีนวัตกรรมใหม่ ทั้งทางเทคโนโลยี ระบบสังคมและความนิยม เพื่อให้อยู่ร่วมกันได้อย่างเข้าใจ มีความเจริญก้าวหน้าอย่างสันติสุข

๓. **สุนทรียภาพในมิติทางศิลปวัฒนธรรม (Cultural aesthetic)** หมายถึง คุณค่าทาง ความงามของศิลปะและวัฒนธรรมที่ส่งผลต่อการรับรู้และความรู้สึก สามารถจรรโลงจิตใจให้มี ความสุข มีรสนิยม ก่อให้เกิดวิถีชีวิตมนุษย์ที่งดงาม สามารถอยู่ร่วมกันได้ในสังคมที่เข้าใจและผูกพัน ตลอดจนการรับรู้ถึงคุณค่าที่เป็นรูปธรรมและนามธรรมของศิลปะและวัฒนธรรมเชิงประวัติศาสตร์ เพื่อการดำรงรักษาสืบต่อไป

๔. **อาคารสถานที่ที่บ่งบอกถึงเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของท้องถิ่น** หมายถึง อาคาร สถานที่ที่แสดงเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมอีสานใต้ เช่น ศูนย์วัฒนธรรมอีสานใต้ อาคารนวัตปัญญา

๕. **อาคารสถานที่ในมหาวิทยาลัยมีความสะอาดและสวยงาม** หมายถึง อาคารสถานที่ ที่สะอาดสวยงามที่ส่งผลต่อการรับรู้และความรู้สึกสุนทรียภาพ

๖. **พื้นที่ทางวัฒนธรรมที่เอื้อและส่งเสริมการจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรม** หมายถึง สถานที่ ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรม เช่น ห้องประชุมศิลาแลง ลานศิลาแลง ศูนย์วัฒนธรรมอีสานใต้ เวทีกลางแจ้ง หอประชุมวิชาอุตสาหกรรม เวทีลานไทร

๗. **การปรับแต่งและรักษาภูมิทัศน์เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม** หมายถึง มหาวิทยาลัยมีการ ปรับแต่งตกแต่งภูมิทัศน์ด้วยไม้ดอกไม้ประดับ

๘. **แหล่งเรียนรู้ หน่วยงานที่ส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินกิจกรรมทางศิลปะและ วัฒนธรรมอย่างชัดเจน** หมายถึง มีศูนย์ภาษา คณะต่าง ๆ กองพัฒนานักศึกษา และสำนักศิลปะและ วัฒนธรรม

๙. **มีการส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมการพัฒนาสุนทรียภาพ การรับรู้ และชื่นชมด้านศิลปะ และวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัย** หมายถึง งานสงกรานต์ งานทอดกฐิน งานลอยกระทง งานลาน วัฒนธรรม งานวันพ่อ งานวันแม่ งานเวียนเทียนในวันสำคัญ ๆ งานไหว้ครู การประกวดพานไหว้ครู

๑๐. **การจัดกิจกรรมของมหาวิทยาลัยส่งเสริมการมีส่วนร่วมที่ก่อให้เกิดวัฒนธรรมที่ดีใน มหาวิทยาลัย** หมายถึง การส่งเสริมการแต่งกายในถูกต้องตามระเบียบ พิธีบายศรีสู่ขวัญน้องใหม่ และงานกิจกรรมในข้อ ๙

๑๑. **การจัดกิจกรรมทางศิลปะและวัฒนธรรมที่มีความหลากหลายและสม่ำเสมอ** หมายถึง การจัดกิจกรรมแห่เทียนพรรษา การร่วมชบวนแห่งานลอยกระทง การใส่บาตรทุกวันพุธ งานเวียนเทียนในวันสำคัญ ๆ

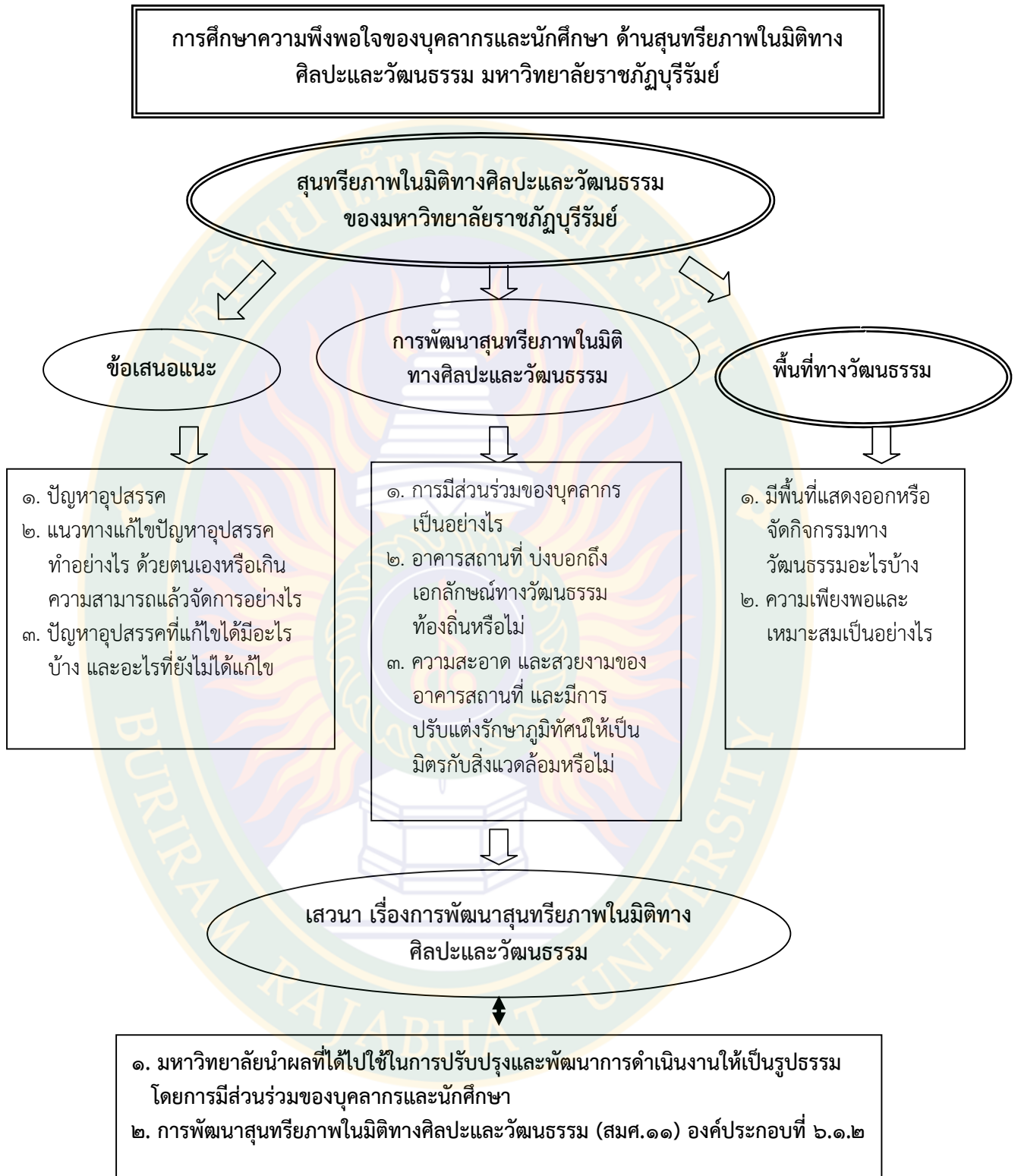
๑๒. **บุคลากร** หมายถึง บุคลากรสายวิชาการ บุคลากรสายสนับสนุน นักศึกษาและบุคลากร อื่น ๆ ในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

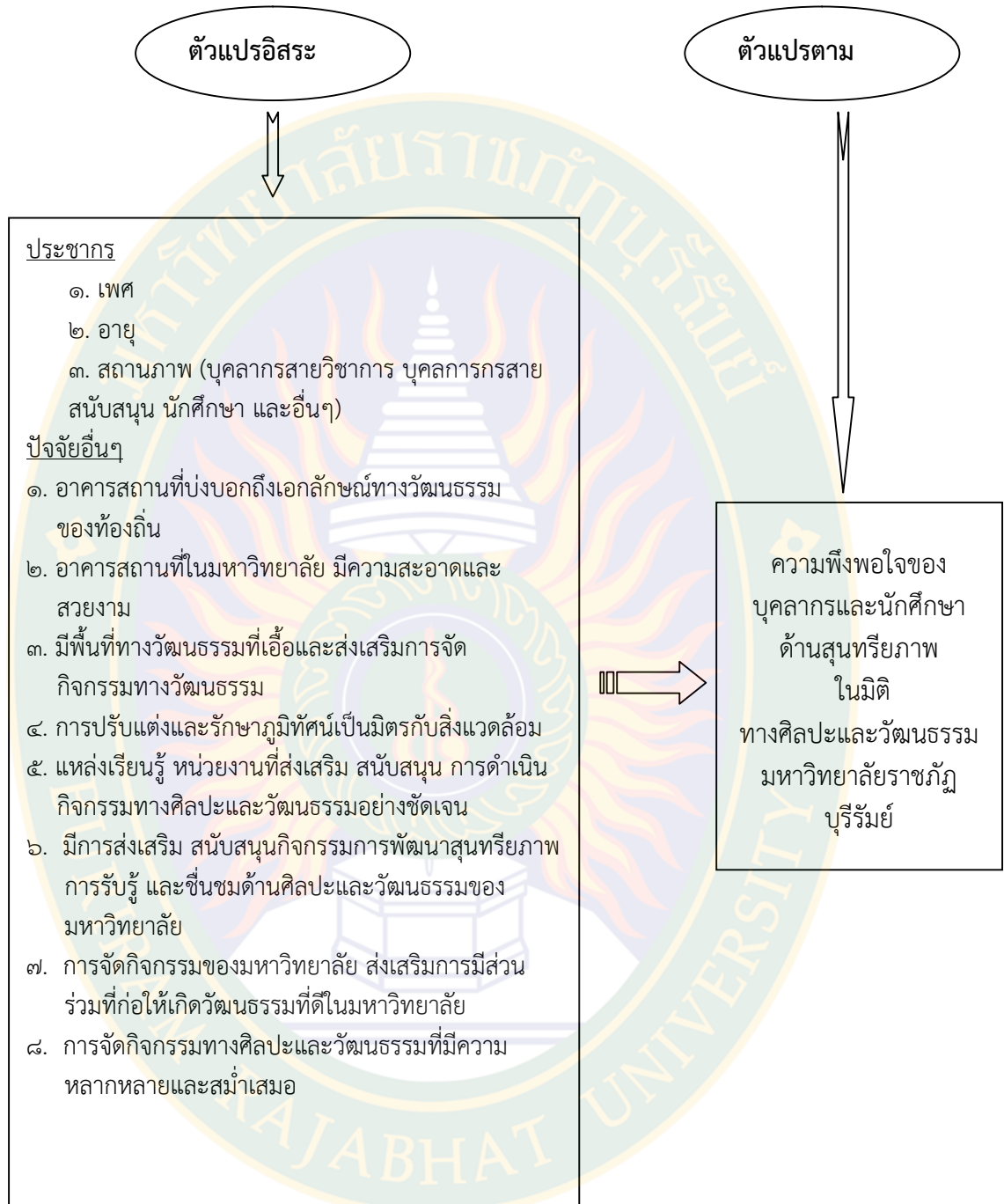
๑. ได้ทราบถึงความพึงพอใจของ บุคลากรสายวิชาการ บุคลากรสายสนับสนุน และนักศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ต่อการพัฒนาสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรม

๒. ได้ผลประเมินไปต่อบทบาทซึ่งที่ ๖.๑.๒ การพัฒนาสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและ วัฒนธรรม (สมศ.๑๑) และนำผลที่ได้ไปปรับปรุงการปฏิบัติงานต่อไป

กรอบแนวคิด

การศึกษาความพึงพอใจของบุคลากรและนักศึกษา ด้านสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ มีตัวแปรที่ศึกษา ดังนี้

บทที่ ๒

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาความพึงพอใจของบุคลากรและนักศึกษา ด้านสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เป็นโครงการวิจัยเชิงปริมาณ ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของบุคลากรและนักศึกษา ด้านสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ นำผลที่ได้ไปตอบตัวชี้วัดที่ ๖.๑.๒ และนำผลที่ได้ไปปรับปรุงการดำเนินงานต่อไป เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัย ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

๑. แนวคิดเกี่ยวกับสุนทรียภาพ
๒. แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ
๓. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๑. แนวคิดเกี่ยวกับสุนทรียภาพ

คุณค่าของความงาม หรือสุนทรียภาพเป็นสิ่งที่ขึ้นอยู่กับภาวะแห่งประสบการณ์หรือจินตนาการของเรา ซึ่งจะต้องมีองค์ประกอบหลายอย่าง มีการรับรู้ของผู้คนจึงจะเกิดสุนทรียภาพขึ้นมาได้ (บุญย์ นิลเกษ, ๒๕๒๓, หน้า ๔ อ้างถึงใน วรางคณา นิมเจริญ, ๒๕๔๘, หน้า ๖)

สุนทรียภาพหรือความสวยงามเป็นเรื่องที่มีอยู่ทั่วไปในธรรมชาติ การให้คุณค่าและการรับรู้ทางสุนทรียภาพของแต่ละคนก็มีการรอบแนวคิดในการมองที่แตกต่างกัน และด้วยความแตกต่างทางสังคมและวัฒนธรรม การมีค่านิยมทางความคิด ความเชื่อที่แตกต่างกัน จึงทำให้มนุษย์มีพื้นฐานในการมองที่แตกต่างกันออกไป ความงามเป็นสิ่งที่มิขึ้นและเกิดขึ้นได้หลากหลายอย่างไม่สิ้นสุด ขึ้นอยู่กับโลกทัศน์ของคนซึ่งได้รับการหล่อหลอมเมื่ออาศัยอยู่ในสภาวะแวดล้อมและสังคมเดียวกัน มักจะคล้ายคลึงกันและมีขอบเขตจำกัดอยู่ในระดับหนึ่ง

อย่างไรก็ตามจะเห็นว่า สุนทรียภาพนั้นเป็นภาวะที่เกิดจากการสอดคล้องกันทั้งทางวัตถุและจิตใจ (Subjective-Objective relation) ถ้าพึงแต่ตัววัตถุหรือจิตใจนั้นไม่ใช่ที่เกิดของความงาม สุนทรียวัตถุเป็นที่รองรับความงามและจิตใจ และเป็นการรับรู้หรือตัวสัมผัสกับความงาม (วรางคณา นิมเจริญ, ๒๕๔๘ หน้า ๖)

๑.๑ ความหมายของสุนทรียภาพ

สุนทรียภาพ (Aesthetics) เป็นคำในภาษากรีก เดิม หมายถึง การรับรู้ทางความรู้สึก (sense perception) จนกระทั่งในศตวรรษที่ ๑๘ บวมการ์เทิน (Buamgarten) นักปราชญ์ชาวเยอรมันได้ให้ความหมายใหม่โดย หมายถึง การรับรู้และชื่นชมความงาม เป็นที่ทราบดีว่าสุนทรียภาพเป็นเรื่องของอัตวิสัย (Subjective) ซึ่งแต่ละคนย่อมให้คุณค่าสุนทรียภาพแตกต่างกันไป (Whittick, A, ๑๙๗๔, หน้า ๑๑) อ้างถึงในวิยดา ทรงกิตติภักดี, ๒๕๔๒, หน้า ๙

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๔๒ ให้ความหมายของคำว่าสุนทรียภาพว่าหมายถึง ความงามในธรรมชาติหรืองานศิลปะที่แต่ละบุคคลสามารถเข้าใจและรู้สึกได้ ความเข้าใจและรู้สึกของแต่ละบุคคลที่มีต่อความงามในธรรมชาติหรืองานศิลปะ และได้ให้ความหมายของคำว่า

วัฒนธรรมว่า หมายถึง สิ่งที่ทำให้ความเจริญงอกงามให้แก่หมู่คณะ เช่น วัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมในการแต่งกาย วิถีชีวิตของหมู่คณะ เช่น วัฒนธรรมพื้นบ้านวัฒนธรรมชาวเขา

๑.๒ การรับรู้สุนทรียภาพเมือง

การรับรู้สุนทรียภาพของเมือง สามารถจำแนกประสบการณ์สุนทรียออกเป็น ๓ ประเภท (ฐานิศวรร จริญญาพงศ์, ๒๕๔๓, หน้า ๖๑-๖๒ อ้างถึงในวิยดา ทรงกิตติภักดี, ๒๕๔๒, หน้า ๑๔-๑๘) ได้ให้กรอบแนวคิดเกี่ยวกับสุนทรียภาพสุนทรียที่มนุษย์สามารถรับรู้ได้ ๓ ประเภท คือ

๑. สุนทรียภาพเชิงประสาทสัมผัส (Sensory aesthetics) เป็นประสบการณ์ทางสุนทรียที่รับรู้โดยผ่านทางประสาทสัมผัสปกติของร่างกายซึ่งรับรู้ได้หลายทางจากสภาพแวดล้อมเดียวกัน อาทิ การรับรู้ถึงสีสัมผัสพื้นผิวสัมผัสของพื้นที่ เสียง ความเย็นสบายของลม เป็นต้น ประสบการณ์ประเภทดังกล่าวเกิดขึ้นบ่อยครั้งเกือบตลอดเวลา ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่าในขณะนั้นเรามีความพร้อมต่อการรับรู้หรือไม่ และเราได้รับผลกระทบอย่างไร ความแตกต่างของประสบการณ์หรือรสนิยมทางสุนทรียในแต่ละบุคคลมีผลสืบเนื่องมาจากประสบการณ์ในวัยเด็ก (Childhood) และสภาพแวดล้อมรอบตัว องค์ประกอบทางธรรมชาติเป็นสิ่งที่ช่วยทำให้สภาพแวดล้อมนั้น ๆ กระตุ้นให้เกิดประสบการณ์สุนทรียเชิงประสาทสัมผัส (Sensory aesthetics) อาทิ พืชพันธุ์ธรรมชาติจำพวกไม้ดอก-ไม้ยืนต้น เสียง-กลิ่นของน้ำทะเล นอกจากนี้องค์ประกอบที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อช่วยกระตุ้นอากาศอยู่ในรูปของพื้นผิวของสภาพแวดล้อม อาทิ พื้นผิวทางสัญจร ตลอดจนเรื่องของสี สีสัน เสียงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น (Lang, J., ๑๙๙๔, หน้า ๓๒๐-๓๒๑) ให้เกิดผลต่อการมองเห็นและอารมณ์ของมนุษย์โดยตรง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับอายุ เพศ และสุขภาพของผู้รับรู้ ในอีกทางหนึ่ง ประสบการณ์ในอดีตเป็นตัวแปรสำคัญต่อความชอบ ความนิยมที่ต่างกันแต่ละบุคคล ซึ่งคุณค่าสุนทรียภาพนั้นขึ้นอยู่กับตำแหน่งที่ตั้งและการเข้ากันของสิ่งที่มีอยู่ด้วย (Yau, Victoria, ๑๙๙๔, หน้า ๑๕๑)

๒. สุนทรียภาพเชิงรูปทรง (Formal aesthetics) หมายถึง มิติของรูปทรงศิลปกรรมที่รับรู้ได้จากคุณลักษณะภายในตัวของมันเอง ซึ่งแยกออกจากมิติของการใช้สอยและการสื่อความหมาย เป็นประสบการณ์ทางสุนทรียที่เกิดขึ้นจากการรับรู้กระสวน (Pattern) ของรูปทรง เรขาคณิตในสภาพแวดล้อม คุณลักษณะของกระสวนเหล่านี้ ได้แก่ สัดส่วน (Proportions) จังหวะ (Rhythms) สมดุล (Balance points) ความเปรียบต่าง (Contrast) มาตรฐาน (Scale) ลำดับศักดิ์ (Hierarchy) ลำดับ (Sequence) และการสื่อความหมาย (Expressions) ในการวิเคราะห์องค์ประกอบเหล่านี้ หากตั้งอยู่บนพื้นฐานของทฤษฎีการรับรู้ของเกสท์ตลอด ว่าด้วยการจัดระเบียบการมองเห็นแล้ว อาจกล่าวได้ว่าประสบการณ์สุนทรียภาพเชิงรูปทรงที่เกิดขึ้นแปรผันโดยตรงกับลำดับชั้นของระเบียบ (Degree of order) ของรูปทรงเรขาคณิตในสภาพแวดล้อม ระเบียบดังกล่าวมีทั้งที่เรียบง่ายและซับซ้อนซึ่งพบได้ในรูปทรงที่สมมาตรและอสมมาตรตามลำดับ ระดับความซับซ้อนที่ต่างกันไป อาทิ ในสภาพแวดล้อมที่ซับซ้อนมาก ๆ กลุ่มนักออกแบบแนวปฏิเสธรูปทรงสร้าง (Deconstructionists) ก็อาจรับรู้ถึงระเบียบที่มีอยู่ได้ดีกว่า แต่อย่างไรก็ตามสภาพแวดล้อมที่มีการจัดระเบียบโดยใช้หลักการของสัดส่วน (Proportional system) อย่างเช่น “สัดส่วนทองคำ” (Golden section) ซึ่งเป็นระบบที่สัมพันธ์กับกระบวนการทำงานของสมอง ย่อมทำให้คนโดยทั่วไปเกิดความพึงพอใจได้ (Lang, J., ๑๙๙๔, หน้า ๓๒๒)

นอกจากคุณสมบัติดังกล่าวแล้ว เอกภาพ (Unity) ถือได้ว่าเป็นหลักมูลฐานสำคัญในการออกแบบองค์ประกอบทางกายภาพที่ก่อให้เกิดสุนทรียภาพของรูปทรงด้วยเช่นกัน เนื่องจากมนุษย์

มีแนวโน้มที่จะรับรู้ความเป็นทั้งหมดตามทฤษฎีเกสท์ต่อลด์ ดังนั้นสภาพแวดล้อมที่มีเอกภาพ จึงสอดคล้องกับการรับรู้ของมนุษย์ (วิลลิสท์ ทรียงกูร, ๒๕๔๑, หน้า ๗๙-๘๒)

ถึงแม้สภาวะความเป็นระเบียบคือมูลฐานของความงาม เพราะทำให้เกิดองค์รวมที่จิตทำความเข้าใจได้ แต่ระดับของสุนทรียภาพที่เกิดจากสภาวะความเป็นระเบียบนั้นเป็นระดับที่อาจจะต่ำที่สุด เพราะมีความง่ายเกินไปที่จิตจะทำความเข้าใจ ทั้งนี้มีคำอธิบายว่าเป็นเพราะจิตมีแนวโน้มที่จะแสวงหาคำตอบ ดังนั้นการที่จิตจะมีความสุขเมื่อสามารถทำความเข้าใจในสิ่งที่สลับซับซ้อนได้ จึงก่อให้เกิดอารมณ์ปิติที่สูงกว่า ดังนั้นการจัดให้มีสมดุลแบบสมมาตรจึงมีคุณค่าทางสุนทรียภาพในระดับที่ต่ำกว่าสมดุลแบบอสมมาตรซึ่งมีความสลับซับซ้อนมากกว่า แต่หากขาดความสมดุลก็จะเป็นปัญหาของการขาดสภาวะความเป็นระเบียบขององค์ประกอบนั้นย่อมไม่มีคุณค่าทางสุนทรียภาพ เป็นเพียงการวางอยู่ด้วยกันขององค์ย่อยเท่านั้น (ฐานิศวรรค์ เจริญพงศ์, ๒๕๔๓, หน้า ๗๐)

สิ่งสำคัญที่ทำให้มนุษย์รับรู้สุนทรียภาพเชิงรูปทรงได้คือ ประสบการณ์ต่อเนื่องเป็นลำดับ (Sequential experience) ที่รับรู้โดยการเคลื่อนผ่านสภาพแวดล้อม ในสภาพแวดล้อมที่มีความซับซ้อน หลากหลาย หากมีการจัดวางที่ว่างที่มีลักษณะเชื่อมระหว่างแต่ละพื้นที่ย่อย ๆ ช่วยให้เกิดการรับรู้ถึงการเคลื่อนผ่านจากพื้นที่หนึ่งไปยังอีกพื้นที่หนึ่ง ซึ่งตัวเชื่อมเหล่านี้ที่ซับซ้อนนั้น มนุษย์ไม่สามารถทำความรู้จักและเข้าใจโครงสร้างของเมืองได้ในครั้งแรก การทำความรู้จักที่ว่าเป็นส่วนหนึ่งของการตอบสนองความต้องการพื้นฐานมนุษย์ในแง่ของ “ความปลอดภัยทางความรู้สึก” (Psychological security) ส่วนการทำความเข้าใจก็เป็นหนึ่งของการตระหนักรู้ (Cognitive needs) นั้นเอง อย่างไรก็ตามปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้ประสบการณ์ต่อเนื่องเป็นลำดับที่แตกต่างกันไปในนั้นคือ “ความเร็วในการเคลื่อนผ่าน” ที่ต่างกันซึ่งมี ๒ ลักษณะหลัก ๆ คือ ความเร็วของคนเดินเท้าและคนในยานพาหนะ ในกรณีของคนเดินเท้าได้มีการศึกษาในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกับความ ต้องการรับรู้สุนทรียภาพ พบว่าผู้ที่ตั้งถิ่นฐานในพื้นที่โล่งความหนาแน่นน้อย มีความต้องการสภาพแวดล้อมที่เป็นจุดเชื่อมต่อ (Transition) เพื่อดึงดูดความสนใจและตอบสนองความต้องการด้านสุนทรียภาพน้อยกว่าผู้ที่ตั้งถิ่นฐานในเมืองซึ่งมีความหนาแน่นสูง (Lang,J.,๑๙๙๔, หน้า ๓๒๔-๓๒๕)

เมืองเป็นที่รวมของพื้นที่ใช้งานอันหลากหลาย ซึ่งในแต่ละประเภทนั้นมีรูปแบบกระสวนของรูปทรงเรขาคณิตที่ต่างกันไป และต่างก็มีคุณค่าสุนทรียภาพเฉพาะตัว แต่ทั้งนี้สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมจะต้องมีความน่าสนใจของกระสวนของรูปทรงเรขาคณิตที่มีไม่มากจนสับสนแต่ไม่ควร มีน้อยจนน่าเบื่อ ซึ่งการสร้างระเบียบในสภาพแวดล้อมเพื่อให้สนองตอบความต้องการด้านสุนทรียภาพอาจทำได้โดย ก) ความได้สัดส่วนของการใช้องค์ประกอบที่ซ้ำกัน ข) การใช้ความต่อเนื่องของเส้น ค) การคำนึงถึงปริมาณขององค์ประกอบที่เห็นในระยะต่าง ๆ หรือ ง) การทำให้เกิดความน่าสนใจด้วยมุมมอง อาทิ การใช้องค์ประกอบมาปิดกันมุมมองให้มีความซับซ้อนมากขึ้น ซึ่งกรณีนี้เมืองที่มีลักษณะภูมิประเทศเป็นเนินเขาหรือหุบเขามีความได้เปรียบในเรื่องของความหลากหลายและความน่าสนใจของมุมมอง วิธีการเหล่านี้ถูกนำมาใช้เพื่อสร้างระเบียบ (Order) ให้กับกระสวนที่มีในสภาพแวดล้อมซึ่งเป็นการกระตุ้นให้เกิดประสบการณ์สุนทรียเชิงรูปทรง (Lang,J.,๑๙๙๔, หน้า ๓๓๒-๓๓๓)

๓. สุนทรียภาพเชิงสัญลักษณ์ (Symbolic aesthetics) สุนทรียภาพเชิงสัญลักษณ์นั้น เป็นสุนทรียภาพที่เกี่ยวข้องกับการสื่อความ รวมถึงอารมณ์สุนทรีย์ที่ไม่ได้เกิดจากคุณลักษณะสุนทรียภาพของวัตถุโดยตรง แต่เป็นคุณลักษณะในตัววัตถุที่ทำให้ผู้สัมผัสได้รับอารมณ์ใด ๆ ขึ้นอยู่กับสภาวะการรับรู้ส่วนตัวของผู้สัมผัสเอง

ประสบการณ์ทางสุนทรียเชิงสัญลักษณ์ถือเป็นส่วนประกอบสำคัญของประสบการณ์ที่มนุษย์มีต่อสภาพแวดล้อม มนุษย์เลือกสิ่งที่จะนำมาใช้กับที่อยู่ สภาพแวดล้อมของตนโดยคำนึงถึงคุณค่าเชิงความหมายเป็นหลัก ถึงแม้บางครั้งอาจเป็นไปได้โดยจิตใต้สำนึกแต่การตัดสินใจส่วนใหญ่จะเป็นไปโดยตระหนักรู้ นอกจากนี้การให้ความหมายในเชิงสัญลักษณ์ดังกล่าวยังเกี่ยวข้องกับความต้องการพื้นฐานประเภทการได้รับการยอมรับ (Affiliation needs) และการได้รับความนับถือ ยกย่อง (Esteem needs) อีกด้วย การที่จะรังสรรค์สภาพแวดล้อมให้เกิดประสบการณ์สุนทรียประเภทดังกล่าว จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีความเข้าใจในวัฒนธรรม ค่านิยม รวมถึงคติความเชื่อ ประเพณีของคนในพื้นที่ ซึ่งความเข้าใจดังกล่าวจะได้มาก็โดยการวิเคราะห์จากสิ่งที่คุณคนในพื้นที่ได้เลือกแล้วเท่านั้น (Lang,J., ๑๙๙๔, หน้า ๓๒๕-๓๒๖,๓๓๓)

ในการพิจารณาการรับรู้สุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ องค์กรประกอบทางกายภาพที่ควรนำมาพิจารณา ได้แก่ อาคาร สถานที่ ถนน ภูมิทัศน์ ห้องเรียน อุปกรณ์ ความสวยงาม ความสะอาด ความเป็นระเบียบ วัฒนธรรมองค์กร การมีส่วนร่วมและกิจกรรมที่จัด ที่ส่งผลต่อความรู้สึก ต่อการตระหนักรู้ โดยผ่านกระบวนการคิด อาจเรียกได้ว่า เป็นสุนทรียภาพในเชิงปัญญา (Intellectual aesthetics)

๒. แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ

คำว่า ความพึงพอใจ(Satisfaction) ได้มีผู้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้หลายความหมาย ดังนี้

ความพึงพอใจตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (๒๕๕๒) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า พึงพอใจ หมายถึง รัก ชอบใจ และพึงใจ

จรัส โพธิ์จันทร์ (๒๕๒๗, หน้า ๑๗) กล่าวว่า ความพึงพอใจ เป็นความรู้สึกของบุคคลในแต่ละหน่วยงานซึ่งอาจเป็นความรู้สึกทางบวก ทางเป็นกลาง หรือทางลบ ความรู้สึกเหล่านี้มีผลต่อประสิทธิภาพของการปฏิบัติหน้าที่ กล่าวคือ หากความรู้สึกโน้มเอียงไปในทางลบ การปฏิบัติหน้าที่จะมีประสิทธิภาพต่ำ

อับราฮัม มาสโลว์ (Abraham H.Maslow) (อ้างถึงใน สุทธิ ทองประดิษฐ์, ๒๕๓๓, หน้า ๑๐๘-๑๑๑ นรา สมประสงค์, ๒๕๓๖, หน้า ๑๓๔-๑๓๕ และเจริญศรี พันปี, ๒๕๔๖, หน้า ๑๔-๑๕) มาสโลว์เป็นนักจิตวิทยาและนักมนุษยนิยม ที่กล่าวถึงความต้องการและความพึงพอใจของมนุษย์ ซึ่งเขานำประสบการณ์ที่ได้จากการเป็นนักจิตวิทยาและผู้ให้คำปรึกษามาเป็นพื้นฐานในการเสนอทฤษฎีแรงจูงใจ(Need hierarchy theory) ที่อธิบายถึงพฤติกรรมของมนุษย์ว่าจะมีความต้องการตามลำดับขั้น ๕ ขั้น ดังนี้

๑. ความต้องการทางร่างกาย (Physiological needs) เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานที่สำคัญที่สุด เพื่อให้ดำรงชีวิตอยู่ได้ เช่น อาหาร อากาศ น้ำดื่ม ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ความต้องการทางเพศ ความต้องการพักผ่อน เป็นต้น

๒. ความต้องการความปลอดภัยและความมั่นคง (Safety and security needs) เป็นความต้องการความปลอดภัยและมั่นคงทั้งทางร่างกาย เช่น ต้องการได้รับการคุ้มครองปกป้อง ต้องการถูกระเบียบ และกฎหมาย ต้องการเป็นอิสระส่วนตน ต้องการดูแลรักษาเมื่อเจ็บป่วยและความปลอดภัย และความมั่นคงทางเศรษฐกิจ เช่น ต้องการซื้อขายแลกเปลี่ยน ต้องการทำงานที่มีความมั่นคงปลอดภัย ต้องการมีเสถียรภาพ เป็นต้น

๓. ความต้องการสังคม (Social needs) เป็นความต้องการที่เป็นทั้งผู้ให้และผู้รับจากสังคม ถ้าไม่ได้รับความพึงพอใจในขั้นนี้จะเกิดความรู้สึกโดดเดี่ยว อ้างว้าง ว่าเหว ถูกตัดออกหรือถูกปฏิเสธจากสังคม ซึ่งมาสโลว์เห็นว่าสามารถทำให้เกิดผลต่อเนื่องไปถึงการปรับตัวที่ไม่ดีในสังคมได้

๔. ความต้องการยอมรับนับถือ (Esteem needs) เป็นความต้องการเกียรติยศ ชื่อเสียง การยอมรับนับถือจากคนอื่นและการยอมรับนับถือตนเอง เคารพตนเอง อาจแบ่งได้ ๒ ประเภท คือ การยอมรับนับถือภายในตน เช่น ความต้องการสัมฤทธิ์ผล ความต้องการมีความสามารถ (Competence) ความภาคภูมิใจในคุณภาพของงานที่ทำงานจะช่วยให้เกิดการยอมรับนับถือในตนเองมากขึ้น และการยอมรับนับถือตนเองภายนอก เช่น การได้รับความสนใจ การมีผู้อื่นยอมรับตาม การยอมรับจากผู้อื่น เป็นต้น

๕. ความต้องการความสำเร็จสูงสุดแห่งตน (Self-actualization needs) เป็นความต้องการพัฒนาตนเองตามศักยภาพสูงสุด ได้แสดงออกซึ่งทักษะ และความเป็นเลิศในบางสิ่งบางอย่างที่ตนมีและมีอารมณ์ที่แสดงออกถึงบุคลิกภาพที่สมบูรณ์ เป็นกระบวนการที่ไม่มีการสิ้นสุด นั่นคือเมื่อมีความรู้สึก (Sense) ว่าตนถึงจุดหมายปลายทางสุดท้าย (Ultimate goal) แล้วก็จะมิเป้าหมายต่อไปเรื่อย ๆ ตามศักยภาพของตน ความต้องการในขั้นนี้ไม่อาจสามารถอธิบายได้อย่างสมบูรณ์เพียงพอเหมือนกับความต้องการในขั้นอื่น ๆ เพราะความต้องการความสำเร็จสูงสุดแห่งตนมีแนวโน้มว่าคุณคนจะมีศักยภาพที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมความสำเร็จแห่งตนเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ

แอลเดอร์เฟอร์ (Clayton P. Alderfer) (อ้างถึงในนรา สมประสงค์, ๒๕๓๖ หน้า ๑๓๙-๑๔๐ และเจริญศรี พันปี, ๒๕๔๖, หน้า ๑๕) ได้กล่าวถึง ความต้องการและความพึงพอใจของมนุษย์ได้เสนอทฤษฎี ERG โดยอาศัยพื้นฐานมาจาก ทฤษฎีของมาสโลว์ (Maslow) และการวิจัยเชิงประจักษ์ ได้แบ่งความต้องการของมนุษย์ออกเป็น ๓ กลุ่ม คือ

๑. ความต้องการดำรงชีวิต (Existence needs) หรือ E เป็นความต้องการที่เกี่ยวข้องกับความต้องการทางร่างกายและปัจจัยที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต

๒. ความต้องการสัมพันธ์ (Relatedness needs) หรือ R เป็นความต้องการทางสังคมที่จะมีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ๆ เช่น สมาชิกในครอบครัว เพื่อนฝูง เพื่อนร่วมงานและคนที่มีความต้องการที่จะมีความสัมพันธ์ด้วย

๓. ความต้องการเจริญก้าวหน้า (Growth needs) หรือ G เป็นความต้องการที่จะพัฒนาตนตามศักยภาพสูงสุด

นอกจากนี้ แอลเดอร์เฟอร์ (Clayton P. Alderfer) (อ้างถึงในเจริญศรี พันปี, ๒๕๔๖, หน้า ๑๕) ยังเชื่อว่าในขณะที่เดียวกันคนมีความต้องการมากกว่า ๑ อย่างได้ หรือความต้องการทั้ง ๓ อย่างนี้อาจดำเนินไปในขณะเดียวกันก็ได้ และถ้าความพึงพอใจในความต้องการระดับสูงสุดถูกปิดกั้นยังมิได้รับการตอบสนอง ความปรารถนาที่จะมีความพึงพอใจในความต้องการระดับล่างจะเพิ่มขึ้นและยังกล่าวถึงความแตกต่างของความต้องการและความพึงพอใจของมนุษย์ว่าเป็นพลังผลักดันจากภูมิหลังของครอบครัวและสภาพแวดล้อมทางวัฒนธรรม

บอร์โรว์และสมิธ (Borrow & Smith) (อ้างถึงใน สมรัก ทองสุวิมล, ๒๕๔๑, หน้า ๑๙ และเจริญศรี พันปี, ๒๕๔๖, หน้า ๑๖) กล่าวถึงความพึงพอใจในทัศนะต่าง ๆ ว่าคนส่วนมากคิดว่าเป็นความสุข บางคนยังเชื่อว่าความสุขนั้นต้องประกอบด้วยความสนุกสนาน การมีประสบการณ์ที่ดีในเรื่องต่าง ๆ การได้รับรางวัลหรือผลตอบแทนในการทำกิจกรรมใด ๆ การมีสัมพันธภาพที่มีความหมายกับบุคคลอื่น ๆ การที่ไม่ต้องประสบกับความชอกช้ำ ความเครียดและความไม่พึงปรารถนา

แมคเคลินแลนด์ (David McClelland) (อ้างถึงในวิโรจน์ สารรัตนะ, ๒๕๔๑, หน้า ๙๙-๑๐๐ นรา สมประสงค์, ๒๕๓๖, หน้า ๑๔๑-๑๔๔ และเจริญศรี พันปี, ๒๕๔๖, หน้า ๑๖) เชื่อว่า มนุษย์ทุกคนมีความต้องการเหมือนกัน เพียงแต่มีขนาดมากน้อยต่างกันเท่านั้น ความต้องการเป็นการเรียนรู้หรือได้รับมากจากการมีประสบการณ์ในวัฒนธรรมนั้น ๆ ความต้องการเกิดจากการเรียนรู้เหล่านี้จะเป็นพฤติกรรมที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้สถานการณ์และจิตใจให้ไปสู่เป้าหมาย คนที่มีความต้องการจะมีพฤติกรรมแตกต่างไปจากคนที่ไม่ต้องการ โดยแบ่งลักษณะของความต้องการออกเป็น ๓ ประเภท ดังนี้

๑. ความต้องการสัมฤทธิ์ผล (Needs for achievement) หรือ NACH เป็นความต้องการที่เป็นพฤติกรรมที่จะกระทำการใด ๆ ให้เป็นผลสำเร็จดีเลิศตามมาตรฐาน เป็นแรงขับที่นำไปสู่การแข่งขันสู่ความเป็นเลิศ บุคคลที่มีความต้องการสัมฤทธิ์ผลมีลักษณะเด่น ๕ ประการ ดังนี้

๑.๑ เป็นผู้มีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะรับผิดชอบต่อการทำงาน หรือการหาทางแก้ปัญหาและมีแนวโน้มที่จะทำงานคนเดียวมากกว่าทำงานกับคนอื่น แต่ถ้านั้นต้องการคนช่วยก็มีแนวโน้มที่จะเลือกคนมาช่วย โดยพิจารณาจากความสามารถมากกว่าความสัมพันธ์ส่วนตัว

๑.๒ เป็นผู้ที่มีแนวโน้มที่จะตั้งเป้าหมายในระดับค่อนข้างยาก และกล้าเสี่ยงพอสมควรในกรณีที่ต้องใช้ความสามารถแต่ไม่อาศัยโชค

๑.๓ เป็นผู้มีความปรารถนาแรงกล้าในการย้อนกลับมาดูการกระทำของตนเองว่าประสบความสำเร็จหรือล้มเหลว

๑.๔ เป็นผู้มีความสันทัดในการจัดระบบงาน มีการคาดการณ์ล่วงหน้า

๑.๕ เป็นผู้ที่แข่งขันหรือกระทำการแปลก ๆ ใหม่ ๆ อันจะทำให้ตนรู้สึกว่าได้ประสบความสำเร็จชอบงานที่ทำทลายความสามารถ

๒. ความต้องการสัมพันธ์ (Needs of affiliation) หรือ NAFF เป็นความปรารถนาที่จะสร้างมิตรภาพและความสัมพันธ์อันดีกับผู้อื่น บุคคลที่ต้องการสัมพันธ์ มีลักษณะเด่น ดังนี้

๒.๑ มีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะได้รับความอบอุ่น และการรับรองจากผู้อื่น
๒.๒ มีแนวโน้มที่จะคล้อยตามความประสงค์หรือปทัสสถานของผู้อื่นเมื่อได้รับความกดดัน

๒.๓ มีความสนใจเอาใจใส่กับความรู้สึกรู้สึกของคนอื่นอย่างจริงจัง

๓. ความต้องการอำนาจ (Needs for power) หรือ NPow เป็นความต้องการควบคุมผู้อื่น มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของผู้อื่นและมีความรับผิดชอบผู้อื่น ผู้ที่มีความต้องการสูงทางด้านอำนาจจะมีลักษณะ ดังนี้

๓.๑ อยากมีอิทธิพลและนำผู้อื่น

๓.๒ อยากทำการควบคุมผู้อื่น

๓.๓ ผูกติดอยู่กับความสำคัญของผู้นำและผู้ตาม

๓.๔ ชอบแนะนำให้ความคิดเห็นประเมินและพยายามที่จะให้ผู้อื่นเป็นไปตามที่ตนคิด

สุทธิ ทองประดิษฐ์ (๒๕๓๖, หน้า ๑๑๖) (อ้างถึงในเจริญศรี พันปี, ๒๕๔๖, หน้า ๑๓) ได้กล่าวถึง ทฤษฎีการจูงใจทางพระพุทธศาสนา (Motivation theory in buddhism) ว่าหลักการส่วนใหญ่คล้ายคลึงกับการจูงใจของมาสโลว์ ถึงแม้ว่าในรายละเอียดจะมีความแตกต่างกัน โดยการจูงใจทางพระพุทธศาสนาจำแนกความต้องการของคนไว้ ๓ ประการคือ

ประการแรก กล่าวถึง ความต้องการพื้นฐานของคนทุกคน ได้แก่ ปัจจัย ๔ คือ อาหาร ที่อยู่ อาศัย เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค

ประการที่สอง กล่าวถึง กิเลส หรือ ความอยากของมนุษย์ที่แสดงถึงธรรมชาติของมนุษย์ ที่ต้องการสิ่งที่จะมาบำบัดความใคร่ของมนุษย์ ทั้งทางร่างกายและจิตใจ ซึ่งจำแนกไว้ ๓ ประการ คือ

๑. กามตัณหา หมายถึง ความอยากทางเพศ อยากในสิ่งที่รักใคร่พอใจ ซึ่งอาจจะเป็น รูป รส กลิ่น เสียง และโสตสัมผัสอื่น ๆ

๒. ภวตัณหา หมายถึง ความอยากมี ความอยากเป็น

๓. วิภวตัณหา หมายถึง ความไม่อยากมี ความไม่อยากเป็น

ประการที่สาม กล่าวถึง ความต้องการของมนุษย์ ทุกรูปทุกนามว่าต้องการ ลาภ ยศ สุข และสรรเสริญ

เจริญศรี พันปี (๒๕๔๖, หน้า ๑๗-๑๘) กล่าวว่า มนุษย์จะมีความพึงพอใจเมื่อความต้องการ ได้รับการตอบสนองที่ทำให้เกิดความสมดุลทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ความพึงพอใจของมนุษย์แต่ละคนมีความแตกต่างกัน มากน้อยไม่เท่ากัน ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม ภูมิหลัง กระบวนการเรียนรู้หรือ การอบรมเลี้ยงดู และประสบการณ์ต่าง ๆ ที่พวกเขาได้รับมา รวมถึงขนบธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ ที่เป็นปทัสฐานของสังคมที่เขาดำรงชีวิตอยู่ ซึ่งจำแนกได้ ๒ ลักษณะ คือ

๑. ความพึงพอใจเมื่อได้รับการตอบสนองความต้องการพื้นฐานทางร่างกาย คือ มีปัจจัย ๔ ในการดำรงชีวิต ได้แก่ อาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค และอยู่อย่างมั่นคงปลอดภัย

๒. ความพึงพอใจเมื่อได้รับการตอบสนองความต้องการทางด้านจิตใจ ใน ๒ ลักษณะ คือ

๒.๑ ความพึงพอใจต่อสังคม คือ ต้องการมีความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลอื่น

๒.๒ ความพึงพอใจตนเอง คือ ต้องการมีความสำเร็จในชีวิต

จากความหมาย แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจที่กล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ความพึงพอใจ เป็นความรู้สึกของแต่ละบุคคลที่เป็นบวกหรือยินดีที่ได้รับการตอบสนอง เป็นลบหากไม่ได้รับการตอบสนองหรือไม่ได้รับการเอาใจใส่ โดยแต่ละบุคคลจะมีระดับความพึงพอใจแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับ ปัจจัย สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ภูมิหลัง วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี และประสบการณ์ของแต่ละบุคคล

๒.๑ ปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดความพึงพอใจ

จากแนวคิดความพึงพอใจ จะเห็นได้ว่าบุคคลจะเกิดความพึงพอใจเมื่อความต้องการได้รับการตอบสนอง ซึ่งมีทั้งความต้องการด้านร่างกาย และจิตใจ ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงได้ค้นคว้าปัจจัยที่ส่งผลให้บุคคลเกิดความพึงพอใจ โดยมีผู้เสนอแนวคิดไว้ ดังนี้

บาร์นาร์ด (Barnard, หน้า ๑๔๒-๑๔๙) อ้างถึงในเจริญศรี พันปี, ๒๕๔๖, หน้า ๑๙) ได้กล่าวถึง สิ่งจูงใจ ซึ่งหน่วยงานหรือผู้บริหารหน่วยงานจะใช้เป็นสิ่งกระตุ้นให้เกิดความพึงพอใจในงานไว้ ๘ ประการ คือ

๑. สิ่งจูงใจที่เป็นวัตถุ ได้แก่ เงิน สิ่งของหรือสภาวะทางกายที่จะให้แก่ผู้ปฏิบัติงานเป็นการตอบแทน หรือเป็นรางวัลที่เขาได้ปฏิบัติงานแก่หน่วยงานมาแล้วเป็นอย่างดี

๒. สิ่งจูงใจที่เป็นโอกาสของแต่ละบุคคลซึ่งมีไว้วัตถุ เช่น เกียรติ ตำแหน่ง การใช้สิทธิพิเศษ เป็นต้น

๓. สภาพทางกายที่พึงปรารถนา หมายถึง สภาพแวดล้อม ได้แก่ สถานที่ทำงาน เครื่องมือ เครื่องใช้ในหน่วยงาน

๔. ผลประโยชน์ทางอุดมคติ หมายถึง สมรรถภาพของหน่วยงานที่จะสนองความต้องการของบุคคลในด้านความภูมิใจที่ได้แสดงฝีมือ ความรู้เท่าเทียมกัน การได้มีโอกาสช่วยเหลือครอบครัวของตนและผู้อื่น รวมทั้งการได้แสดงความภาคภูมิใจต่อหน่วยงาน

๕. ความตั้งใจทางสังคม หมายถึง ความสัมพันธ์อันดีมิตรกับผู้ร่วมงานในหน่วยงาน ซึ่งถ้าความสัมพันธ์เป็นไปได้อย่างดี จะทำให้เกิดความผูกพันและความพอใจกับหน่วยงาน

๖. การปรับสภาพการทำงานให้เหมาะสมกับวิธีการและทัศนคติของบุคคล หมายถึง การปรับปรุงตำแหน่งให้เหมาะสมกับความสามารถของบุคคลซึ่งมีความสามารถแตกต่างกัน

๗. สภาพการอยู่ร่วมกัน หมายถึง ความพอใจในบุคคลในด้านสังคมหรือความมั่นคงทางสังคม ซึ่งจะทำให้บุคคลมีหลักประกัน มีความมั่นคงในการทำงาน

๘. โอกาสที่จะมีส่วนร่วมในงานอย่างกว้างขวาง หมายถึง การเปิดโอกาสให้บุคลากรได้มีส่วนร่วมในงาน เป็นบุคคลสำคัญคนหนึ่งของหน่วยงาน มีความรู้สึกเท่าเทียมกันในหมู่ผู้ร่วมงานและมีความกล้าใจในการปฏิบัติงาน

เจริญศรี พันปี (๒๕๔๖, หน้า ๒๑) สรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของมนุษย์มี ๒ ประเภท คือ

๑. ปัจจัยภายในตัวบุคคล (Intrinsic) เป็นสิ่งจูงใจที่อยู่ในความรู้สึกนึกคิดหรือในจิตใจของแต่ละบุคคลที่จะกระตุ้นให้ผู้ที่ทำงานมีความรู้สึกในด้านดี มีความพึงพอใจในการทำงาน การมีปัจจัยเหล่านี้จะช่วยเป็นสิ่งจูงใจให้เขาทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีผลต่อความพึงพอใจในงานที่ทำ บุคคลที่มีแรงจูงใจประเภทนี้จะเป็นบุคคลที่มีคุณค่าต่อองค์การและควรได้รับการสนับสนุนเป็นอย่างยิ่ง

๒. ปัจจัยภายนอกตัวบุคคล (Extrinsic) เป็นสิ่งจูงใจที่ส่งผลกระทบต่อความพึงพอใจ หรือเป็นปัจจัยแลกเปลี่ยนที่จะทำให้เกิดความพึงพอใจ หรือไม่พึงพอใจก็ได้ เช่น นโยบายขององค์การและการบริหาร การนิเทศ เงินรายได้ สภาพการทำงาน เป็นต้น

เจริญศรี พันปี (๒๕๔๖, หน้า ๒๒) กล่าวว่า ผลงานที่มีประสิทธิภาพนั้นเกิดจากบุคลากรปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ เต็มความสามารถ อันมีผลเนื่องมาจากมีความพึงพอใจที่ได้รับการตอบสนองในสิ่งที่ต้องการทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ซึ่งแตกต่างกันไปตามสภาพของแต่ละบุคคล ดังนั้น ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องหาวิธีการที่เหมาะสมสร้างความพึงพอใจให้แก่บุคลากรในหน่วยงาน อันจะนำมาซึ่งความสำเร็จและบรรลุเป้าหมายที่ต้องการอย่างมีประสิทธิภาพ และยังเป็นที่ยังพอใจของบุคลากรในหน่วยงานอีกด้วย

จากแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจที่กล่าวมา สรุปได้ว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของบุคคลนั้น มีทั้งปัจจัยที่เป็นวัตถุ ปัจจัยที่ไม่ใช่วัตถุและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ เมื่อบุคลากรได้รับการตอบสนองเกิดความพึงพอใจจะส่งผลต่อการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิภาพ

๓. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาค้นคว้า งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจด้านสุนทรียภาพ มานำเสนอเพื่อเป็นแนวทาง ดังนี้

ธีรศักดิ์ ศักดิ์ศรี (๒๕๔๒, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่องการศึกษาสุนทรียภาพในเพลงชาनोंงว่าเพลงชาनोंงมีลักษณะเด่นทางสุนทรียภาพ ๒ ด้าน คือ ด้านรูปแบบและด้านเนื้อหา ด้านรูปแบบประกอบด้วยกลวิธีในการใช้คำ และการใช้สัญลักษณ์และความเปรียบ กลวิธีในการใช้คำที่เด่นชัด ส่วนการใช้สัญลักษณ์และความเปรียบนั้น สัญลักษณ์แบ่งตามสิ่งที่นำมาใช้ได้ ๔ ประเภท ได้แก่ พืช สัตว์ ธรรมชาติและปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ ในด้านเนื้อหาของเพลงชาनोंงที่เป็นประสบการณ์ชีวิตแบ่งได้ ๒ ส่วน คือ คุณค่าของชีวิต และค่านิยมของสังคม เพลงชาनोंงเป็นบทเพลงที่ประกอบด้วยจินตนาการประเภทแคบและตายตัว มีลักษณะเด่นที่บทอุปมาอุปไมย มีความประสานกลมกลืนระหว่างรูปแบบและเนื้อหามีเอกภาพ มีพลังในการสื่อสาร สามารถแสดงอารมณ์และความคิดได้อย่างลึกซึ้ง จึงเป็นบทเพลงที่มีคุณค่าทางสุนทรียภาพน่ายกย่อง คุณภาพทางสุนทรียภาพของเพลงชาनोंงประกอบด้วย คุณค่าทางอารมณ์และคุณค่าทางความคิด คุณค่าทางอารมณ์เป็นประสบการณ์ที่ผู้รับซาบซึ้งได้จากความรู้สึกต่าง ๆ ที่ผู้แต่งถ่ายทอดไว้ ได้แก่ ความรัก ความขบขัน ความเมตตา กรุณา ความโกรธ ความทุกข์เวทนา ความชิงชังรังเกียจ ความน่าพิศวงประหลาดใจ และความสงบ ส่วนคุณค่าทางความคิดเป็นประสบการณ์ ที่ผู้รับวิเคราะห์ได้จากคุณค่าของชีวิตและค่านิยมของสังคม ที่ผู้แต่งถ่ายทอดไว้ ได้แก่ พ่อแม่เป็นผู้ที่มีพระคุณต่อลูก ธรรมชาติมีความยิ่งใหญ่ที่มนุษย์ต้องให้ความเคารพยำเกรง ผลกรรมเป็นสิ่งกำหนดชีวิต การทำความดีละเว้นการทำความชั่วเป็นคุณค่าของชีวิต ชีวิตที่มีคุณค่าจะต้องยึดมั่นในคุณธรรม การศึกษาหาความรู้และการแต่งงานเพื่อสร้างครอบครัว เป็นคุณค่าของชีวิต และศิลปะ ประเพณี และวัฒนธรรมมีคุณค่าและความสำคัญต่อชีวิต

ลักขณาพร ปัญญาวงศ์ (๒๕๕๒, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง พระปรีชาญาณทางภาษาไทยด้านสุนทรียภาพในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จากบทเพลงพระราชนิพนธ์ โดยการศึกษาแบ่งเป็นการศึกษาการใช้คำและศิลปะการใช้ภาพพจน์ พบว่า สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระปรีชาญาณทางภาษาไทยด้านสุนทรียภาพการใช้คำที่พบมากที่สุดคือ การหลាក់คำ การซ้ำคำ และการเล่นคำ ตามลำดับ ส่วนศิลปะการใช้ภาพพจน์ปรากฏการใช้อุปมาอุปไมยมากที่สุด รองลงมาคือ บุคลาธิษฐาน อติพจน์ อุปลักษณ์ นามนัย อวพจน์ สัทพจน์ และปฏิพจน์ ตามลำดับ ผลการศึกษาเป็นที่ตระหนักว่า สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเป็นผู้ที่ศึกษาและเข้าพระทัยในภาษาไทยอย่างดีเลิศ ทรงแสดงอัจฉริยภาพทางกวีโวหารอย่างแจ่มชัดคือ ทรงใช้คำและใช้ภาพพจน์ได้อย่างไพเราะสละสลวย รวมความแล้วย่อมกล่าวได้ว่าพระองค์ทรงมีพระปรีชาญาณทางภาษาไทยด้านสุนทรียภาพเป็นอย่างดียิ่ง สมกับที่ทรงเป็นนักอักษรศาสตร์โดยแท้จริง

วรารคนา นิมเจริญ (๒๕๔๒, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การปรับปรุงสุนทรียภาพของเมืองเก่าเพชรบุรี โดยศึกษาถึงประวัติศาสตร์ พัฒนาการและเอกลักษณ์ของเมือง การวิเคราะห์องค์ประกอบทางกายภาพที่มีผลต่อสุนทรียภาพ และการประเมินคุณค่าทางสุนทรียภาพของเมือง และทัศนคติของประชาชนที่มีผลต่อสุนทรียภาพของเมืองเก่าเพชรบุรี พบว่า เมืองเก่าเพชรบุรีเป็นเมืองประวัติศาสตร์ที่มีการตั้งถิ่นฐานซ้อนทับกันมาหลายยุคสมัยตั้งแต่สมัยขอม ทวารวดี อโยธยา และรัตนโกสินทร์จนถึงปัจจุบัน มีเอกลักษณ์ของเมืองที่เกิดจากสภาพทางธรรมชาติได้แก่ แม่น้ำเพชรบุรี และเขาวังซึ่งเป็นจุดหมายตาสำคัญของเมืองในปัจจุบัน และเอกลักษณ์ที่เกิดจากการตั้งถิ่นฐานของชุมชนคือการเป็นชุมชนริมน้ำและชุมชนค้าขาย ซึ่งสามารถสะท้อนออกมาในงานสถาปัตยกรรมและศิลปกรรม องค์ประกอบทางกายภาพที่มีผลต่อสุนทรียภาพของเมือง ได้แก่ ศาสนสถาน โบราณสถาน

ชุมชนและอาคารบ้านเรือน พื้นที่ที่มีคุณค่าทางด้านสุนทรียภาพของเมือง ได้แก่ บริเวณวัดมหาธาตุ บริเวณวัดเกาะ ชุมชนริมแม่น้ำเพชรบุรี พระราชวัง และบริเวณโดยรอบวัดสำคัญ ประชาชนส่วนใหญ่ มีทัศนคติที่ดีต่อสุนทรียภาพของเมืองในปัจจุบัน ปัญหาด้านสุนทรียภาพของเมืองเก่าเพชรบุรี ได้แก่ ความไม่กลมกลืนกันของอาคารในแนวแกนสำคัญของเมือง อุปกรณ์ประกอบถนนที่ไม่สอดคล้องกับเอกลักษณ์ของเมือง การบดบังทัศนียภาพและความเสื่อมโทรมของโบราณสถานและสภาพแวดล้อม

วิดา ทรงกิตติภักดี (๒๕๔๓, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การรับรู้ด้านสุนทรียภาพเมือง: กรณีศึกษาพื้นที่เมืองเก่าเชียงใหม่ โดยแบ่งการรับรู้สุนทรียภาพเมืองออกเป็น ๓ ประเภทคือ สุนทรียภาพเชิงประสาทสัมผัส สุนทรียภาพเชิงรูปทรง และสุนทรียภาพเชิงสัญลักษณ์ กล่าวว่า การรับรู้สุนทรียภาพเมืองระหว่างประชาชนในพื้นที่และนักท่องเที่ยวมีความแตกต่างกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการรับรู้เชิงประสาทสัมผัส และเชิงรูปทรง นอกจากนี้ปัจจัยทางด้านเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ ก็มีผลทำให้การรับรู้เชิงสุนทรียภาพเมืองแตกต่างกัน พื้นที่ที่มีคุณค่าด้านสุนทรียภาพ คือ บริเวณที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์และบริเวณที่มีมิติทางธรรมชาติ ส่วนพื้นที่ที่มีปัญหาด้านสุนทรียภาพ คือ บริเวณที่มีขยะมาก กลุ่มอาคารสมัยใหม่ บริเวณที่มีป้ายโฆษณา ส่วนมาตรการในการแก้ปัญหาสุนทรียภาพของเมือง คือ รักษาความสะอาด ปลูกต้นไม้ ทำผังเมืองจัดภูมิทัศน์ ควบคุมป้ายโฆษณา ระบบสัญญาณทางเท้าและทางรถยนต์

จากการศึกษา แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พอสรุปเป็นแนวคิดในการดำเนินการวิจัยได้ดังนี้

๑. แนวคิดเกี่ยวกับสุนทรียภาพ จากการศึกษา แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า สุนทรียภาพ หมายถึง ความรู้สึกทางการรับรู้ถึงความงามในธรรมชาติหรืองานศิลปะ ซึ่งแต่ละบุคคลย่อมรับรู้ถึงคุณค่าของสุนทรียภาพแตกต่างกันไป และสามารถจำแนกสุนทรียภาพออกเป็น ๓ ประเภท คือ

๑.๑ สุนทรียภาพเชิงประสาทสัมผัส (Sensory aesthetics) เป็นประสบการณ์ทางสุนทรียที่รับรู้ได้ทางประสาทสัมผัสของร่างกาย ได้แก่ การมองเห็น การได้ยิน

๑.๒ สุนทรียภาพเชิงรูปทรง (Formal aesthetics) เป็นประสบการณ์ทางสุนทรียที่รับรู้ได้จากความงามของรูปทรงเรขาคณิต โดยพิจารณาได้จากสัดส่วน จังหวะ สมดุลของกระสวน-รูปแบบทางเรขาคณิตที่มีในสภาพแวดล้อม

๑.๓ สุนทรียภาพเชิงสัญลักษณ์ (Symbolic aesthetics) เป็นประสบการณ์ทางสุนทรียที่รับรู้ได้จากสภาพแวดล้อมที่มีความหมายเฉพาะหรือเป็นสัญลักษณ์ที่สำคัญของมนุษย์ ประสบการณ์ดังกล่าวเป็นสุนทรียภาพที่จะต้องผ่านกระบวนการคิด ซึ่งอาจเรียกได้ว่า เป็นสุนทรียภาพในเชิงปัญญา (Intellectual aesthetics)

๒. แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พอสรุปแนวคิดในการดำเนินการวิจัยได้ว่า ความพึงพอใจ เกิดจากการที่บุคคลได้รับการตอบสนองความต้องการจากปัจจัยที่เป็นวัตถุ ปัจจัยที่ไม่ใช่วัตถุ และจากสภาพแวดล้อมต่าง ๆ เมื่อบุคคลเกิดความพึงพอใจจะส่งผลต่อการปฏิบัติงานในหน่วยงานให้มีประสิทธิผลและมีประสิทธิภาพ

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

โครงการศึกษา ความพึงพอใจของบุคลากรและนักศึกษา ด้านสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะ และวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของบุคลากรและนักศึกษา ด้านสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ และเพื่อตอบตัวบ่งชี้ที่ ๖.๑.๒ การพัฒนาสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรม(สมศ.๑๑) นอกจากนั้นยังนำผลที่ได้ไปปรับปรุงการดำเนินงานต่อไป โครงการวิจัยครั้งนี้มีวิธีการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๑. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา เป็นกลุ่ม คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ นักศึกษา และบุคลากร ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ประกอบด้วย ข้าราชการสายผู้สอน ๑๔๙ คน ข้าราชการพลเรือน จำนวน ๑๓ คน พนักงานราชการ จำนวน ๓๖ คน พนักงานมหาวิทยาลัย จำนวน ๒๘๒ คน อาจารย์อัตราจ้าง จำนวน ๙๒ คน ลูกจ้างประจำ จำนวน ๑๗ คน ลูกจ้างชั่วคราว จำนวน ๑๒๙ คน รวมบุคลากรทั้งสิ้นจำนวน ๗๑๘ คน นักศึกษาภาคปกติ จำนวน ๑๔,๓๔๗ คน นักศึกษาภาค กศ.บป. จำนวน ๑,๕๙๓ คน นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จำนวน ๕๓๐ คน (ข้อมูล ปี พ.ศ. ๒๕๕๕)

๒. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บข้อมูล เลือกจากกลุ่ม คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ นักศึกษา และบุคลากร ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ทำการสุ่มโดยวิธี Stratified Random Sampling (การสุ่มอย่างง่าย) โดยแยกตามกลุ่มประชากร ๓ กลุ่ม คือ นักศึกษา บุคลากรสายวิชาการ และบุคลากรสายสนับสนุน แบบไม่จำกัดอายุ เพศ ได้ประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๑,๕๐๐ คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในโครงการศึกษา ความพึงพอใจของบุคลากรและนักศึกษา ด้านสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ครั้งนี้ ผู้ศึกษา ใช้แบบสอบถาม โดยแบ่งเป็น ๓ ตอนดังนี้

ตอนที่ ๑ เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ เช่น เป็นนักศึกษา บุคลากรสายสนับสนุน บุคลากรสายวิชาการ บุคลากรอื่น ๆ

ตอนที่ ๒ เป็นคำถามเพื่อวัดความพึงพอใจของบุคลากรและนักศึกษา ด้านสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ได้แก่ ด้านอาคารสถานที่ ด้านพื้นที่ทางวัฒนธรรม ด้านภูมิทัศน์การเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ด้านแหล่งเรียนรู้ ดังนี้

๑. อาคารสถานที่ที่บ่งบอกถึงเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของท้องถิ่น เช่น ศูนย์วัฒนธรรมอีสานใต้ อาคารนวัตกรรม หอประชุมวิชาอุตสาหกรรม

๒. อาคารสถานที่ในมหาวิทยาลัย มีความสะอาดและสวยงาม

๓. พื้นที่ทางวัฒนธรรมที่เอื้อและส่งเสริมการจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรม เช่น ห้องประชุมควาลีย์ ลานศิลาแลง ศูนย์วัฒนธรรมอีสานใต้ หอประชุมวิชาอุตสาหกรรม เวทีกลางแจ้ง

เวทีลานไทร ลานหน้าอาคารเทคโนโลยีการเกษตร เวทีลาน รปศ. ลานวัฒนธรรมหน้าองค์พระพุทธรูป
สัตัพัญญุสสุโขโต

๔. การปรับแต่งและรักษาภูมิทัศน์เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่น การประดับตกแต่งด้วยดอกไม้และต้นไม้

๕. แหล่งเรียนรู้ หน่วยงานที่ส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินกิจกรรมทางศิลปะและวัฒนธรรมอย่างชัดเจน เช่น ศูนย์ภาษา กองพัฒนานักศึกษา คณะ สำนักศิลปะและวัฒนธรรม

๖. มีการส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมการพัฒนาสุนทรีย์ภาพการรับรู้ และชื่นชมด้านศิลปะและวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัย เช่น งานสงกรานต์ งานทอดกฐิน งานทอดผ้าป่า งานลอยกระทง โครงการลานวัฒนธรรม งานวันแม่ งานวันพ่อ งานเวียนเทียนในวันมาฆบูชา การประกวดพานไหว้ครู พิธีไหว้ครู

๗. การจัดกิจกรรมของมหาวิทยาลัย ส่งเสริมการมีส่วนร่วมที่ก่อให้เกิดวัฒนธรรมที่ดีในมหาวิทยาลัย เช่น โครงการส่งเสริมการแต่งกายให้ถูกต้องตามระเบียบ พิธีไหว้ครู พิธีบายศรีสู่ขวัญ นื่องใหม่ งานถวายเทียนพรรษา งานลอยกระทง งานทอดกฐิน งานทอดผ้าป่า งานสงกรานต์ งานลานวัฒนธรรม งานแสดงมุขิตาจิต “วันวานที่พากเพียร วันเกษียณที่ภาคภูมิใจ” การแข่งขันกีฬา “สานสัมพันธ์ สمانฉันท์ชาวม่วง-เหลือง”

๘. การจัดกิจกรรมทางศิลปะและวัฒนธรรมที่มีความหลากหลายและสม่ำเสมอ เช่น การจัดกิจกรรมแห่เทียนพรรษา การร่วมชบวนงานลอยกระทง การใส่บาตรทุกวันพุธ งานเวียนเทียน

แบบสอบถามเป็นแบบ Rating scales โดยกำหนดระดับคะแนนเป็น ๕ ระดับ ในแต่ละระดับมีความหมาย ดังนี้

- ระดับคะแนน ๕ หมายถึง ระดับความพึงพอใจมากที่สุด
- ระดับคะแนน ๔ หมายถึง ระดับความพึงพอใจมาก
- ระดับคะแนน ๓ หมายถึง ระดับความพึงพอใจปานกลาง
- ระดับคะแนน ๒ หมายถึง ระดับความพึงพอใจน้อย
- ระดับคะแนน ๑ หมายถึง ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

ตอนที่ ๓ เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาสุนทรีย์ภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัยเป็นคำถามแบบปลายเปิด

การพิจารณาระดับของผลการประเมินความพึงพอใจ ผู้ศึกษาได้พิจารณาตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ค่าพิสัย (Range)} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด}-\text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5-1}{5} = 0.8 \end{aligned}$$

- คะแนน ๔.๒๔ – ๕.๐๐ หมายถึง มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด
- คะแนน ๓.๔๓ – ๔.๒๓ หมายถึง มีระดับความพึงพอใจมาก
- คะแนน ๒.๖๒ – ๓.๔๒ หมายถึง มีระดับความพึงพอใจปานกลาง
- คะแนน ๑.๘๑ – ๒.๖๑ หมายถึง มีระดับความพึงพอใจน้อย
- คะแนน ๑.๐๐ – ๑.๘๐ หมายถึง มีระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

การตรวจสอบคุณภาพความของแบบสอบถาม

๑. ผู้ศึกษาได้สร้างเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถาม จากการศึกษาเอกสาร ตำรา แนวคิด และงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญงานวิจัยด้านมิติทางศิลปะและวัฒนธรรม ตรวจสอบ นำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ถูกต้องตามคำแนะนำ

๒. หาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยการนำแบบสอบถามไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๓๐ ตัวอย่าง และทดสอบความเชื่อมั่น

๓. ปรับปรุงแบบสอบถามบางข้อเพื่อให้เหมาะสม ถูกต้อง และจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษา มีขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

๑. เก็บรวบรวมข้อมูล จากการศึกษา เอกสาร ตำรา แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับมิติทางศิลปะและวัฒนธรรม และศึกษาจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒. เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่แจกให้กับกลุ่มตัวอย่าง สถานที่แจกแบบสอบถาม เป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ โดยแจกให้กับบุคลากรสายสนับสนุน สายวิชาการ และนักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

การวิเคราะห์ข้อมูล

๑. ผู้ศึกษา ได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม กำหนดค่าความเชื่อมั่นอยู่ในระดับร้อยละ ๙๕ ($p=0.05$) มีรายละเอียดขั้นตอน

ตอนที่ ๑ เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ และนำเสนอข้อมูลเป็นตาราง

ตอนที่ ๒ เป็นข้อมูลเพื่อวัดความพึงพอใจต่อการพัฒนาสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรมของบุคลากรและนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) หรือ (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) หรือ (S.D) และนำมาแปลความหมาย

ตอนที่ ๓ เป็นคำถามปลายเปิด เกี่ยวกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัย วิเคราะห์ด้วยค่าความถี่เรียงลำดับ ความสำคัญ และสรุปผล

บทที่ ๔

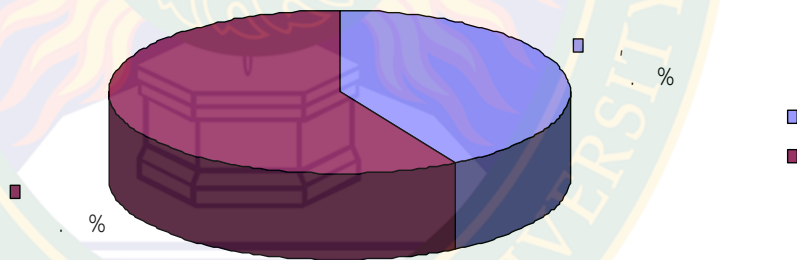
การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาความพึงพอใจของบุคลากรและนักศึกษาด้านสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ มีวัตถุประสงค์ของการศึกษา เพื่อศึกษาผลความพึงพอใจของบุคลากรและนักศึกษาด้านสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรม ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ นำผลประเมินไปต่อบทว่าบ่งชี้ที่ ๖.๑.๒ การพัฒนาสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรม (สมศ.๑๑) และนำผลที่ได้ไปปรับปรุงการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย โดยผู้ศึกษาได้ดำเนินการศึกษาและแสดงผลการวิจัย ดังนี้

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ ๑ แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ ดังนี้

เพศ	จำนวน	ค่าร้อยละ
ชาย	๖๒๔	๔๑.๖
หญิง	๘๗๖	๕๘.๔
รวม	๑,๕๐๐	๑๐๐

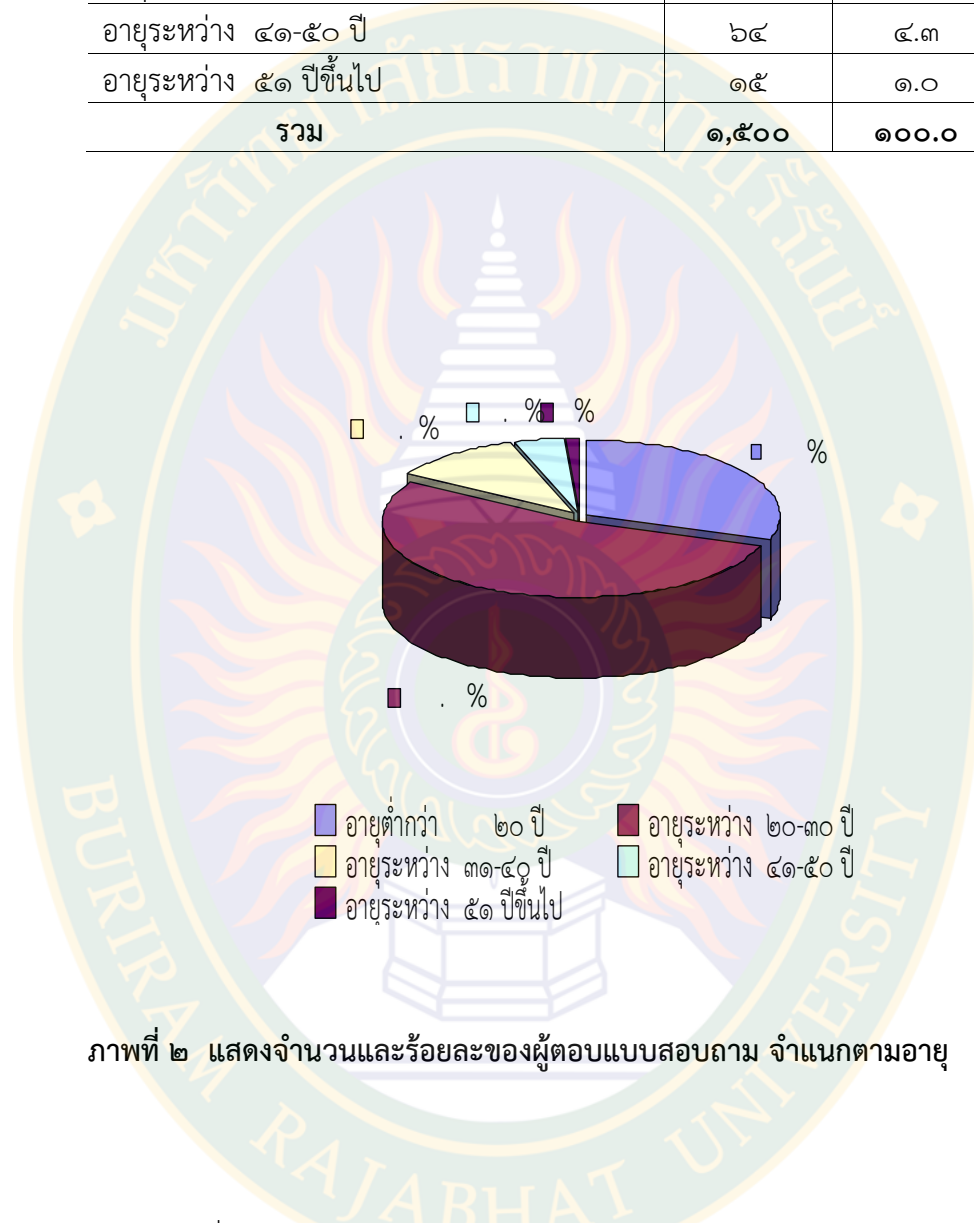

ภาพที่ ๑ แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

จากตารางที่ ๑ แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามมากที่สุดเป็นเพศหญิง จำนวน ๘๗๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๔ รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน ๖๒๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๖

ตารางที่ ๒ แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ ดังนี้

อายุ	จำนวน	ค่าร้อยละ
อายุต่ำกว่า ๒๐ ปี	๔๕๐	๓๐.๐
อายุระหว่าง ๒๐-๓๐ ปี	๘๐๔	๕๓.๖
อายุระหว่าง ๓๑-๔๐ ปี	๑๖๗	๑๑.๑
อายุระหว่าง ๔๑-๕๐ ปี	๖๔	๔.๓
อายุระหว่าง ๕๑ ปีขึ้นไป	๑๕	๑.๐
รวม	๑,๕๐๐	๑๐๐.๐

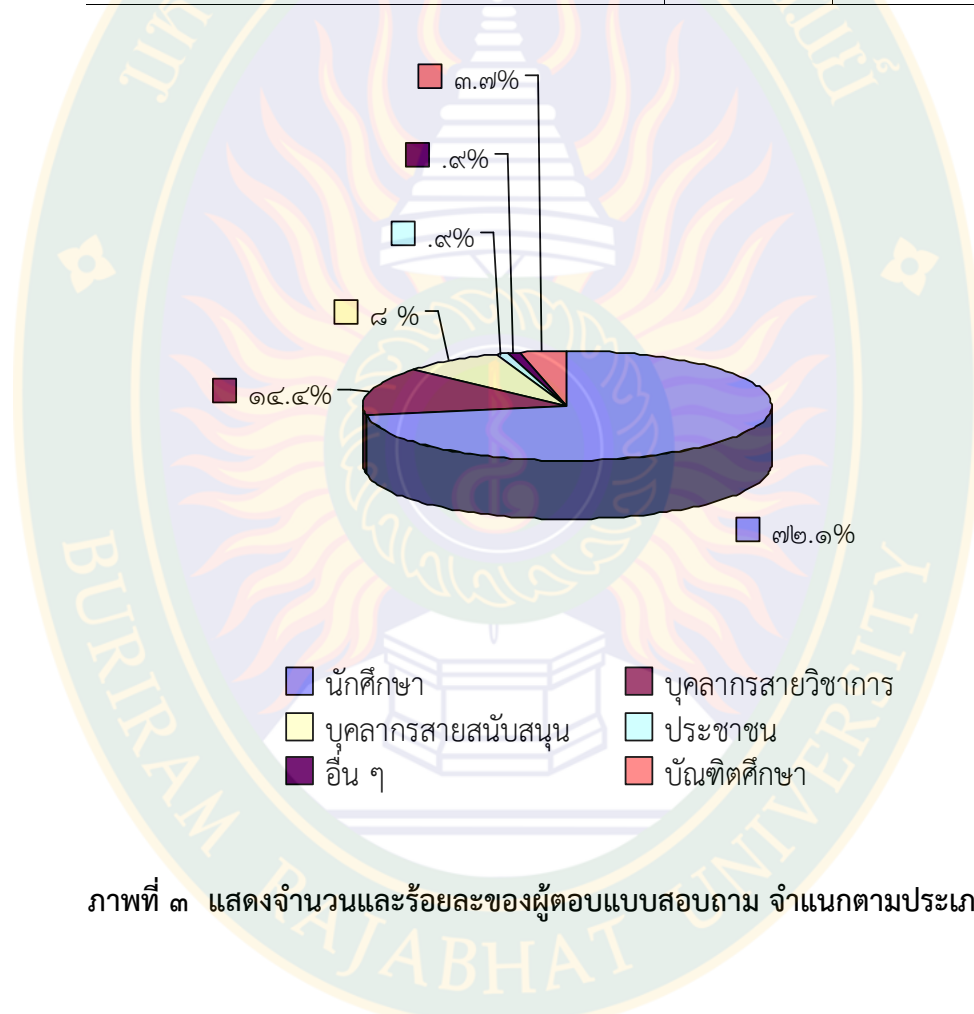

ภาพที่ ๒ แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ

จากตารางที่ ๒ แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามมากที่สุด อายุระหว่าง ๒๐-๓๐ ปี จำนวน ๘๐๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๖ รองลงมาอายุต่ำกว่า ๒๐ ปี จำนวน ๔๕๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๐ รองลงมาอายุ ๓๑-๔๐ ปี จำนวน ๑๖๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๑ และอายุตั้งแต่ ๕๑ ปี ขึ้นไป น้อยที่สุด จำนวน ๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑

ตารางที่ ๓ แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ ดังนี้

ประเภทผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ค่าร้อยละ
นักศึกษา	๑,๐๘๑	๗๒.๑
บุคลากรสายวิชาการ	๒๑๖	๑๔.๔
บุคลากรสายสนับสนุน	๑๒๐	๘.๐
ประชาชน	๑๓	๐.๙
อื่น ๆ	๑๔	๐.๙
บัณฑิตศึกษา	๕๖	๓.๗
รวม	๑,๕๐๐	๑๐๐.๐

ภาพที่ ๓ แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประเภท

ตารางที่ ๓ แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประเภท พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามสถานภาพ เป็นนักศึกษามากที่สุด จำนวน ๑,๐๘๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๒.๑ รองลงมาเป็นบุคลากรสายวิชาการ จำนวน ๒๑๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๔ รองลงมา เป็นบุคลากรสายสนับสนุน ๑๒๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๘ รองลงมาเป็นนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จำนวน ๕๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๗ และน้อยที่สุดเป็นประชาชนและอื่นๆ จำนวน ๑๓ และ ๑๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๙ และ ๐.๙ ตามลำดับ

ส่วนที่ ๒ วิเคราะห์ผลความพึงพอใจของบุคลากรและนักศึกษา ด้านสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ระดับความพึงพอใจของบุคลากรและนักศึกษา ด้านสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ แสดงเป็นตารางดังนี้

ตารางที่ ๔ แสดงระดับความพึงพอใจและค่าความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังนี้

รายการ/ประเด็นความพึงพอใจ	ค่าความพึงพอใจ		ระดับความพึงพอใจ
	\bar{X}	S.D	
๑. อาคารสถานที่ที่บ่งบอกถึงเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของท้องถิ่น เช่น ศูนย์วัฒนธรรมอีสานใต้ อาคารนวัตปัญญา หอประชุมวิชาอุตสาหกรรม	๔.๓๒	.๖๙	มากที่สุด
๒. อาคารสถานที่ในมหาวิทยาลัย มีความสะอาดและสวยงาม	๔.๐๒	.๗๘	มาก
๓. พื้นที่ทางวัฒนธรรมที่เอื้อและส่งเสริมการจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรม เช่น ห้องประชุมศิลาแลง ลานศิลาแลง ศูนย์วัฒนธรรมอีสานใต้ หอประชุมวิชาอุตสาหกรรม เวทีกลางแจ้ง เวทีลานไทร ลานหน้าอาคารเทคโนโลยีการเกษตร เวทีลานรูปศ. ลานหน้าองค์พระพุทธรูปพิณสุโขทัย	๔.๑๙	.๗๗	มาก
๔. การปรับแต่งและรักษาภูมิทัศน์เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่น การประดับตกแต่งด้วยดอกไม้และต้นไม้	๓.๙๔	.๘๒	มาก
๕. แหล่งเรียนรู้/หน่วยงานที่ส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินกิจกรรมทางศิลปะและวัฒนธรรมอย่างชัดเจน เช่น ศูนย์ภาษา กองพัฒนานักศึกษา คณะ สำนักศิลปะและวัฒนธรรม	๓.๙๐	.๘๓	มาก
๖. มีการส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมการพัฒนาสุนทรียภาพการรับรู้ และ ชื่นชมด้านศิลปะและวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัย เช่น งานสงกรานต์ งานทอดกฐิน งานทอดผ้าป่า งานลอยกระทง โครงการลานวัฒนธรรม งานวันแม่ งานวันพ่อ งานเวียนเทียนในวันสำคัญๆ การประกวดพานไหว้ครู และพิธีไหว้ครู	๔.๑๔	.๗๘	มาก
๗. การจัดกิจกรรมของมหาวิทยาลัย ส่งเสริมการมีส่วนร่วมที่ก่อให้เกิดวัฒนธรรมที่ดีในมหาวิทยาลัย เช่น โครงการส่งเสริมการแต่งกายให้ถูกต้องตามระเบียบ พิธีไหว้ครู พิธีบายศรีสู่ขวัญน้องใหม่ งานถวายเทียนพรรษา งานลอยกระทง งานทอดกฐิน งานทอดผ้าป่า งานสงกรานต์ งานลานวัฒนธรรม งานแสดงมุขิตาจิตร “วันวานที่ปากเพ็ชร วันเกษียณที่ภาคภูมิ” การแข่งขันกีฬา “สานสัมพันธ์ สمانฉันท์ชาวม่วง-เหลือง”	๔.๒๕	.๗๕	มากที่สุด

รายการ/ประเด็นความพึงพอใจ	ค่าความพึงพอใจ		ระดับความพึงพอใจ
	\bar{x}	S.D	
๘. การจัดกิจกรรมทางศิลปะและวัฒนธรรมที่มีความหลากหลายและสม่ำเสมอ เช่น การจัดกิจกรรมแห่เทียนพรรษา การร่วมขบวนงานลอยกระทง การใส่บาตรทุกวันพุธ งานเวียนเทียนในวันสำคัญทางพุทธศาสนาต่างๆ	๔.๑๓	.๗๙	มาก
ผลรวม	๔.๑๑	.๗๘	มาก

จากตารางที่ ๔ แสดงระดับความพึงพอใจของบุคลากรและนักศึกษา ด้านสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับ **มาก** ค่า $\bar{x} = ๔.๑๑$ หากพิจารณาเป็นรายข้อ โดยพิจารณาจากข้อที่มีค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดเป็นดังนี้

อันดับ ๑ ได้แก่ ข้อ ๑) อาคารสถานที่บ่งบอกถึงเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของท้องถิ่น โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ **มากที่สุด** ค่า $\bar{x} = ๔.๓๒$

อันดับ ๒ ได้แก่ ข้อ ๗) การจัดกิจกรรมของมหาวิทยาลัย ส่งเสริมการมีส่วนร่วมที่ก่อให้เกิดวัฒนธรรมที่ดีในมหาวิทยาลัย โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ **มากที่สุด** ค่า $\bar{x} = ๔.๒๕$

อันดับ ๓ ได้แก่ ข้อ ๓) พื้นที่ทางวัฒนธรรมที่เอื้อและส่งเสริมการจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรม โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ **มาก** ค่า $\bar{x} = ๔.๑๙$

อันดับ ๔ ได้แก่ ข้อ ๖) มีการส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมการพัฒนาสุนทรียภาพ การรับรู้ และ ชื่นชมด้านศิลปะและวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัย โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ **มาก** ค่า $\bar{x} = ๔.๑๔$

อันดับ ๕ ได้แก่ ข้อ ๘) การจัดกิจกรรมทางศิลปะและวัฒนธรรมที่มีความหลากหลายและสม่ำเสมอ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ **มาก** ค่า $\bar{x} = ๔.๑๓$

อันดับ ๖ ได้แก่ ข้อ ๒) อาคารสถานที่ในมหาวิทยาลัย มีความสะอาดและสวยงาม โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ **มาก** ค่า $\bar{x} = ๔.๐๒$

อันดับ ๗ ได้แก่ ข้อ ๔) การปรับแต่งและรักษาภูมิทัศน์เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ **มาก** ค่า $\bar{x} = ๓.๙๔$

อันดับ ๘ ได้แก่ ข้อ ๕) แหล่งเรียนรู้/หน่วยงานที่ส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินกิจกรรมทางศิลปะและวัฒนธรรมอย่างชัดเจน โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ **มาก** ค่า $\bar{x} = ๓.๙๐$

ตารางที่ ๕ แสดงการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของบุคลากรและนักศึกษา ด้าน
สุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ระหว่าง
เพศชายและเพศหญิง ระหว่างอายุ และ ระหว่างสถานภาพ (บุคลากรสายวิชาการ
บุคลากรสายสนับสนุน และนักศึกษา) ดังนี้

	เพศ		อายุ		สถานภาพ	
	F	sig	F	sig	F	sig
๑. ด้านอาคารสถานที่บ่งบอกถึงเอกลักษณ์ ทางวัฒนธรรมของท้องถิ่น	๕.๗๘๙	.๐๐๐*	๒.๖๓๓	.๐๓๓*	๑.๔๕๑	.๒๑๕
๒. ด้านอาคารสถานที่ในมหาวิทยาลัย มีความสะอาดและสวยงาม	๑.๗๗๙	.๑๓๑	.๘๗๕	.๔๗๘	๒.๗๖๗	.๐๒๖*
๓. ด้านมีพื้นที่ทางวัฒนธรรมที่เอื้อและ ส่งเสริมการจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรม	.๖๒๕	.๖๔๕	๑.๖๖๕	.๑๕๖	.๕๑๕	.๗๒๕
๔. ด้านการปรับแต่งและรักษาภูมิทัศน์เป็น มิตรกับสิ่งแวดล้อม	๑.๓๖๘	.๒๔๓	๑.๕๖๖	.๑๘๑	.๗๗๗	.๕๔๐
๕. ด้านแหล่งเรียนรู้/หน่วยงานที่ส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินกิจกรรมทางศิลปะ และวัฒนธรรมอย่างชัดเจน	๑.๘๕๖	.๑๑๖	๖.๖๔๐	.๐๐๐*	.๓๘๒	.๘๒๒
๖. ด้านการส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมการ พัฒนาสุนทรียภาพการรับรู้ และชื่นชม ด้านศิลปะและวัฒนธรรมของ มหาวิทยาลัย	๒.๖๓๓	.๐๓๓*	๑.๙๒๓	.๑๐๔	.๖๘๙	.๖๐๐
๗. ด้านการจัดกิจกรรมของมหาวิทยาลัย ส่งเสริมการมีส่วนร่วมที่ก่อให้เกิด วัฒนธรรมที่ดีในมหาวิทยาลัย	๑.๐๙๐	.๓๖๐	๑.๓๔๘	.๒๕๐	.๐๙๗	.๙๘๓
๘. ด้านการจัดกิจกรรมทางศิลปะและ วัฒนธรรมที่มีความหลากหลายและ สม่ำเสมอ	๔.๐๑๙	.๐๐๓*	๑.๐๑๕	.๓๙๘	๑.๒๒๙	.๒๙๗

จากตารางทดสอบเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของบุคลากรและนักศึกษา ด้านสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ระหว่างเพศชายและเพศหญิง ระหว่างอายุ และ ระหว่างสถานภาพ (บุคลากรสายวิชาการ บุคลากรสายสนับสนุน และนักศึกษา) ต่อความพึงพอใจด้านต่าง ๆ เป็นดังนี้

๑. ระดับความพึงพอใจระหว่างเพศชายและเพศหญิง และอายุ ต่ออาคารสถานที่ที่บ่งบอกถึงเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของท้องถิ่น พบว่า ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนสถานภาพ(บุคลากรสายวิชาการ บุคลากรสายสนับสนุน และนักศึกษา) พบว่า ค่าเฉลี่ย ความพึงพอใจไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ๐.๐๕

๒. ระดับความพึงพอใจระหว่างเพศชายและเพศหญิง และอายุ ต่อความพึงพอใจด้านอาคารสถานที่ในมหาวิทยาลัย มีความสะอาดและสวยงาม พบว่า ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนสถานภาพ(บุคลากรสายวิชาการ บุคลากรสายสนับสนุน และนักศึกษา) พบว่า ค่าเฉลี่ย ความพึงพอใจมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ๐.๐๕

๓. ระดับความพึงพอใจระหว่างเพศชายและเพศหญิง อายุ และสถานภาพ (บุคลากรสายวิชาการ บุคลากรสายสนับสนุน และนักศึกษา) ต่อความพึงพอใจด้านมีพื้นที่ทางวัฒนธรรมที่เอื้อและส่งเสริมการจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัย พบว่า ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ๐.๐๕

๔. ระดับความพึงพอใจระหว่างเพศชายและเพศหญิง อายุ และสถานภาพ (บุคลากรสายวิชาการ บุคลากรสายสนับสนุน และนักศึกษา) ต่อความพึงพอใจด้านการปรับแต่งและรักษาภูมิทัศน์เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พบว่า ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ๐.๐๕

๕. ระดับความพึงพอใจระหว่างเพศชายและเพศหญิง และสถานภาพ (บุคลากรสายวิชาการ บุคลากรสายสนับสนุน และนักศึกษา) ต่อความพึงพอใจด้านแหล่งเรียนรู้ หน่วยงานที่ส่งเสริมสนับสนุน การดำเนินกิจกรรมทางศิลปะและวัฒนธรรมอย่างชัดเจนของมหาวิทยาลัย พบว่าค่าเฉลี่ยความพึงพอใจไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนอายุ พบว่ามีค่าเฉลี่ย ความพึงพอใจ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ๐.๐๕

๖. ระดับความพึงพอใจระหว่างเพศชายและเพศหญิง ต่อความพึงพอใจด้านการส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมการพัฒนาสุนทรียภาพการรับรู้ และชื่นชมด้านศิลปะและวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัย พบว่า ค่าเฉลี่ย ความพึงพอใจมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนอายุ และสถานภาพ(บุคลากรสายวิชาการ บุคลากรสายสนับสนุน และนักศึกษา) พบว่า ค่าเฉลี่ย ความพึงพอใจไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ๐.๐๕

๗. ระดับความพึงพอใจระหว่างเพศชายและเพศหญิง อายุ และสถานภาพ(บุคลากรสายวิชาการ บุคลากรสายสนับสนุน และนักศึกษา) ต่อความพึงพอใจด้านการจัดกิจกรรมของมหาวิทยาลัย ส่งเสริมการมีส่วนร่วมที่ก่อให้เกิดวัฒนธรรมที่ดีในมหาวิทยาลัย พบว่าค่าเฉลี่ยความพึงพอใจไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ๐.๐๕

๘. ระดับความพึงพอใจระหว่างเพศชายและเพศหญิง ต่อความพึงพอใจด้านการจัดกิจกรรมทางศิลปะและวัฒนธรรมที่มีความหลากหลายและสม่ำเสมอในมหาวิทยาลัย พบว่าค่าเฉลี่ยความพึงพอใจมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนอายุและสถานภาพ พบว่าค่าเฉลี่ย ความพึงพอใจไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ๐.๐๕

ส่วนที่ ๓ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัย แยกและเรียงลำดับความสำคัญ และสรุปได้ดังนี้

ด้านศิลปวัฒนธรรม
<p>๑. กิจกรรมงานด้านศิลปวัฒนธรรม</p> <p>๑.๑ งานกิจกรรมยังไม่โดดเด่น ไม่หลากหลาย ต้องให้ความสำคัญ ในฐานะที่เป็นมหาวิทยาลัย ประจำจังหวัด เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมในช่วงเย็น เช่น สัปดาห์ละ ๑ วัน - จัดกิจกรรมเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ โดยใช้บริเวณ รอบ ๆ ศูนย์วัฒนธรรม เป็นรายเดือนหรือ ๒ เดือน - จัดการแสดง กันตรึม หมอลำ ดนตรีไทย สากกล ประกวดแข่งขัน งานสร้างสรรค์เพลงเก่า เพลงพื้นบ้าน อื่นๆ ตลอดภาคเรียน ทุกวันศุกร์ หรือ ทำเป็นปฏิทิน และประกาศให้ ประชาชนเข้าชม เก็บค่าเข้าชม - จัดการแสดงสินค้าผ้าไหม สินค้าพื้นเมือง ผู้จำหน่ายลงทะเบียนร่วมกัน มีการแสดง เพื่อสร้างรายได้และภาพลักษณ์ให้มหาวิทยาลัย - ลานวัฒนธรรมประจำสัปดาห์ ถนนวัฒนธรรม มีสินค้า มีร้องเพลง การแสดงของนักศึกษา และของชุมชน โดยให้ทุกคนมีส่วนร่วม - จัดบูชางานด้านศิลปวัฒนธรรมภาคอีสาน - ตักบาตรทุกวันพุธ พัฒนาเป็นเช่นหลวงพระบาง (ด้านหน้ามหาวิทยาลัย) - จัดแข่งขันกีฬาแบบ open - การจัดกิจกรรมพื้นที่ให้มีส่วนร่วมทั้งคนชุมชนภายในและภายนอก - จัดแบบพหุภาคี เชื่อมกับบัณฑิต ศิษย์เก่า และการมีส่วนร่วมกับชุมชน - จัดนิทรรศการใหม่ ๆ - จัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง และสานต่อโครงการกิจกรรม - ควรจัดกิจกรรมด้านศิลปะและวัฒนธรรมให้นักศึกษาอย่างต่อเนื่อง - ควรจัดกิจกรรมด้านศิลปะและวัฒนธรรมที่เป็นแบบอย่างให้นักศึกษาทำตาม - จัดงานด้านศิลปะและวัฒนธรรมที่น่าสนใจ - เพิ่มกิจกรรม หลากหลายทางวัฒนธรรม เช่น ลานดนตรีไทย วัฒนธรรมร่วมสมัย อื่น ๆ <p>๒. สถานที่เฉพาะสำหรับจัดกิจกรรมต่างๆ</p> <p>๒.๑ เวที สถานที่จัดกิจกรรมน้อยไป</p> <p>๒.๒ เวทีกลางแจ้งใช้ทำกิจกรรมน้อยเกินไป</p> <p>๒.๓ ควรสร้างกิจกรรมและมีเวทีให้นักศึกษาได้แสดงออกให้มากกว่านี้</p> <p>๒.๔ ควรมีห้องแสดงผลงาน ห้องฝึกซ้อมการแสดง</p> <p>๒.๕ ควรสร้างโรงละคร</p> <p>๒.๖ สร้างบรรยากาศโบราณ ๆ</p>

ด้านศิลปวัฒนธรรม

- ๒.๗ เพิ่มงบประมาณ สร้างความหลากหลายทางวัฒนธรรม และปรับปรุงพิพิธภัณฑ์ให้น่าสนใจ ให้มีชีวิตเช่นที่อื่น
- ๒.๘ จัดสรรงบประมาณซ่อมแซมศูนย์วัฒนธรรม
- ๒.๙ เพิ่มบุคลากรให้ความรู้ในศูนย์วัฒนธรรมอีสานใต้
๓. เรื่องการประชาสัมพันธ์โครงการหรือกิจกรรมด้านศิลปะและวัฒนธรรม
- ๓.๑ ขาดการประชาสัมพันธ์ที่เป็นระบบ
- ๓.๒ ควรประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาได้รู้และเข้าใจเห็นถึงความสำคัญด้วย
- ๓.๓ ควรมีการเตรียมงานแต่เนิ่น ๆ
- ๓.๔ ควรมีการประชาสัมพันธ์การแต่งกายทุกวันศุกร์ การดักบาตรวันพุธ
๔. ควรมีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ทางศิลปะและวัฒนธรรม และวิเคราะห์ SWOT
- ๔.๑ โดยการมีส่วนร่วมของคณาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษา
- ๔.๒ มองมิติเพื่อการพัฒนาได้น้อย เนื่องจากกิจกรรมมีน้อยต้องเปิดให้กว้างกว่านี้
๕. การเข้าถึงกิจกรรมของนักศึกษา
- ๕.๑ ควรให้นักศึกษามีส่วนร่วมเข้าถึงการจัดกิจกรรมให้มากกว่านี้
- ๕.๒ ควรเสริมเรื่องจิตอาสานักศึกษา
๖. เรื่องการแต่งกาย
- ๖.๑ จัดกิจกรรมการแต่งกายที่แสดงถึงวัฒนธรรม (เช่น ๑ วัน)
- ๖.๒ เน้นวัฒนธรรมการแต่งกายที่เหมาะสม
- ๖.๓ นักศึกษาแต่งกายไม่เรียบร้อย
- ๖.๔ นักศึกษาควรแต่งกายให้เรียบร้อย ไม่สั้นไม่รัดเกินไป
๗. เรื่องงานวันอนุรักษ์มรดกไทย ควรจัดงานให้ยิ่งใหญ่ เช่น งานสมบัติอีสานใต้ที่เคยจัดมา
- ไม่ต้องจัดงานเล็ก ๆ หลายงาน
 - ควรเป็นเจ้าภาพจัดงาน Asian
๘. ควรมีกิจกรรมสอดคล้องกับการเรียนการสอน เช่น ประกวดขบวนแห่เทียน ประกวดขบวนกระหังของคณะ
๙. พิธีไหว้ครูไม่ศักดิ์สิทธิ์ รวบรวมรัดเกินไป
๑๐. ควรทำความสะอาดบริเวณองค์พระพุทธรูปพญานาค บริเวณกราบพระ พวงมาลัยเนาหมื่น และควรมีดอกไม้ประดับ
๑๑. ควรเพิ่มทักษะ สอดแทรก ภาษาเขมร ลาว ในเรื่องวัฒนธรรม

ด้านสิ่งแวดล้อม

๑. เรื่องที่จอดรถ

- ๑.๑ ที่จอดรถไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา
- ๑.๒ ที่จอดรถไม่เป็นระเบียบ
- ๑.๓ ควรทำโรงจอดรถให้เป็นระเบียบ ตามอาคารเรียนต่างๆ ให้มีหลังคาบังแดด ฝน และมีความปลอดภัย

๒. เรื่องบรรยากาศ ทักษะคุณภาพ สิ่งแวดล้อม ต้นไม้ ไม้ดอกไม้ประดับ

- ๒.๑ ควรปรับปรุงบรรยากาศ ทักษะคุณภาพ สิ่งแวดล้อมให้ร่มรื่นสวยงาม เพิ่มสวนดอกไม้ ทาสีอาคารใหม่ให้สวยงาม
- ๒.๒ ควรตัดแต่งต้นไม้ใหญ่ เพื่อป้องกันกิ่งหัก และตกแต่งด้วยกล้วยไม้
- ๒.๓ ควรเพิ่มความสะอาด
- ๒.๔ ไม่ควรตัดต้นไม้มากเกินไป ต้นไม้่น้อยทำให้ร้อน
- ๒.๕ ควรเพิ่มพื้นที่สีเขียว ให้มีต้นไม้ดอกไม้เยอะ ๆ เพราะสิ่งปลูกสร้างขึ้นมาแทนที่เยอะมาก โดยเน้นที่ศูนย์วัฒนธรรมอีสานใต้
- ๒.๖ ควรสร้างเอกลักษณ์ ควรปรับปรุงสวนหย่อม ป้ายของศูนย์วัฒนธรรมอีสานใต้ และเพิ่มระบบไฟฟ้า เพื่อใช้เป็นพื้นที่สำหรับจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรมได้ทั้งกลางวันและกลางคืน
- ๒.๗ ควรปรับปรุงพื้นที่ในข้อ ๓ (ห้องประชุมศิवालีย์ ลานศิลาแลง ศูนย์วัฒนธรรมอีสานใต้ หอประชุมวิชาอุตสาหกรรม เวทีกลางแจ้ง เวทีลานไทร ลานหน้าอาคารเทคโนโลยีการเกษตร เวทีลานรูปศ. ลานหน้าองค์พระพุทธสัมพันธัญญ์สุโขโต) ทั้งหมดเพื่อพร้อมใช้งาน

๓. เรื่องห้องน้ำ

- ๓.๑ ห้องน้ำสกปรก มีกลิ่นเหม็น (ตึก ๑๕,๑๓,๖,ห้องประชุมศิवालีย์)
- ๓.๒ ห้องน้ำไม่เพียงพอ
- ๓.๓ ห้องน้ำเก่ามาก ควรมีกระຈกບານใหญ่ ๆ

๔. เรื่องรถไฟฟ้า

- ๔.๑ รถไฟฟ้าให้บริการไม่เพียงพอต่อนักศึกษาที่ไม่มียานพาหนะ
- ๔.๒ ควรบริการนักศึกษาชายด้วย

๕. เรื่องที่นั่งพักผ่อน นั่งรอเรียน หรืออื่น ๆ

- ๕.๑ ที่นั่งพักผ่อนน้อยเกินไปไม่เพียงพอ
- ๕.๒ โต๊ะหินอ่อนสำหรับนั่งพักผ่อนไม่สะอาด
- ๕.๓ ควรมีสวนสำหรับนั่งเล่นสบาย ๆ
- ๕.๔ ควรมีสถานที่เล่นอินเทอร์เน็ต
- ๕.๕ ควรมีสระว่ายน้ำของมหาวิทยาลัย
- ๕.๖ เพิ่มสนามกีฬา

ด้านสิ่งแวดล้อม

๖. เรื่องความปลอดภัย

- ๖.๑ ควรมีมาตรการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- ๖.๒ ควรเพิ่มป้อมยามที่ประตู ๓
- ๖.๓ ควรมีก້ອງวงจรปิดตามสถานที่ต่าง ๆ

๗. เรื่องระบบจราจร

- ๗.๑ ควรปรับปรุงการจราจรให้มีความปลอดภัย เช่น มีสัญญาณไฟจราจรในมหาวิทยาลัย (บริเวณสี่แยกโรงอาหาร บริเวณตึก ๑๕)
- ๗.๒ ควรปรับปรุงลูกระนาดให้ดีกว่านี้

๘. เรื่องโรงอาหาร และความสะอาด

- ๘.๑ โรงอาหารไม่สะอาด
- ๘.๒ อาหารไม่อร่อย
- ๘.๓ ควรพัฒนาน้ำดื่มให้สะอาด
- ๘.๔ ถังขยะเหม็นมาก

๙. โชนศูนย์การค้า ร้านสะดวกซื้อ

- ๙.๑ ควรจัดโชนศูนย์การค้าหรือร้านสะดวกซื้อในมหาวิทยาลัย ที่มี อุปกรณ์การเรียน ของใช้ หรือมินิมาร์ท ที่ครบถ้วนและเพียงพอ
- ๙.๒ ควรมีตู้ ATM ในมหาวิทยาลัย
- ๙.๔ ควรเพิ่มหอพักนักศึกษาในมหาวิทยาลัย เพราะข้างนอกแพงมาก
- ๙.๕ ควรมีร้านซ่อมรถในมหาวิทยาลัย

๑๐. อยากให้มีรถวิ่งรอบเมืองและผ่านมหาวิทยาลัยตลอดเวลา เพื่อลดการขึ้นรถจักรยานยนต์มาเรียน และโดนตำรวจจับ เป็นการลดพลังงานและโลกร้อนด้วย

๑๑. การขึ้นลิฟต์ แออัด และรอนานมาก

๑๒. ควรปรับปรุงเสียงเพลงตามสายเวลาพักเที่ยง

๑๓. สถานที่ไม่สะท้อนความเป็นอัตลักษณ์ ขอใช้ยาก ทุกคนควรมีสติใช้

๑๔. อากาศบางที่ไม่บริสุทธิ์ สถานที่ไม่มีจุดเด่น คับแคบ แสงไม่เพียงพอ

<p>ด้านการเรียนการสอน</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. เรื่องอุปกรณ์การเรียนการสอน <ol style="list-style-type: none"> ๑.๑ เครื่องคอมพิวเตอร์ไม่พอใช้ ๑.๒ สัญญาณอินเทอร์เน็ตไม่มี ต้องใช้เพื่อสืบค้นงาน ๑.๓ ควรเพิ่มพื้นที่ wi-Fi เช่น บริเวณหอพักหญิง โซน C ๒. เรื่องห้องเรียน <ol style="list-style-type: none"> ๒.๑ ห้องเรียนไม่เพียงพอ ต้องมาเรียนแต่ ๖ โมงเช้า ๒.๒ ห้องเรียนไม่มีม่าน สว่างเกินไป ๒.๓ ควรสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอน ๒.๔ ห้องเรียนไม่ค่อยสะอาด ถึงขยะในห้องเรียนไม่มี ๒.๕ ควรปรับปรุงห้องเรียนตามตึกต่างๆ ให้นำเรียน อุปกรณ์ในการเรียนการสอนให้ครบกว่านี้ ๒.๖ ห้องเรียนพัดลมชำรุด ควรปรับปรุงโดยติดแอร์ พัดลม ๓. เรื่องทุนสนับสนุนนักศึกษาควรมีให้มากกว่านี้ ๔. เรื่องอาจารย์ หรือผู้สอน <ol style="list-style-type: none"> ๔.๑ อาจารย์หน้าบึ้งเวลาสอนควรยิ้มแย้มบ้าง ๔.๒ ครูสอนไม่รู้เรื่อง ๔.๓ ควรจัดให้ตรงกับหลักสูตร เช่น ป.ตรี ใช้เนื้อหา ป.ตรี ในการสอน(เขาะกราวเซ็ง) ๔.๔ ควรมีอาจารย์ต่างชาติสอนภาษาอังกฤษ ๕. รุ้นพินัดไม่ตรงเวลา
<p>ด้านอื่น ๆ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. เรื่องเจ้าหน้าที่ <ul style="list-style-type: none"> - เจ้าหน้าที่บางท่านพูดจาไม่ดี ทำตัวไม่เหมาะสม หน้าไม่รับแขก ตึก ๑๕ หน้าบึ้ง พุดหัวนๆ ๒. เรื่องห้องสมุด <ul style="list-style-type: none"> - ควรพัฒนาห้องสมุดให้สะดวกในการสืบค้นข้อมูล - ควรมีห้องดูหนัง VCD เพื่อคลายเครียด ๓. ให้นักศึกษามีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแสดงออกด้วย ๔. เพิ่มสวัสดิการให้ลูกจ้างชั่วคราว เช่น มีสิทธิ์อยู่แพลตได้ด้วย ๕. กิจกรรมตักบาตร ไหว้ครู วันแม่ และกิจกรรมที่ทำอยู่ดีแล้ว พัฒนาต่อไป ๖. ควรสร้างความตระหนัก จิตสำนึกด้านวัฒนธรรมต่อไป

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาความพึงพอใจของบุคลากรและนักศึกษา ด้านสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากบุคลากร และนักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ สามารถสรุป อภิปรายผลและมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของบุคลากรและนักศึกษา ด้านสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรม ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
๒. เพื่อนำผลประเมินไปตอบตัวบ่งชี้ที่ ๖.๑.๒ การพัฒนาสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรม (สมศ.๑๑) และนำผลที่ได้ไปปรับปรุงการดำเนินงานต่อไป

วิธีการวิจัย

การศึกษาความพึงพอใจของบุคลากรและนักศึกษา ด้านสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการวิจัยดังนี้

๑. ขอบเขตในการวิจัย แบ่งขอบเขตการวิจัยออกเป็นดังนี้
 - ๑.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา ได้แก่ เป็นการศึกษาจากเอกสาร ตำรา งานวิจัย โดยศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - ๑.๒ ขอบเขตด้านประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษา เป็นกลุ่มคณาจารย์ เจ้าหน้าที่ นักศึกษา และบุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
 - ๑.๓ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บข้อมูล เลือกรandom จากกลุ่ม คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ นักศึกษา และบุคลากร ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ทำการสุ่มโดยวิธี Stratified Random Sampling (การสุ่มอย่างง่าย) โดยแยกตามกลุ่มประชากร ๓ กลุ่ม คือ นักศึกษา บุคลากรสายวิชาการ และบุคลากรสายสนับสนุน แบบไม่จำกัดอายุ เพศ ได้ประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๑,๕๐๐ คน
๒. การเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้
 - ๒.๑ เก็บรวบรวมข้อมูล จากการศึกษา เอกสาร ตำรา แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสุนทรียภาพ ความพึงพอใจ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - ๒.๒ เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่แจกให้กับกลุ่มตัวอย่าง สถานที่แจกแบบสอบถาม เป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ โดยแจกให้กับบุคลากรสายสนับสนุน สายวิชาการ และนักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ จำนวน ๑,๕๐๐ คน
๓. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษา ได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม กำหนดค่าความเชื่อมั่นอยู่ในระดับร้อยละ ๙๕ ($p=0.05$) โดยแบบสอบถามมี ๓ ตอนดังนี้

ตอนที่ ๑ เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ และนำเสนอข้อมูลเป็นตาราง

ตอนที่ ๒ เป็นข้อมูลเพื่อวัดความพึงพอใจต่อการพัฒนาสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรมของบุคลากรและนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย(Mean) หรือ (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) หรือ (S.D) และนำมาแปลความหมาย

ตอนที่ ๓ เป็นคำถามปลายเปิด เกี่ยวกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัย วิเคราะห์ด้วยค่าความถี่เรียงลำดับ ความสำคัญ และสรุปผล

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาความพึงพอใจของบุคลากรและนักศึกษา ด้านสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ สรุปได้ดังนี้

๑. ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน ๑,๕๐๐ คน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง ๘๗๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๔ รองลงมาเป็นเพศชาย ๖๒๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๖

ระดับช่วงอายุ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง ๒๐-๓๐ ปี คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๖ รองลงมามีอายุต่ำกว่า ๒๐ ปี คิดเป็นร้อยละ ๓๐ รองลงมามีอายุระหว่าง ๓๑-๔๐ ปี คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๑ และน้อยที่สุดอายุระหว่าง ๕๑ ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ ๑

ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นนักศึกษามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๗๒.๑ รองลงมาเป็นบุคลากรสายวิชาการ คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๔ รองลงมาเป็นบุคลากรสายสนับสนุน คิดเป็นร้อยละ ๘ และน้อยที่สุดเป็นประชาชนทั่วไปและอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ ๐.๙

๒. ตอนที่ ๒ ความพึงพอใจของบุคลากรและนักศึกษา ด้านสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรม ในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ผลการศึกษาความพึงพอใจของบุคลากรและนักศึกษาด้านสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับ มาก หากพิจารณาเป็นรายข้อ โดยพิจารณาจากข้อที่มีค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดเป็นดังนี้

- อันดับ ๑ ได้แก่ อาคารสถานที่ที่บ่งบอกถึงเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของท้องถิ่น
- อันดับ ๒ ได้แก่ การจัดกิจกรรมของมหาวิทยาลัย ส่งเสริมการมีส่วนร่วมที่ก่อให้เกิดวัฒนธรรมที่ดีในมหาวิทยาลัย
- อันดับ ๓ ได้แก่ พื้นที่ทางวัฒนธรรมที่เอื้อและส่งเสริมการจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรม
- อันดับ ๔ ได้แก่ มีการส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมการพัฒนาสุนทรียภาพการรับรู้ และชื่นชมด้านศิลปะและวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัย
- อันดับ ๕ ได้แก่ การจัดกิจกรรมทางศิลปะและวัฒนธรรมที่มีความหลากหลายและสม่ำเสมอ

อันดับ ๖ ได้แก่ อาคารสถานที่ในมหาวิทยาลัย มีความสะอาดและสวยงาม

อันดับ ๗ ได้แก่ การปรับแต่งและรักษาภูมิทัศน์เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

อันดับ ๘ ได้แก่ แหล่งเรียนรู้/หน่วยงานที่ส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินกิจกรรมทางศิลปะและวัฒนธรรมอย่างชัดเจน

จากการศึกษา พบว่าความพึงพอใจด้านสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรมของบุคลากรและนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ระหว่างเพศชายและเพศหญิง อายุ และสถานภาพ (บุคลากรสายวิชาการ บุคลากรสายสนับสนุน และนักศึกษา) สรุปได้ว่า

เพศมีผลต่อความ พึงพอใจแตกต่างกัน ๓ ด้าน คือ

๑. ด้านอาคารสถานที่บ่งบอกถึงเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของท้องถิ่น เช่น ศูนย์วัฒนธรรมอีสานใต้ อาคารนวัตปัญญา หอประชุมวิชาอัตศาสตร์

๒. ด้านการส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมการพัฒนาสุนทรียภาพ การรับรู้และชื่นชมด้านศิลปะและวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัย เช่น งานสงกรานต์ งานทอดกฐิน งานทอดผ้าป่า งานลอยกระทง งานลานวัฒนธรรม งานวันแม่ งานวันพ่อ งานเวียนเทียนในวันสำคัญต่างๆ การประกวดพานไหว้ครู พิธีไหว้ครู

๓. ด้านการจัดกิจกรรมทางศิลปะและวัฒนธรรมที่มีความหลากหลายและสม่ำเสมอในมหาวิทยาลัย เช่น การจัดกิจกรรมแห่เทียนพรรษา การร่วมชบวนงานลอยกระทง การใส่บาตรทุกวันพุธ งานเวียนเทียน เป็นต้น

อายุมีผลต่อความพึงพอใจแตกต่างกัน ๒ ด้าน คือ

๑. ด้านอาคารสถานที่บ่งบอกถึงเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของท้องถิ่น เช่น ศูนย์วัฒนธรรมอีสานใต้ อาคารนวัตปัญญา หอประชุมวิชา อัตศาสตร์

๒. ด้านแหล่งเรียนรู้/หน่วยงานของมหาวิทยาลัยที่ชัดเจน ที่ส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินกิจกรรมทางศิลปะและวัฒนธรรมเช่น ศูนย์ภาษา กองพัฒนานักศึกษา คณะ สำนักศิลปะและวัฒนธรรม

สถานภาพ (บุคลากรสายวิชาการ บุคลากรสายสนับสนุน และนักศึกษา) คือ อาจารย์ ผู้สอน เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน และนักศึกษา มีผลต่อความพึงพอใจด้านความสะอาด ความสวยงามของอาคารสถานที่แตกต่างกัน

สรุปผลจากการศึกษาความพึงพอใจของบุคลากรและนักศึกษาด้านสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พบว่า มีค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับ **มาก** และพบว่าปัจจัยทางด้านเพศ อายุ สถานภาพ (บุคลากรสายวิชาการ บุคลากรสายสนับสนุน นักศึกษา) มีผลต่อความพึงพอใจด้านสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์แตกต่างกัน โดยบุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ มีความพึงพอใจด้านอาคารสถานที่ของมหาวิทยาลัยที่บ่งบอกถึงเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของท้องถิ่นมากที่สุดเป็นลำดับหนึ่ง และมีความพึงพอใจด้านแหล่งเรียนรู้หรือหน่วยงานของมหาวิทยาลัยที่ส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินกิจกรรมทางศิลปะและวัฒนธรรม เช่น ศูนย์ภาษา กองพัฒนานักศึกษา คณะต่าง ๆ สำนักศิลปะและวัฒนธรรม น้อยที่สุดเป็นลำดับสุดท้าย

๓. ตอนที่ ๓ ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรม

จากข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามความพึงพอใจของบุคลากรและนักศึกษาด้านสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรมในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พบว่า ผู้ตอบ

แบบสอบถาม จำนวน ๑,๕๐๐ คน ได้ให้ข้อเสนอแนะที่สามารถนำมาวิเคราะห์ สรุปแยกเป็นด้าน ๆ ได้ดังนี้

๓.๑ ด้านศิลปวัฒนธรรม

๓.๑.๑ กิจกรรมงานด้านศิลปวัฒนธรรมยังไม่โดดเด่น ไม่หลากหลาย ต้องให้ความสำคัญ ในฐานะที่เป็นมหาวิทยาลัยประจำจังหวัด เช่น ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมในช่วงเย็น สัปดาห์ละ ๑ วัน จัดกิจกรรมเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ โดยใช้บริเวณ รอบ ๆ ศูนย์วัฒนธรรม จัดกิจกรรมเป็นรายเดือนหรือ ๒ เดือน จัดการแสดง กันตรึม หมอลำ ดนตรีไทยดนตรีสากล ประกวดแข่งขัน งานสร้างสรรค์เพลงเก่า เพลงพื้นบ้าน อื่นๆ ตลอดภาคเรียน ทุกวันศุกร์ หรือ ทำเป็นปฏิทิน และประกาศให้ประชาชนเข้าชม เก็บค่าเข้าชม จัดการแสดงสินค้าผ้าไหม สินค้าพื้นเมือง ผู้จำหน่ายลงทะเลียนร่วมกัน มีการแสดงเพื่อสร้างรายได้และภาพลักษณ์ให้มหาวิทยาลัย ลานวัฒนธรรมประจำสัปดาห์ ถนนวัฒนธรรม มีสินค้า มีร้องเพลง การแสดงของนักศึกษาและของชุมชน โดยให้ทุกคนมีส่วนร่วม จัดบูชางานด้านศิลปวัฒนธรรมภาคอีสาน ตักบาตรทุกวันพุธ พัฒนาเป็นเช่นหลวงพระบาง(ด้านหน้ามหาวิทยาลัย) จัดแข่งขันกีฬาแบบ open จัดแบบพหุภาคี เชื่อมกับบัณฑิต ศิษย์เก่า และการมีส่วนร่วมกับชุมชนทั้งภายในและภายนอก จัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง และสานต่อโครงการกิจกรรม ควรจัดกิจกรรมด้านศิลปะและวัฒนธรรมให้นักศึกษาอย่างต่อเนื่องและกิจกรรมที่เป็นแบบอย่างให้นักศึกษาทำตาม จัดนิทรรศการใหม่ ๆ จัดงานด้านศิลปะและวัฒนธรรมที่น่าสนใจ เพิ่มกิจกรรม หลากหลายทางวัฒนธรรม เช่น ลานดนตรีไทย วัฒนธรรมร่วมสมัย อื่น ๆ

๓.๑.๒ สถานที่เฉพาะสำหรับจัดกิจกรรมต่างๆ มีข้อเสนอแนะดังนี้ เวที สถานที่จัดกิจกรรมน้อยไป เวทีกลางแจ้งใช้ทำกิจกรรมน้อยเกินไป ควรสร้างกิจกรรมและมีเวทีให้นักศึกษาได้แสดงออกให้มากกว่านี้ ควรมีห้องแสดงผลงาน ห้องฝึกซ้อมการแสดง ควรสร้างหรือมีโรงละคร ควรสร้างบรรยากาศโบราณ ๆ เพิ่มงบประมาณ สร้างความหลากหลายทางวัฒนธรรม และปรับปรุงพิพิธภัณฑ์ที่น่าสนใจให้มีชีวิตเช่นที่อื่น จัดสรรงบประมาณซ่อมแซมศูนย์วัฒนธรรม เพิ่มบุคลากรให้ความรู้ในศูนย์วัฒนธรรมอีสานใต้

๓.๑.๓ การประชาสัมพันธ์โครงการ กิจกรรมด้านศิลปะและวัฒนธรรม มีข้อเสนอแนะดังนี้ ขาดการประชาสัมพันธ์ที่เป็นระบบ ควรประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาได้รู้และเข้าใจเห็นถึงความสำคัญด้วย ควรมีการเตรียมงานแต่เนิ่นๆ ควรมีการประชาสัมพันธ์โครงการการแต่งกายทุกวันศุกร์ การตักบาตรวันพุธ

๓.๑.๔ ควรมีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ทางศิลปะและวัฒนธรรม และวิเคราะห์ SWOT โดยการมีส่วนร่วมของคณาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษา การจัดกิจกรรมมีน้อยทำให้มองมิติเพื่อการพัฒนาได้น้อยต้องเปิดให้กว้างกว่านี้

๓.๑.๕ ควรให้นักศึกษามีส่วนร่วม เข้าถึงการจัดกิจกรรมให้มากกว่านี้ และควรเสริมเรื่องจิตอาสาให้กับนักศึกษา

๓.๑.๖ เรื่องการแต่งกาย มีข้อเสนอแนะดังนี้ ควรจัดกิจกรรมการแต่งกายที่แสดงถึงวัฒนธรรมเน้นวัฒนธรรมการแต่งกายที่เหมาะสม นักศึกษาควรแต่งกายให้เรียบร้อย ไม่สั้นไม่รัดเกินไป

๓.๑.๗ เรื่องงานวันอนุรักษ์มรดกไทย ควรจัดงานให้ยิ่งใหญ่ เช่น งานสมบัติอีสานใต้ที่เคยจัดมาไม่ต้องจัดงานเล็ก ๆ หลายงาน ควรเป็นเจ้าภาพจัดงาน Asian

๓.๑.๘ ควรมิกิจกรรมสอดคล้องกับการเรียนการสอน เช่น ประกวดขบวนแห่เทียน ประกวดขบวนกระทงของคณะ พิธีไหว้ครูไม่ศักดิ์สิทธิ์ รวบรวมเก็บไป

๓.๑.๙ ควรทำความสะอาดบริเวณองค์พระพุทธสัพพัญญูสุโขโต ควรมีดอกไม้ประดับ

๓.๑.๑๐ ควรเพิ่มทักษะ สอดแทรก ภาษาเขมร ลาว ในเรื่องวัฒนธรรม

๓.๒ ด้านสิ่งแวดล้อม

๓.๒.๑ เรื่องที่จอดรถ มีข้อเสนอแนะดังนี้ ที่จอดรถไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา ที่จอดรถไม่เป็นระเบียบ ควรทำโรงจอดรถให้เป็นระเบียบ ตามอาคารเรียนต่างๆ ให้มีหลังคาบังแดด ฝนและมีความปลอดภัย

๓.๒.๒ เรื่องบรรยากาศ ทศนียภาพ สิ่งแวดล้อม ต้นไม้ ไม้ดอกไม้ประดับ มีข้อเสนอแนะดังนี้ ควรปรับปรุงบรรยากาศ ทศนียภาพ สิ่งแวดล้อมให้ร่มรื่นสวยงาม เพิ่มสวนดอกไม้ ทาสีอาคารใหม่ให้สวยงาม ไม่ควรตัดต้นไม้มากเกินไป ต้นไม้่น้อยทำให้ร้อน ควรตัดแต่งต้นไม้ใหญ่เพื่อป้องกันกิ่งหัก และตกแต่งด้วยกล้วยไม้ ควรเพิ่มความสะอาด เพิ่มพื้นที่สีเขียว ให้มีต้นไม้ดอกไม้ เยอะ ๆ เพราะสิ่งปลูกสร้างขึ้นมาแทนที่เยอะมากโดยเน้นที่ศูนย์วัฒนธรรมอีสานใต้

๓.๒.๓ ควรสร้างเอกลักษณ์ ควรปรับปรุงสวนหย่อม ป้ายของศูนย์วัฒนธรรมอีสานใต้ และเพิ่มระบบไฟฟ้า เพื่อใช้เป็นพื้นที่สำหรับจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรมได้ทั้งกลางวันและกลางคืน

๓.๒.๔ ควรปรับปรุงพื้นที่ในข้อ ๓ (ห้องประชุมศิวาลัย ลานศิลาแลง ศูนย์วัฒนธรรมอีสานใต้ หอประชุมวิชาอุตสาหกรรม เวทีกลางแจ้ง เวทีลานไทร ลานหน้าอาคารเทคโนโลยีการเกษตร เวทีลานรปศ. ลานหน้าองค์พระพุทธสัพพัญญูสุโขโต) ทั้งหมดเพื่อพร้อมใช้งาน

๓.๒.๕ เรื่องห้องน้ำ มีข้อเสนอแนะดังนี้ ห้องน้ำไม่เพียงพอ ห้องน้ำเก่ามาก ห้องน้ำสกปรกมีกลิ่นเหม็น (ตึก ๑๕,๑๓,๖,ห้องประชุมศิวาลัย) ควรมีการยกบานใหญ่ ๆ ติดในห้องน้ำ

๓.๒.๖ เรื่องรถไฟฟ้าให้บริการไม่เพียงพอต่อนักศึกษาที่ไม่มียานพาหนะ ควรบริการนักศึกษาชาย

๓.๒.๘ ควรเพิ่มสนามกีฬา และมีสระว่ายน้ำของมหาวิทยาลัย

๓.๒.๙ เรื่องความปลอดภัย มีข้อเสนอแนะดังนี้ ควรมีมาตรการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ควรเพิ่มป้อมยามที่ประตู ๓ ควรมีกล้องวงจรปิดตามสถานที่ต่างๆ

๓.๒.๑๐ เรื่องระบบจราจร มีข้อเสนอแนะดังนี้ ควรปรับปรุงการจราจรให้มีความปลอดภัย เช่น มีสัญญาณไฟจราจรในมหาวิทยาลัย(บริเวณสี่แยกโรงอาหาร บริเวณตึก ๑๕) ควรปรับปรุงลูกระนาดให้ดีกว่านี้

๓.๒.๑๑ เรื่องโรงอาหารไม่สะอาด อาหารไม่อร่อย

๓.๒.๑๒ ควรพัฒนาน้ำดื่มให้สะอาด และความสะอาดโดยเฉพาะถังขยะมีกลิ่นเหม็น

๓.๒.๑๓ ควรจัดโซนศูนย์การค้าหรือร้านสะดวกซื้อในมหาวิทยาลัย มีอุปกรณ์การเรียน ของใช้ หรือมินิมาร์ท ที่ครบถ้วนและเพียงพอ มีตู้ ATM ในมหาวิทยาลัย

๓.๒.๑๔ ควรเพิ่มหอพักนักศึกษาในมหาวิทยาลัย เพราะข้างนอกแพงมาก

๓.๒.๑๕ ควรมีร้านซ่อมรถในมหาวิทยาลัย

๓.๒.๑๖ อยากให้มีรถวิ่งรอบเมืองและผ่านมหาวิทยาลัยตลอดเวลา เพื่อลดการ
 ขี่รถจักรยานยนต์มาเรียนและโดนตำรวจจับ เป็นการลดพลังงานและโลกร้อนด้วย

๓.๒.๑๗ การขึ้นลิฟท์ แอ้อัด และรอนานมาก

๓.๒.๑๘ ควรปรับปรุงเสียงเพลงตามสายเวลาพักเที่ยง

๓.๒.๑๙ สถานที่ไม่สะท้อนความเป็นอัตลักษณ์ สถานที่ไม่มีจุดเด่น คับแคบ แสง
 ไม่เพียงพอ การขอใช้ไม่สะดวก ทุกคนควรมีสิทธิ์ใช้ อากาศบางที่ไม่มีบริสุทธิ์

๓.๓ ด้านการเรียนการสอน

๓.๓.๑ เรื่องอุปกรณ์การเรียนการสอน มีข้อเสนอแนะดังนี้ เครื่องคอมพิวเตอร์
 ไม่พอใช้ สัญญาณอินเทอร์เน็ตไม่มี ต้องใช้เพื่อสืบค้นงาน ควรเพิ่มพื้นที่ wi-Fi เช่น บริเวณหอพัก
 หอญิง โซน C

๓.๓.๒ เรื่องห้องเรียน มีข้อเสนอแนะดังนี้ ห้องเรียนไม่เพียงพอ ต้องมาเรียนแต่ ๖
 โมงเช้า ห้องเรียนไม่มีม่าน สว่างเกินไป ควรสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอน ห้องเรียนไม่ค่อย
 สะอาด ถึงขยะในห้องเรียนไม่มี ควรปรับปรุงห้องเรียนตามตึกต่างๆ ให้นำเรียน อุปกรณ์ในการเรียน
 การสอนให้ครบกว่านี้ ห้องเรียนพัสดุชำรุด ควรปรับปรุงโดยติดแอร์ พัดลม

๓.๓.๔ เรื่องอาจารย์ ผู้สอน มีข้อเสนอแนะดังนี้ อาจารย์หน้าบึ้งเวลาสอนควร
 ยิ้มแย้มบ้าง บางท่านสอนไม่รู้เรื่อง ควรจัดให้ตรงกับหลักสูตร เช่น ปริญญาตรีใช้เนื้อหาปริญญาตรี
 ในการสอน ควรมีอาจารย์ต่างชาติสอนภาษาอังกฤษ

๓.๓.๕ ควรเพิ่มทุนสนับสนุนนักศึกษาให้มากกว่านี้ บางครั้งรุ่นพี่นัดแล้วไม่ตรงเวลา

๓.๔. ด้านอื่น ๆ มีข้อเสนอแนะดังนี้ เจ้าหน้าที่บางท่านพูดจาไม่ดี ทำตัวไม่เหมาะสม
 หน้าไม่รับแขก(ตึก ๑๕ หน้าบึ้ง พูดห้วนๆ) ควรพัฒนาห้องสมุดให้สะดวกในการสืบค้นข้อมูล ควรมี
 ห้องดูหนัง VCD เพื่อคลายเครียด ให้นักศึกษามีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแสดงออก เพิ่มสวัสดิการ
 ให้ลูกจ้างชั่วคราว เช่น มีสิทธิ์อยู่แพลตฟอร์มได้ด้วย กิจกรรมตักบาตร ไหว้ครู วันแม่ และกิจกรรมที่ทำอยู่
 ดีแล้ว พัฒนาต่อไป ควรสร้างความตระหนัก จิตสำนึกด้านวัฒนธรรมต่อไป

อภิปรายผล

การศึกษาความพึงพอใจของบุคลากรและนักศึกษาด้านสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและ
 วัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ มีวัตถุประสงค์ของการศึกษา เพื่อศึกษาผลความพึงพอใจ
 ของบุคลากรและนักศึกษาด้านสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรม ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ
 บุรีรัมย์ นำผลประเมินไปต่อบทบาทที่ ๖.๑.๒ การพัฒนาสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรม
 (สมศ.๑๑) และนำผลที่ได้ไปปรับปรุงการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย ผลการศึกษาพบว่า บุคลากร
 และนักศึกษามีความพึงพอใจด้านอาคารสถานที่ที่บ่งบอกถึงเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของท้องถิ่น
 มากที่สุด และให้ระดับความพึงพอใจด้านแหล่งเรียนรู้หรือหน่วยงานที่สนับสนุนการดำเนินกิจกรรม
 ทางศิลปะและวัฒนธรรม อยู่ในลำดับสุดท้าย และหากพิจารณาแยกเป็นด้าน ๆ ตามลำดับความ
 พึงพอใจ เป็นดังนี้

๑. ด้านอาคารสถานที่บ่งบอกถึงเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของท้องถิ่น จากการศึกษา
 พบว่าบุคลากรมีความพึงพอใจมากที่สุดในลำดับ ๑ โดยมีค่าเฉลี่ย ๔.๓๒ อาจเป็นเพราะว่า
 มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ตั้งอยู่ในเขตอีสานใต้ ที่เป็นพื้นที่ที่มีอารยธรรมขอมเด่นชัด นอกจากนั้น

อาคารสถานที่ของมหาวิทยาลัยแสดงเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมอีสานใต้ เช่น ศูนย์วัฒนธรรมอีสานใต้ อาคารนวัตปัญญา สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิดา ทรงกิตติภักดี (๒๕๔๒) ที่ได้ศึกษาการรับรู้ ด้านสุนทรียภาพเมือง : กรณี ศึกษาพื้นที่เมืองเก่าเชียงใหม่ ว่า การรับรู้สุนทรียภาพเมืองระหว่าง ประชาชนในพื้นที่และนักท่องเที่ยวมีความแตกต่างกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการรับรู้เชิงประสาท สัมผัส และเชิงรูปทรง

จากการศึกษา พบว่าเพศชายและเพศหญิง และอายุ มีความพึงพอใจด้านอาคารสถานที่ แตกต่างกัน เนื่องจากความพึงพอใจเกิดจากการที่บุคคลได้รับการตอบสนองความต้องการที่แตกต่าง กัน สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของ Lang,J (๑๙๙๔, หน้า ๓๒๐-๓๒๑) ว่าองค์ประกอบที่มนุษย์ สร้างขึ้นเพื่อช่วยกระตุ้นที่อยู่ในรูปแบบของสภาพแวดล้อม อาทิ พื้นผิวทางสัญจร ตลอดจนเรื่องของ สี สัน เสียงต่างๆ ที่เกิดขึ้น ให้ผลต่อการมองเห็นและอารมณ์ของมนุษย์โดยตรง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ อายุ เพศ และสุขภาพของผู้รับรู้

๒. ด้านการจัดกิจกรรมของมหาวิทยาลัย ส่งเสริมการมีส่วนร่วมที่ก่อให้เกิดวัฒนธรรมที่ดี ในมหาวิทยาลัย จากการศึกษา พบว่าบุคลากรมีความพึงพอใจมากอยู่ในลำดับที่ ๒ โดยมีค่าเฉลี่ย ๔.๒๕ แสดงว่า มหาวิทยาลัยมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมที่ก่อให้เกิดวัฒนธรรมที่ดี ค่อนข้างมาก และเป็นรูปธรรม เช่น การส่งเสริมการแต่งกายในถูกต้องตามระเบียบ พิธีบายศรีสู่ขวัญ นื่องใหม่ งานกิจกรรมต่าง ๆ ที่ส่งเสริมสุนทรียภาพ สอดคล้องกับ Lang,J., (๑๙๙๔, หน้า ๓๒๕- ๓๒๖,๓๓๓) กล่าวว่า ประสบการณ์ทางสุนทรียเชิงสัญลักษณ์ถือเป็นส่วนประกอบสำคัญของ ประสบการณ์ที่มนุษย์มีต่อสภาพแวดล้อม มนุษย์เลือกสิ่งที่จะนำมาใช้กับที่อยู่ สภาพแวดล้อมของตน โดยคำนึงถึงคุณค่าเชิงความหมายเป็นหลัก ถึงแม้บางครั้งอาจเป็นไปโดยจิตใต้สำนึกแต่การตัดสินใจ ส่วนใหญ่จะเป็นไปโดยตระหนักรู้ นอกจากนี้การให้ความหมายในเชิงสัญลักษณ์ดังกล่าวยังเกี่ยวข้องกับความต้องการพื้นฐานประเภทการได้รับการยอมรับ (Affiliation Needs) และการได้รับความ นับถือยกย่อง (Esteem Needs) อีกด้วย การที่จะรังสรรค์สภาพแวดล้อมให้เกิดประสบการณ์สุนทรีย์ ประเภทดังกล่าว จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีความเข้าใจในวัฒนธรรม ค่านิยม รวมถึงคติความเชื่อ ประเพณีของคนในพื้นที่ ซึ่งความเข้าใจดังกล่าวจะได้มากก็โดยการวิเคราะห์จากสิ่งที่ผู้คนในพื้นที่ได้ เลือกแล้วเท่านั้น

จากการศึกษาพบว่า เพศ อายุ และสถานภาพไม่มีผลต่อความพึงพอใจด้านการจัด กิจกรรม ส่งเสริมการมีส่วนร่วมที่ก่อให้เกิดวัฒนธรรมที่ดีของมหาวิทยาลัย

๓. ด้านพื้นที่ทางวัฒนธรรมที่เอื้อและส่งเสริมการจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรม

จากการศึกษา พบว่าบุคลากรมีความพึงพอใจมากอยู่ลำดับที่ ๓ โดยมีค่าเฉลี่ย ๔.๑๙ แสดงว่า มหาวิทยาลัยมีพื้นที่สำหรับการจัดกิจกรรมด้านวัฒนธรรมค่อนข้างเพียงพอ และเหมาะสมต่อการจัด กิจกรรม เช่น ห้องประชุมศิวิลาลัย ลานศิลาแลง ศูนย์วัฒนธรรมอีสานใต้ เวทีกลางแจ้ง หอประชุม วิชาอัตศาสตร์ เวทีลานไทร เป็นต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรางคณา นิมเจริญ (๒๕๔๒, บทคัดย่อ) เรื่อง การปรับปรุงสุนทรียภาพของเมืองเก่าเพชรบุรี พบว่า องค์ประกอบทางกายภาพ มีผลต่อสุนทรียภาพและการประเมินคุณค่าทางสุนทรียภาพของเมืองและทัศนคติของประชาชน ส่วนปัญหาด้านสุนทรียภาพของเมือง ได้แก่ ความไม่กลมกลืนกันของอาคารในแนวแกนสำคัญ อุปกรณ์ประกอบถนนที่ไม่สอดคล้องกับเอกลักษณ์ของเมือง การบดบังทัศนียภาพและความเสื่อมโทรมของโบราณสถานและสภาพแวดล้อม

จากการศึกษาพบว่า เพศ อายุ และสถานภาพไม่มีผลต่อความพึงพอใจด้านพื้นที่ทางวัฒนธรรมที่เอื้อและส่งเสริมการจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรม

๔. ด้านมีการส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมการพัฒนาสุนทรียภาพ การรับรู้ และชื่นชมด้านศิลปะและวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัย จากการศึกษ พบว่าบุคลากรมีความพึงพอใจมากอยู่ในลำดับที่ ๔ โดยมีค่าเฉลี่ย ๔.๑๔ แสดงว่า มหาวิทยาลัยมีการจัดกิจกรรมที่สนับสนุนการพัฒนาสุนทรียภาพ การรับรู้และชื่นชมด้านศิลปะและวัฒนธรรมค่อนข้างมากและเป็นรูปธรรม เช่น งานสงกรานต์ งานทอดกฐิน งานลอยกระทง งานลานวัฒนธรรม งานวันพ่อ งานวันแม่ งานเวียนเทียนในวันสำคัญ ๆ งานไหว้ครู การประกวดพานไหว้ครู สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธีรศักดิ์ ศักดิ์ศรี (๒๕๕๒,บทคัดย่อ) เรื่อง การศึกษาสุนทรียภาพในเพลงชาโน้ง ว่า คุณค่าของชีวิตต้องยึดมั่นในคุณธรรม การศึกษาหาความรู้ และการแต่งงานเพื่อสร้างครอบครัวเป็นคุณค่าของชีวิต และศิลปะประเพณี และวัฒนธรรมมีคุณค่าและความสำคัญต่อชีวิต

จากการศึกษาพบว่า เพศชายและเพศหญิง มีผลต่อความพึงพอใจด้านการส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมการพัฒนาสุนทรียภาพแตกต่างกัน แสดงว่าการรับรู้ ชื่นชมด้านศิลปะและวัฒนธรรมด้านสุนทรียภาพของผู้ชายและผู้หญิงแตกต่างกัน

๕. ด้านการจัดกิจกรรมทางศิลปะและวัฒนธรรมที่มีความหลากหลายและสม่ำเสมอ จากการศึกษพบว่าบุคลากรมีความพึงพอใจมากอยู่ในลำดับที่ ๕ โดยมีค่าเฉลี่ย ๔.๑๓ แสดงว่าการจัดกิจกรรมด้านศิลปะและวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัย เช่น การจัดกิจกรรมแห่เทียนพรรษา การร่วมขบวนแห่งานลอยกระทง การใส่บาตรทุกวันพุธ งานเวียนเทียนในวันสำคัญ ๆ ต่าง ๆ ยังไม่มีความหลากหลายและสม่ำเสมอเพียงพอ

จากการศึกษาพบว่า เพศชายและเพศหญิงมีผลต่อความพึงพอใจด้านการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย ต่อเนื่องและสม่ำเสมอของมหาวิทยาลัยแตกต่างกัน สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของ Lang,J. (๑๙๙๔, หน้า ๑๗-๓๒๖) ที่กล่าวว่า การจำแนกสุนทรียที่มนุษย์สามารถรับรู้ได้ ๓ ประเภทคือ

๑. สุนทรียภาพเชิงประสาทสัมผัส (Sensory aesthetics) เป็นประสบการณ์ทางสุนทรียที่รับรู้ได้ทางประสาทสัมผัสของร่างกาย ได้แก่ การมองเห็น การได้ยิน

๒. สุนทรียภาพเชิงรูปทรง (Formal aesthetics) เป็นประสบการณ์ทางสุนทรียที่รับรู้ได้จากความงามของรูปทรงเรขาคณิต โดยพิจารณาได้จากสัดส่วน จังหวะ สมดุลของกระสวน-รูปแบบทางเรขาคณิตที่มีในสภาพแวดล้อม

๓. สุนทรียภาพเชิงสัญลักษณ์ (Symbolic aesthetics) เป็นประสบการณ์ทางสุนทรียที่รับรู้ได้จากสภาพแวดล้อมที่มีความหมายเฉพาะ หรือเป็นสัญลักษณ์ที่สำคัญของมนุษย์ ประสบการณ์ดังกล่าวเป็นสุนทรียภาพที่จะต้องผ่านกระบวนการคิด ซึ่งอาจเรียกได้ว่า เป็นสุนทรียภาพในเชิงปัญญา (Intellectual aesthetics)

๖. ด้านอาคารสถานที่ในมหาวิทยาลัย มีความสะอาดและสวยงาม จากการศึกษ พบว่าบุคลากรมีความพึงพอใจมากอยู่ในลำดับที่ ๖ โดยมีค่าเฉลี่ย ๔.๐๒ อาจเป็นเพราะอาคารสถานที่ของมหาวิทยาลัยยังไม่มีความสะอาด ไม่สวยงาม และไม่เรียบร้อยพอ ส่งผลต่อการรับรู้และความรู้สึกสุนทรียภาพของบุคลากร จึงทำให้ผลความพึงพอใจในด้านอาคารสถานที่ที่มีความสะอาดสวยงามและเป็นระเบียบอยู่ในระดับน้อย ซึ่งสอดคล้องกับ ฐานิศวรร เจริญพงศ์ (๒๕๕๓, หน้า ๗๐) กล่าวว่า

สภาวะความเป็นระเบียบคือมูลฐานของความงาม เพราะทำให้เกิดองค์รวมที่จิตทำความเข้าใจได้ หากขาดความเป็นระเบียบขององค์ประกอบย่อมไม่มีคุณค่าทางสุนทรียภาพ

จากการศึกษา พบว่าบุคลากรบุคลากรสายวิชาการ บุคลากรสายสนับสนุน และนักศึกษา มีความพึงพอใจด้านอาคารสถานที่ในมหาวิทยาลัย เรื่องความสะอาดและสวยงามแตกต่างกัน แสดงว่าอาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษา ที่มีสถานะแตกต่างกันทั้งการศึกษา อาชีพ รายได้ มีผลต่อการรับรู้ด้านสุนทรียภาพ สอดคล้องกับ Vau,Victoria (๑๙๙๔, หน้า ๑๕๑) ว่าประสบการณ์ในอดีตเป็นตัวแปรสำคัญต่อความชอบ ความนิยมที่ต่างกันของแต่ละบุคคล ซึ่งคุณค่าสุนทรียภาพนั้นขึ้นอยู่กับตำแหน่งที่ตั้งและการเข้ากันของสิ่งที่มีอยู่ด้วย

๗. ด้านการปรับแต่งและรักษาภูมิทัศน์เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม จากการศึกษา พบว่าบุคลากรมีความพึงพอใจมากอยู่ในลำดับที่ ๗ โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๙๔ แสดงว่ามหาวิทยาลัยมีการปรับแต่งและรักษาภูมิทัศน์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่น การประดับตกแต่งภูมิทัศน์ด้วยไม้ดอกไม้ประดับค่อนข้างน้อย อาจเป็นเพราะมหาวิทยาลัยเป็นมหาวิทยาลัยเก่าแก่ ต้นไม้ที่ปลูกมีอายุมาก มหาวิทยาลัยจึงมีการตัดต้นไม้เพื่อป้องกันอุบัติเหตุจากการโค่นล้ม และมีการตัดต้นไม้เพื่อก่อสร้างอาคาร สถานที่หลายจุด เพื่อรองรับปริมาณนักศึกษาที่เพิ่มขึ้น ทำให้ภูมิทัศน์ที่มีการตกแต่งประดับประดาด้วยต้นไม้ ไม้ดอกไม้ประดับค่อนข้างน้อย ซึ่งสอดคล้องกับ ฐานิศวรร จริญญาพงศ์ (๒๕๔๓, หน้า ๗๐) กล่าวว่า ระดับของสุนทรียภาพที่เกิดจากสภาวะความเป็นระเบียบนั้นเป็นระดับที่อาจจะต่ำที่สุด เพราะมีความง่ายที่จิตจะทำเข้าใจ ดังนั้นการที่จิตจะมีความสุขเมื่อสามารถทำความเข้าใจในสิ่งที่สลับซับซ้อนได้จึงก่อให้เกิดอารมณ์ปิติที่สูงกว่า

จากการศึกษา พบว่า เพศ อายุ และสถานภาพไม่มีผลต่อความพึงพอใจด้านการปรับแต่งและรักษาภูมิทัศน์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๘. ด้านแหล่งเรียนรู้ หน่วยงานที่ส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินกิจกรรมทางศิลปะและวัฒนธรรมอย่างชัดเจน จากการศึกษา พบว่าบุคลากรมีความพึงพอใจอยู่ในลำดับที่ ๘ โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๙๐ แสดงว่ามหาวิทยาลัยมีแหล่งเรียนรู้ หน่วยงานที่ส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมด้านศิลปะและวัฒนธรรม เช่น ศูนย์ภาษา ศูนย์เขมร คณะต่าง ๆ กองพัฒนานักศึกษา และสำนักศิลปะและวัฒนธรรม ที่มีความเด่นชัดค่อนข้างน้อย อาจเนื่องจากขาดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ความไม่เพียงพอของเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการ ขาดการประชาสัมพันธ์ และขาดการจัดกิจกรรมที่หลากหลายต่อเนื่อง (ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม) จึงทำให้ความพึงพอใจของบุคลากรด้านดังกล่าวอยู่ในลำดับสุดท้าย มหาวิทยาลัยควรมีการสนับสนุนกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมที่หลากหลาย เช่น ด้านภาษา วรรณกรรม ที่เด่นชัด เพื่อสร้างสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ลักษณะพร ปัญญาวงศ์ (๒๕๕๒,บทคัดย่อ) เรื่อง พระปรีชาญาณทางภาษาไทยด้านสุนทรียภาพในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จากบทเพลงพระราชนิพนธ์ กล่าวว่าเป็นที่ตระหนักว่า สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเป็นผู้ที่ศึกษาและเข้าพระทัยในภาษาไทยอย่างดีเลิศ ทรงแสดงอัจฉริยภาพทางกวีโวหารอย่างแจ่มชัด คือทรงใช้คำและใช้ภาพพจน์ได้อย่างไพเราะสละสลวย รวมความแล้วย่อมกล่าวได้ว่าพระองค์ทรงมีพระปรีชาญาณทางภาษาไทยด้านสุนทรียภาพเป็นอย่างดียิ่ง สมกับที่ทรงเป็นนักอักษรศาสตร์โดยแท้จริง

จากการศึกษา พบว่า อายุมีผลต่อความพึงพอใจด้านแหล่งเรียนรู้ หน่วยงานที่ส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินกิจกรรมทางศิลปะและวัฒนธรรมที่ชัดเจนแตกต่างกัน อาจเป็นเพราะอายุที่

ต่างกัน การต้องการข้อมูล การจัดกิจกรรม และบริการด้านศิลปะและวัฒนธรรมจึงแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัย เจริญศรี พันปี (๒๕๔๖, หน้า ๑๗-๑๘) เรื่อง ความพึงพอใจของครูต่อ พฤติกรรมคุณธรรมและการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สุพรรณบุรี ว่า มนุษย์จะมีความพึงพอใจเมื่อความต้องการได้รับการตอบสนองที่ทำให้เกิดความสมดุล ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ความพึงพอใจของมนุษย์แต่ละคนมีความแตกต่างกัน มากน้อยไม่เท่ากัน ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม ภูมิหลัง กระบวนการเรียนรู้หรือการอบรมเลี้ยงดู และประสบการณ์ต่าง ๆ ที่พวกเขาได้รับมา รวมทั้งขนบธรรมเนียมประเพณีต่างๆ ที่เป็นปทัสถานของสังคมที่เขาดำรงชีวิตอยู่

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

๑. ผลความพึงพอใจของบุคลากรและนักศึกษา ด้านสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและ วัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย ๔.๑๑ มหาวิทยาลัยสามารถนำไป ตอบตัวชี้วัดที่ สมศ.๑๑ ข้อ ๕
๒. มหาวิทยาลัยควรสนับสนุน ส่งเสริมด้านภูมิทัศน์ สิ่งแวดล้อม อาคารสถานที่ ให้สะอาด สวยงาม และมีความเป็นระเบียบให้มากขึ้น
๓. มหาวิทยาลัยควรนำข้อเสนอแนะตอนที่ ๓ จากการศึกษา ไปปรับปรุงพัฒนาการ ดำเนินงานด้านการพัฒนาสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

๑. ควรศึกษาถึงกระบวนการ และการมีส่วนร่วมของบุคลากรและนักศึกษา ด้านการพัฒนา หรือการสร้างสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรม ในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
๒. ควรศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาหรือสร้างสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะ และวัฒนธรรม ในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

บรรณานุกรม

- กาญจนา แก้วเทพ และคณะ. (๒๕๕๑). การจัดการความรู้เบื้องต้นเรื่อง การสื่อสารชุมชน. กรุงเทพมหานคร: ภาพพิมพ์
- จรัส โพธิ์จันทร์. (๒๕๒๓). ความพึงพอใจในการทำงานของอาจารย์วิทยาลัยพลศึกษาในภาคเหนือ. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม.(ศึกษาศาสตร์). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อุดສຳນາ.
- ฐานิศวรร เจริญพงศ์. (๒๕๔๓). เกี่ยวกับสุนทรียภาพในงานสถาปัตยกรรม. ม.ป.ท.
- ทวีเกียรติ ไชยงยศ. (๒๕๓๘). สุนทรียะทางทัศนศิลป์. พิมพ์ครั้งที่ ๒. ฝ่ายเอกสารและตำรา สถาบันราชภัฏสวนดุสิต. กรุงเทพฯ.
- ธีรศักดิ์ ศักดิ์ศรี. (๒๕๔๒). สุนทรียภาพในเพลงชาनोंง. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- นรา สมประสงค์. (๒๕๓๖). ประมวลชุดวิชาทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา หน่วยที่ ๖ การจูงใจ. นนทบุรี: บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- นิภา เจียมโซสิต และคณะ. (๒๕๕๑). การมีส่วนร่วมของเครือข่ายวัฒนธรรมและชุมชนในการบริหารจัดการวัฒนธรรม : กรณีศึกษา ประเพณีบุญกลางบ้านอำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี. สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ.
- บุญย์ นิลเกษ. (๒๕๒๓). สุนทรียศาสตร์เบื้องต้น. คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์. (๒๕๕๔). คู่มือประกันคุณภาพการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ราชบัณฑิตยสถาน.(๒๕๒๔). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์.
- ลักษณะพร ปัญญาวงศ์. (๒๕๕๒). พระปรีชาญาณทางภาษาไทยด้านสุนทรียภาพในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จากบทเพลงพระราชนิพนธ์. ปรินญาณินพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- วรางคณา นิมเจริญ. (๒๕๔๘). การปรับปรุงสุนทรียภาพเมืองเก่าเพชรบุรี. วิทยานิพนธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิดา ทรงกิตติภักดี. (๒๕๔๒). การรับรู้ด้านสุนทรียภาพเมือง : กรณีศึกษาพื้นที่เมืองเก่าเชียงใหม่. สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (๒๕๔๐). การบริหาร หลักการ ทฤษฎี และประเด็นทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ทิพย์วิสุทธิ์.

วิมลสิทธิ์ ทรยางกูร. (๒๕๔๑). **พฤติกรรมมนุษย์กับสภาพแวดล้อม:มูลฐานทางพฤติกรรมเพื่อการออกแบบและวางแผน**. พิมพ์ครั้งที่ ๕. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

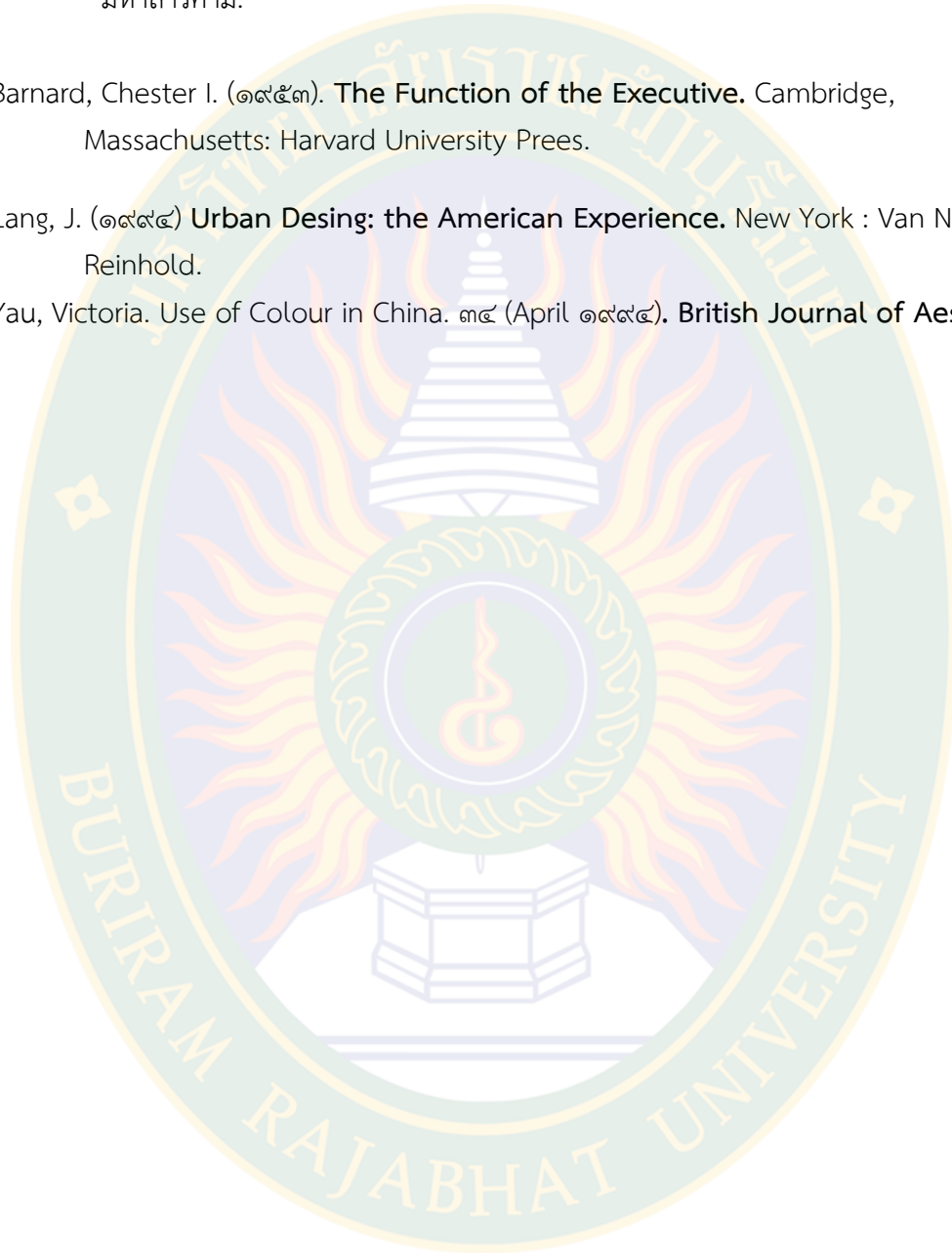
ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (๒๕๔๑). **พฤติกรรมองค์การ**. กรุงเทพฯ : ธีระฟิล์ม และไซเท็กซ์.

สุทธิ ทองประดิษฐ์. (๒๕๓๓). **ทฤษฎีการบริหาร**. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม.

Barnard, Chester I. (๑๙๕๓). **The Function of the Executive**. Cambridge, Massachusetts: Harvard University Press.

Lang, J. (๑๙๙๔) **Urban Desing: the American Experience**. New York : Van Nostrand Reinhold.

Yau, Victoria. Use of Colour in China. ๓๔ (April ๑๙๙๔). **British Journal of Aesthetics**,

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

**แบบสอบถามเพื่อประเมินผล
“ความพึงพอใจของบุคลากรและนักศึกษา**

ด้านสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

.....

แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาถึง ความพึงพอใจของบุคลากรและนักศึกษา ด้านสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

คำชี้แจง ๑) โปรดใส่เครื่องหมาย \checkmark ลงในวงเล็บ ()

๒) แบบสอบถามแบ่งออกเป็น ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

ตอนที่ ๒ ความพึงพอใจต่อการพัฒนาสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัย

ตอนที่ ๓ ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

๑.๑ เพศ ๑ () ชาย ๒ () หญิง

๑.๒ อายุ ๑ () ต่ำกว่า ๒๐ ปี ๒ () ๒๐ - ๓๐ ปี

๓ () ๓๑ - ๔๐ ปี ๔ () ๔๑ - ๕๐ ปี ๕ () ๕๑ ปี ขึ้นไป

๑.๓ สถานภาพ ๑ () นักศึกษา ๒ () บุคลากรสายวิชาการ ๓ () บุคลากรสายสนับสนุน

๔ () ประชาชน ๕ () อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ตอนที่ ๒ ความพึงพอใจต่อการพัฒนาสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัย

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย \checkmark ลงในช่องว่างตามความพึงพอใจที่ท่านคิดเห็น มากที่สุด

ลำดับ	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด (๕)	มาก (๔)	ปานกลาง (๓)	น้อย (๒)	น้อยที่สุด (๑)
๑.	อาคารสถานที่บ่งบอกถึงเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของท้องถิ่น เช่น อาคารศูนย์วัฒนธรรม อีสานใต้ อาคารนวัตกรรม หอประชุมวิชาอัครศาสตร์					
๒.	อาคารสถานที่ในมหาวิทยาลัย มีความสะอาดและสวยงาม					
๓.	พื้นที่ทางวัฒนธรรมที่เอื้อและส่งเสริมการจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรม เช่น ห้องประชุมควา ลัย ลานศิลปะ ศูนย์วัฒนธรรมอีสานใต้ หอประชุมวิชาอัครศาสตร์ เวทีกลางแจ้ง เวทีลานไทร ลานหน้าอาคารเทคโนโลยีการเกษตร เวทีลาน รปศ. ลานหน้าองค์พระพุทธรูปสุโขทัย					
๔.	การปรับแต่งและรักษาภูมิทัศน์เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่น การประดับตกแต่งด้วยดอกไม้และต้นไม้					
๕.	แหล่งเรียนรู้/หน่วยงานที่ส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินกิจกรรมทางศิลปะและ วัฒนธรรมอย่างชัดเจน เช่น ศูนย์ภาษา กองพัฒนานักศึกษา คณะ สำนักศิลปะและวัฒนธรรม					
๖.	มีการส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมการพัฒนาสุนทรียภาพการรับรู้ และ ชื่นชมด้านศิลปะ และวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัย เช่น งานสงกรานต์ งานทอดกฐิน งานทอดผ้าป่า งานลอย กระทง โครงการลานวัฒนธรรม งานวันแม่ งานวันพ่อ งานเวียนเทียนในวันมาฆบูชา การประกวด พานไหว้ครู พิธีไหว้ครู					
๗.	การจัดกิจกรรมของมหาวิทยาลัย ส่งเสริมการมีส่วนร่วมที่ก่อให้เกิดวัฒนธรรมที่ดีใน มหาวิทยาลัย เช่น โครงการส่งเสริมการแต่งกายให้ถูกต้องตามระเบียบ พิธีไหว้ครู พิธีบายศรีสู่ ขวัญน้องใหม่ งานถวายเทียนพรรษา งานลอยกระทง งานทอดกฐิน งานทอดผ้าป่า งาน สงกรานต์ งานลานวัฒนธรรม งานแสดงมุขิตาจิตร “วันวานที่หากเพียร วันเกษียณที่ภาคภูมิใจ” การ แข่งขันกีฬา “สามสัมพันธ์ สمانอันที่ชาววัง-เหลือง”					
๘.	การจัดกิจกรรมทางศิลปะและวัฒนธรรมที่มีความหลากหลายและสม่ำเสมอ เช่น การจัด กิจกรรมแห่เทียนพรรษา การร่วมขบวนงานลอยกระทง การใส่บาตรทุกวันพุธ งานเวียนเทียน					

ตอนที่ ๓ ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรมของบุคลากรและนักศึกษา

.....

.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบประเมินผล

ภาคผนวก ข

ผลการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรม SPSS

ผลการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรม SPSS

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
A1	1500	1	5	4.32	.689
A2	1500	1	5	4.02	.785
A3	1500	1	5	4.19	.771
A4	1500	1	5	3.94	.820
A5	1500	1	5	3.90	.833
A6	1500	1	5	4.14	.785
A7	1500	1	5	4.25	.748
A8	1500	1	5	4.13	.788
Valid N (listwise)	1500				

Statistics

		เพศ	อายุ	สถานภาพ	A1	A2	A3	A4	A5	A6	A7	A8
N	Valid	1500	1500	1500	1500	1500	1500	1500	1499	1500	1500	1500
	Missing	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Mean		1.58	1.93	1.55	4.32	4.02	4.19	3.94	3.90	4.14	4.25	4.13
Median		2.00	2.00	1.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00
Mode		2	2	1	4	4	4	4	4	4	4	4
Std. Deviation		.493	.817	1.148	.689	.785	.771	.820	.833	.785	.748	.788
Variance		.243	.667	1.319	.475	.616	.595	.672	.694	.617	.560	.620
Range		1	4	5	4	4	4	4	4	4	4	4
Percentiles	25	1.00	1.00	1.00	4.00	4.00	4.00	3.00	3.00	4.00	4.00	4.00
	50	2.00	2.00	1.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00
	75	2.00	2.00	2.00	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00

เพศ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ชาย	624	41.6	41.6	41.6
	หญิง	876	58.4	58.4	100.0
Total		1500	100.0	100.0	

อายุ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ต่ำกว่า 20 ปี	450	30.0	30.0	30.0
	20 - 30 ปี	804	53.6	53.6	83.6
	31 - 40 ปี	167	11.1	11.1	94.7
	41 - 50 ปี	64	4.3	4.3	99.0
	51 ปี ขึ้นไป	15	1.0	1.0	100.0
	Total	1500	100.0	100.0	

สถานภาพ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	นักศึกษา	1081	72.1	72.1	72.1
	บุคลากรสายวิชาการ	216	14.4	14.4	86.5
	บุคลากรสายสนับสนุน	120	8.0	8.0	94.5
	ประชาชน	13	.9	.9	95.3
	อื่น ๆ (โปรดระบุ)...	14	.9	.9	96.3
	บัณฑิตศึกษา	56	3.7	3.7	100.0
	Total	1500	100.0	100.0	

A1

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อยที่สุด	3	.2	.2	.2
	น้อย	11	.7	.7	.9
	ปานกลาง	142	9.5	9.5	10.4
	มาก	691	46.1	46.1	56.5
	มากที่สุด	653	43.5	43.5	100.0
	Total	1500	100.0	100.0	

A2

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อยที่สุด	3	.2	.2	.2
	น้อย	30	2.0	2.0	2.2
	ปานกลาง	337	22.5	22.5	24.7
	มาก	690	46.0	46.0	70.7
	มากที่สุด	440	29.3	29.3	100.0
	Total	1500	100.0	100.0	

A3

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อยที่สุด	3	.2	.2	.2
	น้อย	22	1.5	1.5	1.7
	ปานกลาง	246	16.4	16.4	18.1
	มาก	643	42.9	42.9	60.9
	มากที่สุด	586	39.1	39.1	100.0
	Total	1500	100.0	100.0	

A4

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อยที่สุด	7	.5	.5	.5
	น้อย	42	2.8	2.8	3.3
	ปานกลาง	386	25.7	25.7	29.0
	มาก	669	44.6	44.6	73.6
	มากที่สุด	396	26.4	26.4	100.0
	Total	1500	100.0	100.0	

A5

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อยที่สุด	7	.5	.5	.5
	น้อย	54	3.6	3.6	4.1
	ปานกลาง	396	26.4	26.4	30.5
	มาก	663	44.2	44.2	74.7
	มากที่สุด	379	25.3	25.3	100.0
	Total	1499	99.9	100.0	
Missing	System	1	.1		
Total		1500	100.0		

A6

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อยที่สุด	4	.3	.3	.3
	น้อย	34	2.3	2.3	2.5
	ปานกลาง	246	16.4	16.4	18.9
	มาก	680	45.3	45.3	64.3
	มากที่สุด	536	35.7	35.7	100.0
	Total	1500	100.0	100.0	

A7

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อยที่สุด	4	.3	.3	.3
	น้อย	15	1.0	1.0	1.3
	ปานกลาง	208	13.9	13.9	15.1
	มาก	641	42.7	42.7	57.9
	มากที่สุด	632	42.1	42.1	100.0
	Total	1500	100.0	100.0	

A8

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อยที่สุด	5	.3	.3	.3
	น้อย	27	1.8	1.8	2.1
	ปานกลาง	267	17.8	17.8	19.9
	มาก	664	44.3	44.3	64.2
	มากที่สุด	537	35.8	35.8	100.0
	Total	1500	100.0	100.0	

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
เพศ	Between Groups	5.558	4	1.390	5.789	.000
	Within Groups	358.858	1495	.240		
	Total	364.416	1499			
อายุ	Between Groups	6.994	4	1.749	2.633	.033
	Within Groups	992.939	1495	.664		
	Total	999.933	1499			
สถานภาพ	Between Groups	7.642	4	1.911	1.451	.215
	Within Groups	1968.984	1495	1.317		
	Total	1976.626	1499			

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
เพศ	Between Groups	1.726	4	.431	1.779	.131
	Within Groups	362.690	1495	.243		
	Total	364.416	1499			
อายุ	Between Groups	2.335	4	.584	.875	.478
	Within Groups	997.599	1495	.667		
	Total	999.933	1499			
สถานภาพ	Between Groups	14.528	4	3.632	2.767	.026
	Within Groups	1962.098	1495	1.312		
	Total	1976.626	1499			

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
เพศ	Between Groups	.608	4	.152	.625	.645
	Within Groups	363.808	1495	.243		
	Total	364.416	1499			
อายุ	Between Groups	4.434	4	1.109	1.665	.156
	Within Groups	995.499	1495	.666		
	Total	999.933	1499			
สถานภาพ	Between Groups	2.722	4	.680	.515	.725
	Within Groups	1973.904	1495	1.320		
	Total	1976.626	1499			

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
เพศ	Between Groups	1.328	4	.332	1.368	.243
	Within Groups	363.088	1495	.243		
	Total	364.416	1499			
อายุ	Between Groups	4.172	4	1.043	1.566	.181
	Within Groups	995.761	1495	.666		
	Total	999.933	1499			
สถานภาพ	Between Groups	4.101	4	1.025	.777	.540
	Within Groups	1972.525	1495	1.319		
	Total	1976.626	1499			

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
เพศ	Between Groups	1.801	4	.450	1.856	.116
	Within Groups	362.441	1494	.243		
	Total	364.243	1498			
อายุ	Between Groups	17.451	4	4.363	6.640	.000
	Within Groups	981.623	1494	.657		
	Total	999.074	1498			
สถานภาพ	Between Groups	2.018	4	.504	.382	.822
	Within Groups	1974.301	1494	1.321		
	Total	1976.319	1498			

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
เพศ	Between Groups	2.549	4	.637	2.633	.033
	Within Groups	361.867	1495	.242		
	Total	364.416	1499			
อายุ	Between Groups	5.119	4	1.280	1.923	.104
	Within Groups	994.814	1495	.665		
	Total	999.933	1499			
สถานภาพ	Between Groups	3.635	4	.909	.689	.600
	Within Groups	1972.991	1495	1.320		
	Total	1976.626	1499			

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
เพศ	Between Groups	1.059	4	.265	1.090	.360
	Within Groups	363.357	1495	.243		
	Total	364.416	1499			
อายุ	Between Groups	3.593	4	.898	1.348	.250
	Within Groups	996.341	1495	.666		
	Total	999.933	1499			
สถานภาพ	Between Groups	.515	4	.129	.097	.983
	Within Groups	1976.111	1495	1.322		
	Total	1976.626	1499			

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
เพศ	Between Groups	3.877	4	.969	4.019	.003
	Within Groups	360.539	1495	.241		
	Total	364.416	1499			
อายุ	Between Groups	2.709	4	.677	1.015	.398
	Within Groups	997.224	1495	.667		
	Total	999.933	1499			
สถานภาพ	Between Groups	6.476	4	1.619	1.229	.297
	Within Groups	1970.150	1495	1.318		
	Total	1976.626	1499			

ภาคผนวก ค

ภาพการพัฒนาศูนทริยภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรม
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ภาพการพัฒนาสุนทรีย์ภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรม
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ (ภาษาไทย) : นางกิตติสา วงศ์คำ

(ภาษาอังกฤษ) : MR.KITISA WONGKUM

หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน ๓ ๓๑๐๑ ๐๐๓๙๗ ๒๒ ๒ อายุ ๔๕ ปี

คุณวุฒิ บริหารธุรกิจบัณฑิต (การบัญชี) บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (การบัญชี)

ตำแหน่ง : หัวหน้าสำนักงานอำนวยการสำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สถานที่ทำงาน : สำนักศิลปะและวัฒนธรรม ศูนย์วัฒนธรรมอีสานใต้ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

โทรศัพท์ (ที่ทำงาน) : ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๑๕๙ , ๐ ๔๔๖๑ ๔๗๙๙

โทรศัพท์ (มือถือ) : ๐ ๘๑ ๘๗๙ ๙๑๙๕ โทรสาร : ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

E-mail : ki_tisa@hotmail.com

ผลงานวิจัย : ๑. การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายส่วนตัวนักศึกษาภาคปกติ สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ ปี ๒๕๕๔

๒. โครงการศึกษาลวดลายผ้าไหมมัดหมี่พื้นเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ได้รับการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ปี ๒๕๕๐

๓. โครงการพัฒนาและวิจัยสุขภาวะเพื่อความอยู่ดีมีสุข ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ปี ๒๕๕๑-๒๕๕๔ (นักวิจัยร่วม)

๔. โครงการวิจัยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวอุทยานลำน้ำมาศ พ.ศ.๒๕๕๒ ได้รับการสนับสนุนจากเครือข่ายนักวิจัยมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (นักวิจัยร่วม)

๕. โครงการศึกษาการรับรู้ ความพึงพอใจและความเชื่อมั่นของประชาชนที่มีต่อบทบาทการทำงานของปปส. ภาค ๓ ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ได้รับการสนับสนุนจาก ปปส.ภาค ๓ (นักวิจัยร่วม) ปี ๒๕๕๓

๖. โครงการศึกษา ภูมิปัญญาท้องถิ่น หมอลำพื้นบ้าน จังหวัดบุรีรัมย์ : กรณีศึกษาบ้านหนองตราดน้อย-บ้านไทรงาม หมู่ ๑๐,๒๑ ตำบลชุมเห็ด อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ได้รับการสนับสนุนจาก มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ปี ๒๕๕๓

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อประเมินผล

“ความพึงพอใจของบุคลากรและนักศึกษา

ด้านสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

.....

แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาถึง ความพึงพอใจของบุคลากรและนักศึกษา ด้านสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

คำชี้แจง ๑) โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในวงเล็บ ()

๒) แบบสอบถามแบ่งออกเป็น ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

ตอนที่ ๒ ความพึงพอใจต่อการพัฒนาสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัย

ตอนที่ ๓ ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

- ๑.๑ เพศ ๑ () ชาย ๒ () หญิง
- ๑.๒ อายุ ๑ () ต่ำกว่า ๒๐ ปี ๒ () ๒๐ - ๓๐ ปี
๓ () ๓๑ - ๔๐ ปี ๔ () ๔๑ - ๕๐ ปี ๕ () ๕๑ ปี ขึ้นไป
- ๑.๓ สถานภาพ ๑ () นักศึกษา ๒ () บุคลากรสายวิชาการ ๓ () บุคลากรสายสนับสนุน
๔ () ประชาชน ๕ () อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ตอนที่ ๒ ความพึงพอใจต่อการพัฒนาสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัย

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างตามความพึงพอใจที่ท่านคิดเห็น มากที่สุด

ลำดับ	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด (๕)	มาก (๔)	ปานกลาง (๓)	น้อย (๒)	น้อยที่สุด (๑)
๑.	อาคารสถานที่ที่บ่งบอกถึงเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของท้องถิ่น เช่น อาคารศูนย์วัฒนธรรม อีสานใต้ อาคารนวัตกรรม หอประชุมวิชาวัดศาสตร์					
๒.	อาคารสถานที่ในมหาวิทยาลัย มีความสะอาดและสวยงาม					
๓.	พื้นที่ทางวัฒนธรรมที่เอื้อและส่งเสริมการจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรม เช่น ห้องประชุมควาลัย ลานศิลปะ ศูนย์วัฒนธรรมอีสานใต้ หอประชุมวิชาวัดศาสตร์ เวทีกลางแจ้ง เวทีลานไทร ลานหน้าอาคารเทคโนโลยีการเกษตร เวทีลาน รปศ. ลานหน้าองค์พระพุทธรูปพิบูลย์สุโขทัย					
๔.	การปรับแต่งและรักษาภูมิทัศน์เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่น การประดับตกแต่งด้วยดอกไม้และต้นไม้					
๕.	แหล่งเรียนรู้/หน่วยงานที่ส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินกิจกรรมทางศิลปะและวัฒนธรรมอย่างชัดเจน เช่น ศูนย์ภาษา กองพัฒนานักศึกษา คณะ สำนักศิลปะและวัฒนธรรม					
๖.	มีการส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมการพัฒนาสุนทรียภาพการรับรู้ และ ชื่นชมด้านศิลปะและวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัย เช่น งานสงกรานต์ งานทอดกฐิน งานทอดผ้าป่า งานลอยกระทง โครงการลานวัฒนธรรม งานวันแม่ งานวันพ่อ งานเวียนเทียนในวันมาฆบูชา การประกวดพานไหว้ครู พิธีไหว้ครู					
๗.	การจัดกิจกรรมของมหาวิทยาลัย ส่งเสริมการมีส่วนร่วมที่ก่อให้เกิดวัฒนธรรมที่ดีในมหาวิทยาลัย เช่น โครงการส่งเสริมการแต่งกายให้ถูกต้องตามระเบียบ พิธีไหว้ครู พิธีบายศรีสู่ขวัญน้องใหม่ งานถวายเทียนพรรษา งานลอยกระทง งานทอดกฐิน งานทอดผ้าป่า งานสงกรานต์ งานลานวัฒนธรรม งานแสดงมุขิตาจิตร “วันวานที่พากเพียร วันเกษียณที่ภาคภูมิใจ” การแข่งขันกีฬา “สานสัมพันธ์ สมน้ำใจชาวม่วง-เหลือง”					
๘.	การจัดกิจกรรมทางศิลปะและวัฒนธรรมที่มีความหลากหลายและสม่ำเสมอ เช่น การจัดกิจกรรมแห่เทียนพรรษา การร่วมชบวนงานลอยกระทง การใส่บาตรทุกวันพุธ งานเวียนเทียน					

ตอนที่ ๓ ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรมของบุคลากรและนักศึกษา

.....

.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบประเมินผล

ภาคผนวก ข

ผลการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรม SPSS

ผลการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรม SPSS

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
A1	1500	1	5	4.32	.689
A2	1500	1	5	4.02	.785
A3	1500	1	5	4.19	.771
A4	1500	1	5	3.94	.820
A5	1500	1	5	3.90	.833
A6	1500	1	5	4.14	.785
A7	1500	1	5	4.25	.748
A8	1500	1	5	4.13	.788
Valid N (listwise)	1500				

Statistics

		เพศ	อายุ	สถานภาพ	A1	A2	A3	A4	A5	A6	A7	A8
N	Valid	1500	1500	1500	1500	1500	1500	1500	1499	1500	1500	1500
	Missing	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Mean		1.58	1.93	1.55	4.32	4.02	4.19	3.94	3.90	4.14	4.25	4.13
Median		2.00	2.00	1.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00
Mode		2	2	1	4	4	4	4	4	4	4	4
Std. Deviation		.493	.817	1.148	.689	.785	.771	.820	.833	.785	.748	.788
Variance		.243	.667	1.319	.475	.616	.595	.672	.694	.617	.560	.620
Range		1	4	5	4	4	4	4	4	4	4	4
Percentiles	25	1.00	1.00	1.00	4.00	4.00	4.00	3.00	3.00	4.00	4.00	4.00
	50	2.00	2.00	1.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00
	75	2.00	2.00	2.00	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00

เพศ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ชาย	624	41.6	41.6	41.6
	หญิง	876	58.4	58.4	100.0
Total		1500	100.0	100.0	

อายุ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ต่ำกว่า 20 ปี	450	30.0	30.0	30.0
	20 - 30 ปี	804	53.6	53.6	83.6
	31 - 40 ปี	167	11.1	11.1	94.7
	41 - 50 ปี	64	4.3	4.3	99.0
	51 ปี ขึ้นไป	15	1.0	1.0	100.0
	Total	1500	100.0	100.0	

สถานภาพ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	นักศึกษา	1081	72.1	72.1	72.1
	บุคลากรสายวิชาการ	216	14.4	14.4	86.5
	บุคลากรสายสนับสนุน	120	8.0	8.0	94.5
	ประชาชน	13	.9	.9	95.3
	อื่น ๆ (โปรดระบุ)...	14	.9	.9	96.3
	บัณฑิตศึกษา	56	3.7	3.7	100.0
	Total	1500	100.0	100.0	

A1

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อยที่สุด	3	.2	.2	.2
	น้อย	11	.7	.7	.9
	ปานกลาง	142	9.5	9.5	10.4
	มาก	691	46.1	46.1	56.5
	มากที่สุด	653	43.5	43.5	100.0
	Total	1500	100.0	100.0	

A2

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อยที่สุด	3	.2	.2	.2
	น้อย	30	2.0	2.0	2.2
	ปานกลาง	337	22.5	22.5	24.7
	มาก	690	46.0	46.0	70.7
	มากที่สุด	440	29.3	29.3	100.0
	Total	1500	100.0	100.0	

A3

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อยที่สุด	3	.2	.2	.2
	น้อย	22	1.5	1.5	1.7
	ปานกลาง	246	16.4	16.4	18.1
	มาก	643	42.9	42.9	60.9
	มากที่สุด	586	39.1	39.1	100.0
	Total	1500	100.0	100.0	

A4

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อยที่สุด	7	.5	.5	.5
	น้อย	42	2.8	2.8	3.3
	ปานกลาง	386	25.7	25.7	29.0
	มาก	669	44.6	44.6	73.6
	มากที่สุด	396	26.4	26.4	100.0
	Total	1500	100.0	100.0	

A5

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อยที่สุด	7	.5	.5	.5
	น้อย	54	3.6	3.6	4.1
	ปานกลาง	396	26.4	26.4	30.5
	มาก	663	44.2	44.2	74.7
	มากที่สุด	379	25.3	25.3	100.0
	Total	1499	99.9	100.0	
Missing	System	1	.1		
Total		1500	100.0		

A6

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อยที่สุด	4	.3	.3	.3
	น้อย	34	2.3	2.3	2.5
	ปานกลาง	246	16.4	16.4	18.9
	มาก	680	45.3	45.3	64.3
	มากที่สุด	536	35.7	35.7	100.0
	Total	1500	100.0	100.0	

A7

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อยที่สุด	4	.3	.3	.3
	น้อย	15	1.0	1.0	1.3
	ปานกลาง	208	13.9	13.9	15.1
	มาก	641	42.7	42.7	57.9
	มากที่สุด	632	42.1	42.1	100.0
	Total	1500	100.0	100.0	

A8

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อยที่สุด	5	.3	.3	.3
	น้อย	27	1.8	1.8	2.1
	ปานกลาง	267	17.8	17.8	19.9
	มาก	664	44.3	44.3	64.2
	มากที่สุด	537	35.8	35.8	100.0
	Total	1500	100.0	100.0	

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
เพศ	Between Groups	5.558	4	1.390	5.789	.000
	Within Groups	358.858	1495	.240		
	Total	364.416	1499			
อายุ	Between Groups	6.994	4	1.749	2.633	.033
	Within Groups	992.939	1495	.664		
	Total	999.933	1499			
สถานภาพ	Between Groups	7.642	4	1.911	1.451	.215
	Within Groups	1968.984	1495	1.317		
	Total	1976.626	1499			

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
เพศ	Between Groups	1.726	4	.431	1.779	.131
	Within Groups	362.690	1495	.243		
	Total	364.416	1499			
อายุ	Between Groups	2.335	4	.584	.875	.478
	Within Groups	997.599	1495	.667		
	Total	999.933	1499			
สถานภาพ	Between Groups	14.528	4	3.632	2.767	.026
	Within Groups	1962.098	1495	1.312		
	Total	1976.626	1499			

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
เพศ	Between Groups	.608	4	.152	.625	.645
	Within Groups	363.808	1495	.243		
	Total	364.416	1499			
อายุ	Between Groups	4.434	4	1.109	1.665	.156
	Within Groups	995.499	1495	.666		
	Total	999.933	1499			
สถานภาพ	Between Groups	2.722	4	.680	.515	.725
	Within Groups	1973.904	1495	1.320		
	Total	1976.626	1499			

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
เพศ	Between Groups	1.328	4	.332	1.368	.243
	Within Groups	363.088	1495	.243		
	Total	364.416	1499			
อายุ	Between Groups	4.172	4	1.043	1.566	.181
	Within Groups	995.761	1495	.666		
	Total	999.933	1499			
สถานภาพ	Between Groups	4.101	4	1.025	.777	.540
	Within Groups	1972.525	1495	1.319		
	Total	1976.626	1499			

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
เพศ	Between Groups	1.801	4	.450	1.856	.116
	Within Groups	362.441	1494	.243		
	Total	364.243	1498			
อายุ	Between Groups	17.451	4	4.363	6.640	.000
	Within Groups	981.623	1494	.657		
	Total	999.074	1498			
สถานภาพ	Between Groups	2.018	4	.504	.382	.822
	Within Groups	1974.301	1494	1.321		
	Total	1976.319	1498			

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
เพศ	Between Groups	2.549	4	.637	2.633	.033
	Within Groups	361.867	1495	.242		
	Total	364.416	1499			
อายุ	Between Groups	5.119	4	1.280	1.923	.104
	Within Groups	994.814	1495	.665		
	Total	999.933	1499			
สถานภาพ	Between Groups	3.635	4	.909	.689	.600
	Within Groups	1972.991	1495	1.320		
	Total	1976.626	1499			

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
เพศ	Between Groups	1.059	4	.265	1.090	.360
	Within Groups	363.357	1495	.243		
	Total	364.416	1499			
อายุ	Between Groups	3.593	4	.898	1.348	.250
	Within Groups	996.341	1495	.666		
	Total	999.933	1499			
สถานภาพ	Between Groups	.515	4	.129	.097	.983
	Within Groups	1976.111	1495	1.322		
	Total	1976.626	1499			

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
เพศ	Between Groups	3.877	4	.969	4.019	.003
	Within Groups	360.539	1495	.241		
	Total	364.416	1499			
อายุ	Between Groups	2.709	4	.677	1.015	.398
	Within Groups	997.224	1495	.667		
	Total	999.933	1499			
สถานภาพ	Between Groups	6.476	4	1.619	1.229	.297
	Within Groups	1970.150	1495	1.318		
	Total	1976.626	1499			

ภาคผนวก ค

ภาพการพัฒนาสุนทรีย์ภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรม
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ภาพการพัฒนาสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

๑. อาคารสถานที่ที่บ่งบอกถึงเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของท้องถิ่น

๑) อาคารศูนย์วัฒนธรรมอีสานใต้

๒) อาคารนวัตปัญญา

๓) หอประชุมวิชาอัตศาสตร์

๔) อาคารพนมพิมาน

๒. พื้นที่ทางวัฒนธรรมที่เอื้อและส่งเสริมการจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรม

๑) ห้องประชุมคิवालัย

๒) ลานศิลาแลง

๓) ลาน รมศ.

๔) ลานมะม่วง

๕) ลานไทร

๖) ห้องประชุมโกวิทเชื่อมกลาง อาคารนวัตปัญญา

๗) สระน้ำข้างตึก ๑๐

๘) หอประชุมวิชาอัตศาสตร์

๙) เวทีกลางแจ้ง

ภาพการให้บริการศูนย์วัฒนธรรมอีสานใต้
ให้บริการแก่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ เยาวชน นักเรียน และนักศึกษา

ภาพการการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ
ที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรม ด้านศาสนา

- ๑) โครงการสืบสานประเพณีวัฒนธรรมไทยใฝ่คุณธรรมนำจิตใจ ทอดผ้าป่าสามัคคีและถวายเทียนพรรษา เนื่องในวันเข้าพรรษา

- ๒) โครงการสร้างพระไตรปิฎก ถวายวัด อาทิเช่น วัดกลาง วัดทุ่งโพธิ์ วัดป่าเขาน้อย

- ๓) โครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม เนื่องในเทศกาลเข้าพรรษา ทำบุญเจริญสติภาวนาไหว้พระ ๙ วัด

ภาพการการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ
ที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรม
โครงการเทิดทูนสถาบันและโครงการเทิดพระเกียรติ

- ๑) โครงการ “ถวายราชสดุดีเฉลิมพระเกียรติ เนื่องในวโรกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ประจำปี ๒๕๕๕”

๒) โครงการ “เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา” บูรณาการสู่วิถีชีวิตของประชาชน ตามโครงการพระราชดำริ อาทิเช่น การทอผ้า การปลูกป่า การทำเกษตรประณีตขับเคลื่อนโดยเครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน

ภาพการการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ
ที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรม
ด้านประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น

๑) โครงการ “สืบสานวัฒนธรรม ประเพณีลอยกระทง”

๒) โครงการ “มหกรรมว่าวอีสาน จังหวัดบุรีรัมย์” บูรณาการเข้ากับการเรียนการสอนและเครือข่าย
ปราชญ์ชาวบ้าน นักศึกษาสาขาศิลปกรรมและเรียนรู้การทำว่าวกับปราชญ์ชาวบ้าน

๓) โครงการ อนุรักษ์ สืบสาน ประเพณีวัฒนธรรมไทย “วันสงกรานต์และวันผู้สูงอายุ”
ทำบุญตักบาตรถวายภัตตาหารแด่พระสงฆ์ ๙ รูป

สร่งน้ำพระพุทธสิภพัญญุสตุคโตและรดน้ำขอพรผู้สูงอายุ ณ บริเวณองค์พระพุทธสิภพัญญุสตุคโต

ภาพการการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ
ที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรม
ด้านการแต่งกาย

โครงการ “สุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรม ด้านการแต่งกาย”

